

คู่มือ

โอกาสและทิศทางการค้าการลงทุนใน เวียดนาม

เปิดโอกาสทางธุรกิจ สร้างพันธมิตรในอาเซียน

ข้อมูลหนังสือ

หนังสือชื่อ : คู่มือโอกาสและทิศทางการค้าการลงทุนในประเทศเวียดนาม

ชื่อผู้แต่ง : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ปีที่จัดทำ : 2561

จำนวนหน้า : 120 หน้า

คู่มือโอกาสและทิศทางการค้าการลงทุนในประเทศเวียดนาม

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. (662) 507 8218-20 โทรสาร. (662) 547 4212-4

เว็บไซต์ : <http://www.ditp.go.th>

สารบัญ

บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 สภาพภูมิประเทศ	8
1.2 สภาพภูมิอากาศ	8
1.3 เมืองหลวง/ เมืองสำคัญ/ เมืองท่า	9
1.4 สภาพแวดล้อมด้านการเมืองการปกครอง	13
1.5 สภาพแวดล้อมด้านสังคมและวัฒนธรรม	13
1.6 ระบบการปกครอง	15
1.7 สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน	17
1.8 โครงสร้างและการเติบโตทางเศรษฐกิจของเวียดนาม	21

บทที่ 2 กฎระเบียบและการจัดตั้งธุรกิจ

2.1 กฎระเบียบธุรกิจ	27
2.2 รูปแบบการจัดตั้งธุรกิจของต่างชาติ	28
2.3 ขั้นตอนของการจัดตั้งธุรกิจ	31
2.3.1 ผู้มีอำนาจในการอนุมัติโครงการลงทุน	31
2.3.2 ขั้นตอนของการขออนุมัติลงทุนและจัดตั้งบริษัท	32
2.4 สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน	34
2.4.1 ประเภทธุรกิจที่ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน	35
2.4.2 โครงการลงทุนที่ได้รับสิทธิประโยชน์	35
2.4.3 รูปแบบของการใช้สิทธิประโยชน์	36
2.5 การคุ้มครองการลงทุน	38

บทที่ 3 การจ้างงาน

3.1 กฎระเบียบเกี่ยวกับการจ้างงานบุคลากรต่างชาติ	40
3.1.1 การจ้างและการฝึกอบรม	40
3.1.2 สัญญาจ้าง	40
3.1.3 การเลิกจ้าง	41
3.1.4 เวลาทำงาน	41
3.1.5 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	41
3.1.6 การประกันสังคม การประกันสุขภาพ และการประกันการว่างงาน	42
3.1.7 สหภาพแรงงาน	43

3.2 ข้อกำหนดเกี่ยวกับแรงงานต่างชาติ	43
3.3 ขั้นตอนการจ้างงานคนไทยในเวียดนาม	44

บทที่ 4 การบัญชี

4.1 ข้อกำหนดการบัญชี	46
4.1.1 ระบบบัญชี	46
4.1.2 มาตรฐานการบัญชี	46
4.1.3 ปีงบประมาณ	46
4.2.4 ผู้จัดทำบัญชี	46
4.2 การตรวจสอบบัญชี	46

บทที่ 5 ภาษีอากร

5.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	48
5.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	48
5.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	51
5.4 ภาษีสรรพสามิต	51
5.5 ภาษีศุลกากรนำเข้าและส่งออก	53
5.6 ภาษีอสังหาริมทรัพย์	54
5.7 ภาษีสิ่งแวดล้อม	55
5.8 ภาษีระหว่างประเทศ (อนุสัญญาภาษีซ้อน)	56
5.9 ระบบการจัดการด้านภาษี	56

บทที่ 6 โครงสร้างพื้นฐาน

6.1 เขตเศรษฐกิจ	58
6.2 การขนส่ง	62
6.2.1 การขนส่งทางบก	62
6.2.2 การขนส่งทางเรือ	64
6.2.3 การขนส่งทางอากาศ	65
6.3 โทรคมนาคม	66

บทที่ 7 ทรัพย์สินทางปัญญา

7.1 การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	69
7.1.1 กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา	69
7.1.2 ลิขสิทธิ์	71
7.1.3 เครื่องหมายการค้าและสิทธิบัตร	71
7.1.4 สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	73

บทที่ 8 การเข้าเมือง

8.1 หนังสือเดินทาง	75
8.2 การขอประทับตราวีซ่า	75
8.3 ใบอนุญาตทำงาน	76
8.4 บัตรผู้มีถิ่นพำนักชั่วคราว	76

บทที่ 9 การธนาคารและการเงิน

9.1 สถาบันการเงิน	78
9.2 การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	81
9.3 แหล่งเงินทุน	81
9.4 การโอนเงินตราออกนอกประเทศ	82
9.5 ตลาดหลักทรัพย์ในเวียดนาม	82

บทที่ 10 การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

10.1 ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม	86
10.2 ภาษีด้านสิ่งแวดล้อม	87

บทที่ 11 ต้นทุนการทำธุรกิจ

11.1 อัตราค่าเช่าที่ดิน	89
11.2 ราคาค่าก่อสร้างโรงงาน	89
11.3 อัตราค่าจ้างแรงงาน	90
11.4 อัตราค่าสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายอื่นๆ	90
11.5 อัตราค่าขนส่งและโลจิสติกส์	91

บทที่ 12 กฎระเบียบเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออก

12.1 ขั้นตอนและกฎระเบียบการนำเข้า	94
12.2 ตัวอย่างกฎระเบียบสินค้าบางประเภทของเวียดนาม	101
12.2.1 กฎระเบียบการนำเข้าผักและผลไม้	101
12.2.2 กฎระเบียบเพื่อควบคุมสุขอนามัยและความปลอดภัยของอาหาร	102
12.2.3 กฎระเบียบการนำเข้าเครื่องสำอาง	102

บทที่ 13 การครอบครองอสังหาริมทรัพย์

13.1 กฎระเบียบเกี่ยวกับการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของต่างชาติ	104
13.1.1 กฎระเบียบเกี่ยวกับการเช่าที่ดินของต่างชาติ	104
13.1.2 กฎระเบียบเกี่ยวกับการซื้อขายที่ดินของต่างชาติ	106
13.2 กฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนของต่างชาติในด้านอสังหาริมทรัพย์	106

บทที่ 14 สภาพการดำรงชีวิตในเวียดนาม

14.1 ประชากร	108
14.2 วัฒนธรรมด้านอาหาร	108
14.3 ที่พักอาศัย	109
14.4 ความปลอดภัย	109

บทที่ 15 มารยาททางธุรกิจและวัฒนธรรม

15.1 เวลาในการเจรจาธุรกิจ	111
15.2 โครงสร้างธุรกิจ	111
15.3 การสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ และคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจในเวียดนาม	111
15.4 ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นในการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม	113
15.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในเวียดนาม	116
15.6 หน่วยงานราชการและเอกชนไทยในประเทศเวียดนาม	116

บรรณานุกรม	120
-------------------	-----

1

ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 สภาพภูมิประเทศ

ประเทศเวียดนามตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของคาบสมุทรอินโดจีน มีพื้นที่ประมาณ 331,698 ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นของประชากรประมาณ 283 คนต่อตารางกิโลเมตร เรียงเป็นรูปตัว S ตามแนวชายฝั่งตะวันตกของทะเลจีนใต้ระหว่างละติจูดที่ 23 องศา 22 ลิปดาเหนือถึง 8 องศา 30 ลิปดาเหนือ และระหว่างลองจิจูดที่ 102 องศา 10 ลิปดาตะวันออกถึง 109 องศา 29 ลิปดาตะวันออก ทิศเหนือติดกับประเทศจีน ความยาว 1,281 กิโลเมตร ทิศตะวันตกติดประเทศลาว ความยาว 2,130 กิโลเมตร ทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับประเทศกัมพูชา ความยาว 1,228 กิโลเมตร และอ่าวไทย ทิศตะวันออกมีชายฝั่งทะเลยาวติดกับทะเลจีนใต้ ความยาว 3,444 กิโลเมตร ประมาณ 3 ใน 4 ของเวียดนาม ประกอบด้วยภูเขาและป่าไม้ บริเวณแผ่นดินทั้งหมดของเวียดนาม มีพื้นที่ราว 328,000 ตารางกิโลเมตร นอกนั้นเป็นไหล่เขาและหมู่เกาะต่าง ๆ นับพันเกาะเรียงรายตั้งแต่อ่าวตังเกี๋ยไปจนถึงอ่าวไทย นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญสองแห่งคือ ที่ราบลุ่มปากแม่น้ำแดง (Red River Delta) ทางภาคเหนือ และที่ราบลุ่มปากแม่น้ำโขง (Mekong River Delta) ทางทิศใต้ เวียดนามเป็นประเทศที่มีพื้นที่แคบแต่มีความยาวมาก ทำให้ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศแตกต่างกันค่อนข้างมาก โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

ภาคเหนือ ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง โดยเฉพาะเทือกเขาฟานซีปัน (Fan Si Pan) ซึ่งสูงถึง 3,143 เมตร สูงที่สุดในคาบสมุทรอินโดจีน มีแม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำกง (Cung) ซึ่งไหลไปบรรจบกับแม่น้ำแดงเป็นดินดอนสามเหลี่ยม (Red River Delta) ที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูก และเป็นที่ตั้งของกรุงฮานอย (Ha Noi) ซึ่งเป็นเมืองหลวง

ภาคกลาง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงเต็มไปด้วยหินภูเขาไฟ หาดทราย เนินทราย และทะเลสาบ

ภาคใต้ แม้พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง แต่ก็มีที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong River Delta) หรือที่รู้จักกันในชื่อ กูลองยาง (Cuu Long Giang) อันทุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งเพาะปลูกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ และเป็นที่ตั้งของนครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City) หรืออดีตเรียกว่าไซ่ง่อน (Sai Gon)

1.2 สภาพภูมิอากาศ

เป็นเขตร้อนชื้น แต่มีความแตกต่างด้านภูมิอากาศอย่างมากระหว่างภาคเหนือและภาคใต้

เวียดนามทางตอนใต้ มีภูมิอากาศคล้ายแถบเส้นศูนย์สูตร มีอุณหภูมิเฉลี่ยคล้ายประเทศไทยคือประมาณ 27-30°C และมี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน (พ.ค.-ต.ค.) และฤดูร้อน (พ.ย.-เม.ย.)

เวียดนามทางตอนเหนือ มีภูมิอากาศคล้ายเขตเมืองร้อน มีอุณหภูมิแตกต่างกันอย่างมากระหว่างช่วงร้อนที่สุดและหนาวที่สุด โดยมี 4 ฤดู คือ ฤดูใบไม้ผลิ (มี.ค.-เม.ย.) อุณหภูมิระหว่าง 17-23°C ฤดูร้อน (พ.ค.-ส.ค.) อุณหภูมิระหว่าง 30-39°C ฤดูใบไม้ร่วง (ก.ย.-พ.ย.) อุณหภูมิระหว่าง 23-28°C ฤดูหนาว (ธ.ค.-ก.พ.) อุณหภูมิระหว่าง 7-16°C

1.3 เมืองหลวง/ เมืองสำคัญ/ เมืองท่า

เมืองหลวง

กรุงฮานอย (Ha Noi) เป็นเมืองหลวงอยู่ทางภาคเหนือ มีพื้นที่ประมาณ 3,345 ตารางกิโลเมตร (หลังรวมจังหวัดใกล้เคียงเข้าเป็นกรุงฮานอยใหม่ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2551) ประชากรประมาณ 7.65 ล้านคน และมีจำนวนแรงงานประมาณ 3.8 ล้านคน ตั้งอยู่บริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแดง โดยมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านฮานอย เป็นศูนย์กลางการบริหารประเทศและเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าทางภาคเหนือโดยมีท่าอากาศยานนานาชาติ Noi Bai และเป็นเมืองที่มีนิคมอุตสาหกรรม (Industrial Park) ทั้งหมด 19 แห่ง และเขตอุตสาหกรรมขนาดเล็ก (Industrial Clusters) อีก 110 แห่ง ฮานอยมีผู้ประกอบการทั้งหมดประมาณ 224,000 ราย

เมืองสำคัญและเมืองท่า

เมืองสำคัญทางภาคใต้ ได้แก่

นครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh) เป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดของเวียดนาม มีพื้นที่ 2,096 ตารางกิโลเมตร ประชากรประมาณ 8.6 ล้านคน เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าและบริการ การนำเข้าส่งออก การลงทุนและเป็นศูนย์กลางของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคมของนานาชาติ โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติเตนชินญี๊ต และมีท่าเรือเซ่งฮอนซึ่งเป็นท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

นครเกิ่นเทอ (Can Tho) มีพื้นที่ 1,402 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 1.3 ล้านคน เป็นศูนย์กลางของเขตลุ่มแม่น้ำโขง และเป็นเขตเศรษฐกิจหลักอันดับที่ 4 ของประเทศ เมืองอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่สำคัญ และเป็นแหล่งปลูกข้าวใหญ่ที่สุดของเวียดนาม

เตียนยาง (Tien Giang) มีพื้นที่ 2,367 ตารางกิโลเมตร ประชากรมากกว่า 1.7 ล้านคน ห่างจากนครโฮจิมินห์ 70 กิโลเมตร มีชายฝั่งทะเลยาว 32 กิโลเมตร เนื่องจากเตียนยางตั้งอยู่ในบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ซึ่งมีดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชเขตร้อน จึงเป็นแหล่งผลิตข้าวและผลไม้ต่าง ๆ อาทิ ทุเรียน มะม่วง รวมถึงผลไม้เมืองร้อนชนิดอื่น ๆ

บาเรียะ-หุงเต่า (Ba Ria-Vung Tau) มีพื้นที่ 1,987 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.15 ล้านคน เป็นเมืองที่มีการผลิตน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ ในจังหวัดบาเรียะ-หุงเต่ามีนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 15 แห่ง

บิ่นห์เซือง (Binh Duong) อยู่ในเขตเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ มีพื้นที่ 2,694 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.99 ล้านคน มีนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 48 แห่ง เป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจรวดเร็ว ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก ๆ เช่น ผลิตภัณฑ์ไม้ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า ยางพารา เป็นต้น

ด่งนาย (Dong Nai) มีพื้นที่ 5,907 ตารางกิโลเมตร ประชากร 3.2 ล้านคน เป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตสามเหลี่ยมพัฒนา คือ โฮจิมินห์-บิ่นห์เซือง-ด่งนาย ด่งนายมีนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 32 แห่งและโครงการลงทุนจากต่างชาติทั้งหมด 1,750 โครงการ ที่มีทุนจดทะเบียน 31,865 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มี 42 ประเทศเข้ามาลงทุนในด่งนาย โดยมีบริษัทใหญ่ เช่น Pouchen, CP, Nestle', Hyosung, Formosa, Fujitsu, Philip, Ajinomoto, Zamil Steel, Shell, Syngenta เป็นต้น

ดาลัต (Da Lat) จะคล้ายกับกรุงปารีสของฝรั่งเศส และถูกเรียกว่า “Le Petit Paris” เป็นเมืองเล็ก ๆ ที่เงียบสงบ ปกคลุมไปด้วยทิวสนและมรดกดอกไม้บานาพันธุ์ จนได้รับการขนานนามว่า “มหานครแห่งดอกไม้ของเวียดนาม” ดาลัตยังมีชื่อเสียงในด้านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและฟื้นฟูสุขภาพ

เมืองสำคัญทางภาคเหนือ ได้แก่

นครโฮฟอง (Hai Phong) ห่างจากกรุงฮานอย 120 กิโลเมตร มีพื้นที่ 1,561 ตารางกิโลเมตร ประชากรราว 1.96 ล้านคน เป็นเมืองท่าสำคัญและใหญ่ที่สุดในภาคเหนือและเป็นเขตอุตสาหกรรมหนัก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเคมี ต่อเรือ และวัสดุก่อสร้าง มีนิคมอุตสาหกรรม 19 แห่ง มีท่าเรือสำคัญคือท่าเรือโฮฟอง และสนามบินนานาชาติก๊าดบิ ในปี 2558 มีการเปิดใช้ทางด่วนเชื่อมกรุงฮานอยและจังหวัดโฮฟอง (Hanoi-Hai Phong Expressway) ระยะทาง 105 กิโลเมตร มูลค่าลงทุน 2 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งช่วยลดระยะเวลาเดินทางระหว่างสองเมืองจาก 2.5 ชั่วโมง เหลือ 1.5 ชั่วโมง นอกจากนี้รัฐบาลเวียดนามยังอยู่ระหว่างการขยายและปรับปรุงท่าเรือน้ำลึก Lach Huyen Deep Sea Port ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของท่าเรือโฮฟอง คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2563 รวมถึงการยกระดับสนามบินนานาชาติก๊าดบิให้รองรับผู้โดยสารได้ราว 8 ล้านคนต่อปี ภายในปี 2568 นับเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในจังหวัดโฮฟอง

กวางนินห์ (Quang Ninh) มีพื้นที่ 6,099 ตารางกิโลเมตร ประชากรประมาณ 1.2 ล้านคน กวางนินห์เป็นเมืองท่าทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเวียดนาม มีชายแดนติดต่อกับประเทศจีน มีท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือฮอนไก และมีนิคมอุตสาหกรรมมากกว่า 14 แห่ง เป็นจังหวัดที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติและเป็นแหล่งถ่านหินใหญ่ที่สุดในประเทศ รวมทั้งมีสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามที่มีชื่อเสียงระดับโลก คือ อ่าวฮาลอง (Ha Long Bay) กวางนินห์ดึงดูดการลงทุนในด้านต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวและการบริการ การขนส่งทางน้ำ การค้า เป็นต้น

บักนินห์ (Bac Ninh) มีพื้นที่ 822.7 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.2 ล้านคน ห่างจากท่าอากาศยานฮานอย 30 กิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรม 15 แห่ง และมีโรงงานใหญ่ ๆ ตั้งอยู่จำนวนมาก เช่น Samsung, Canon, Sumitomo, ABB, Orion เป็นต้น บักนินห์ดึงดูดการลงทุนในด้านอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมการผลิต และอุตสาหกรรมสนับสนุน

ไฮเซื่อง (Hai Duong) มีพื้นที่ 1,662 ตารางกิโลเมตร ประชากร 2.46 ล้านคน เป็นหนึ่งใน 7 จังหวัดที่เป็นเขตเศรษฐกิจหลักของภาคเหนือ ปัจจุบัน มี 392 โครงการลงทุนจากต่างชาติ โดยมีทุนจดทะเบียน 7,993 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไฮเซื่องเป็นจังหวัดที่มีระบบสาธารณสุขโรคต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกแก่การลงทุน มีนิคมอุตสาหกรรม 10 แห่ง

ฮึงเยียน (Hung Yen) ห่างจากฮานอย 30 กิโลเมตร มีพื้นที่ 923 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.14 ล้านคน เป็นหนึ่งในจำนวนจังหวัดที่เป็นเขตเศรษฐกิจหลักของภาคเหนือ มี 398 โครงการลงทุนจากต่างชาติ โดยมีทุนจดทะเบียน 4,268 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีนิคมอุตสาหกรรม 11 แห่ง ในนั้นมีบริษัทที่มาลงทุนจากต่างชาติ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี จีน ไทย เป็นต้น

เซินลา (Son La) มีพื้นที่ 14,174 ตารางกิโลเมตร มีชายแดนติดกับประเทศลาว 250 กิโลเมตร ประชากร 1.16 ล้านคน โดยพื้นที่กว่าร้อยละ 80 เป็นไหล่เขา เหมาะแก่การทำฟาร์มโคนม มีเหมืองแร่มากกว่า 50 แห่ง กับแร่ธาตุที่มีคุณค่าสูงหลายชนิด

ลายเจิว (Lai Chau) มีพื้นที่ 9,068 ตารางกิโลเมตร ประชากร 425,100 คน มีชายแดนติดกับประเทศจีน มีสนามบินคือเตียนเบียนฟู เป็นเขตภูเขาที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติโดยมีแร่ธาตุกว่า 20 ชนิด มีเหมืองแร่ประมาณ 120 แห่ง และมีศักยภาพในด้านไฟฟ้าพลังน้ำ

เตวียนกวาง (Tuyen Quang) เป็นจังหวัดภูเขา มีพื้นที่ 5,868 ตารางกิโลเมตร ประชากร 760,289 คน ห่างจากฮานอย 165 กิโลเมตร เป็นจังหวัดที่อุดมไปด้วยป่าไม้ และไม่มีค่าต่าง ๆ รวมถึงพืชสมุนไพรกว่า 1,000 ชนิด มีโครงการลงทุนจากต่างชาติด้วยทุนจดทะเบียน 123 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

หล่าวกาย (Lao Cai) มีพื้นที่ 6,384 ตารางกิโลเมตร ประชากร 674,530 คน มีชายแดนติดต่อกับจังหวัดยูนนานของจีน มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์และไม้หายากหลายชนิด รวมถึงพืชสมุนไพรและสัตว์หายากอื่น ๆ เช่น กวาง หมูป่า เสือ เป็นต้น และมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงคือ ซาปา เป็นเมืองที่มีทิวทัศน์สวยงาม สภาพอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี มีนักท่องเที่ยวมาที่นี่ 3.5 ล้านคนในปี 2560 ที่สำคัญ จังหวัดหล่าวกายมีชื่อเสียงด้านทรัพยากรแร่ธาตุโดยมีแร่ธาตุ 35 ประเภท กับเหมืองแร่ที่มีคุณภาพดี 150 เหมือง ทางด่วนฮานอย-หล่าวกายมีความยาว 265 กิโลเมตรโดยผ่าน 5 จังหวัด คือ ฮานอย (Ha Noi) หวีนห์ฟุก (Vinh Phuc) พูเถาะ (Phu Tho) เวียนบาย (Yen Bai) และหล่าวกาย (Lao Cai) ใช้เวลาเดินทางเพียง 3.5 ชั่วโมงจากฮานอยถึงหล่าวกายโดยรถยนต์ นอกจากนี้ สนามบินหล่าวกายอยู่ในระหว่างการสร้างขึ้น มีแผนจะสร้างเสร็จในปี 2573

เมืองสำคัญทางภาคกลาง ได้แก่

นครดานัง (Da Nang) มีพื้นที่ 1,283 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.3 ล้านคน เป็นศูนย์กลางธุรกิจ การท่องเที่ยว และเป็นเมืองท่าสำคัญ โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติดานัง และมีท่าเรือเดินชา

กวางนาม (Quang Nam) มีพื้นที่ 10,438 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.47 ล้านคน มีเมืองสำคัญคือ ฮอยอัน (Hoi An) เป็นเมืองเก่าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

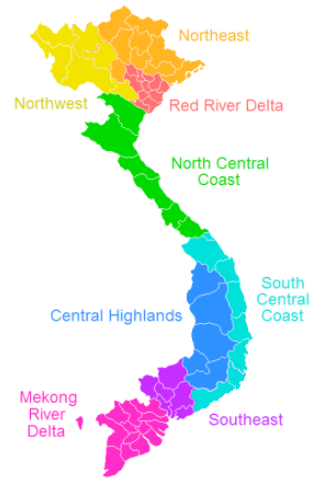
เถื่อ เทียน เว้ (Thua Thien Hue) มีพื้นที่ 5,065 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.13 ล้านคน มีเมืองสำคัญคือ เว้ (Hue) เป็นเมืองสำคัญทางประวัติศาสตร์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเวียดนาม มีท่าอากาศยานนานาชาติฟู้บ้าย

1.4 สภาพแวดล้อมด้านการเมืองการปกครอง

การแบ่งเขตการปกครอง

การปกครองแบ่งเป็น 58 จังหวัด และ 5 นคร (กรุงฮานอย นครโฮฟอง นครดานัง นครโฮจิมินห์ และนครเกิ่นเทอ) แบ่งเป็น 8 ภาค คือ

- ภาคเหนือฝั่งตะวันออก มี 4 จังหวัด มีชายแดนติด สปป.ลาว และจีน
- ภาคเหนือฝั่งตะวันตก มี 11 จังหวัด
- เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำแดง มี 9 จังหวัด และ 2 นคร คือ กรุงฮานอยที่เป็นเมืองหลวง และนครโฮฟองที่เป็นเมืองท่า
- เขตชายฝั่งทะเลภาคกลางทางตอนเหนือ มี 6 จังหวัด ซึ่งทุกจังหวัดติดกับ สปป.ลาว
- เขตชายฝั่งทะเลภาคกลางทางตอนใต้ มี 5 จังหวัด และ 1 นคร คือ นครดานัง
- เขตที่ราบสูงภาคกลาง มี 5 จังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ชนกลุ่มน้อยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตนี้
- ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มี 7 จังหวัด และ 1 นคร คือ นครโฮจิมินห์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าของประเทศ
- ที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง มี 12 จังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก และ 1 นคร คือ นครเกิ่นเทอ มีชายแดนติดกับพม่าแต่ละจังหวัด

1.5 สภาพแวดล้อมด้านสังคมและวัฒนธรรม

1.5.1 ประชากร

ประมาณ 93.7 ล้านคน (ณ ธันวาคม 2560) เวียดนามมีประชากรเป็นอันดับ 3 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (รองจากอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์) และเป็นอันดับ 14 ของโลก โดยมีสัดส่วนชาย : หญิง เป็นร้อยละ 49.3 : ร้อยละ 50.7 อัตราการเติบโตของประชากรโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 1 ต่อปี ผู้ชายมีอายุเฉลี่ย 70.9 ปี ขณะที่ผู้หญิงมีอายุเฉลี่ย 76.2 ปี

โครงสร้างอายุ: ประชากรที่มีอายุ 0-14 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 25 อายุ 15-64 ปี ร้อยละ 69 และอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 6

การสำรวจล่าสุดพบว่าชาวเวียดนามร้อยละ 35.1 อาศัยอยู่ในเขตเมือง ที่เหลืออีกร้อยละ 64.9 อยู่ในชนบท

1.5.2 สังคมและวัฒนธรรม

ชาวเวียดนามส่วนใหญ่เป็นเชื้อชาติกิง (Kinh) หรือเวียด (Viet) โดยมีมากกว่าร้อยละ 86 นอกนั้นเป็นชนกลุ่มอื่น ๆ อีก 53 เชื้อชาติกระจายอยู่ตามเทือกเขาและที่ราบสูง ประชากรเวียดนามส่วนใหญ่ไม่นับถือศาสนาแต่นับถือลัทธิต่าง ๆ (ร้อยละ 80.8) มีบ้างที่นับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน (ร้อยละ 9.3) ศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 7.2) อิสลาม (ร้อยละ 0.1) และอื่น ๆ (ร้อยละ 2.6)

เวียดนามนับเป็นประเทศหนึ่งในแถบคาบสมุทรอินโดจีนที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลานาน และยังคงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน โดยที่เวียดนามมีความสัมพันธ์กับจีนมาก่อนการปฏิวัติระบบการปกครอง จึงทำให้ความเชื่อ ศิลปะ วิธีการดำรงชีวิต ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของจีนมีอิทธิพลต่อเวียดนามด้วย รวมทั้งลัทธิขงจื๊อที่ให้ความสำคัญต่อการนับถือเช่นไหว้บรรพบุรุษ ลัทธิเต๋าที่สอนเรื่องความสมดุลของธรรมชาติ รวมไปถึงศาสนาพุทธนิกายมหายานที่สอนเรื่องกรรมดีและกรรมชั่ว

ชาวเวียดนามเชื่อว่าทุกหนทุกแห่งมีเทพเจ้าสถิตอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเทพเจ้าดิน เทพเจ้าน้ำ หรือเทพเจ้าอื่น ๆ ดังนั้นนอกจากวัดในศาสนาพุทธ (จ้าว-Chua) ศาลาประชาคม (ดินห์-Dinh) หรือวิหารบูชาจักรพรรดิในอดีต (เด็น-Den) แล้ว ยังมีการตั้งวิหารบูชาเทพเจ้า (เหมียว - Mieu) กระจายอยู่โดยทั่วไป ประชาชนนิยมนำดอกไม้ ธูป เทียน และผลไม้ มาสักการะบูชาในวันที่ 1 และ 15 ค่ำ

1.5.3 กิจกรรมสำคัญทางศาสนา

- เทศเตวียนดาน (Tet Nguyen Dan)” แปลว่า “เทศกาลแห่งรุ่งอรุณแรกของปี” ที่ชาวบ้านนิยมเรียกกันสั้น ๆ ว่า “เทศกาลเต็ต (Tet)” เป็นเทศกาลที่สำคัญที่สุด โดยจะเริ่มต้นขึ้น 1 สัปดาห์ก่อนจะถึงวันขึ้นปีใหม่ตามจันทรคติ คือ อยู่ระหว่างปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ในวันขึ้น 15 ค่ำของวันที่ดวงอาทิตย์อยู่ไกลเส้นศูนย์สูตรมากที่สุดในฤดูหนาวกับวันที่กลางวันยาวเท่ากับกลางคืน (วิษุวัต) ในฤดูใบไม้ผลิ เทศกาลนี้เป็นการเฉลิมฉลองในภาพรวมทั้งหมดของความเชื่อในเทพเจ้า ลัทธิเต๋า และขงจื๊อ ศาสนาพุทธ รวมถึงการเคารพบรรพบุรุษ

- “เทศกาลกลางฤดูใบไม้ร่วง” โดยนับตามจันทรคติตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 8 ของทุกปี ชาวบ้านจัดประกวด “ขนมปั้นจุงทุ” หรือขนมเปียะโก๋ญวน ที่มีรูปร่างกลม มีไส้ถั่วและไส้ผลไม้ พร้อมทั้งจัดขบวนแห่เซียมังกรขึ้นเพื่อแสดงความเคารพต่อพระจันทร์ ในบางหมู่บ้านอาจประดับโคมไฟ พร้อมทั้งจัดงานขับร้องเพลงพื้นบ้าน

1.5.4 ภาษาราชการ

ภาษาราชการคือภาษาเวียดนาม ส่วนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ควบคู่กับภาษาเวียดนามในเอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าต่างชาติและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รวมทั้งในเว็บไซต์ของหน่วยงานธุรกิจและภาครัฐ

1.5.5 สกุลเงิน

สกุลเงิน คือ ด่ง (Dong) 1 เหรียญสหรัฐ = 22.700 ด่ง (ณ เดือน มี.ค. 2561)

1.5.6 เวลา

เวลาเท่ากับเวลาในประเทศไทย

1.6 ระบบการปกครอง

เวียดนามปกครองโดยระบบสังคมนิยม มีพรรคการเมืองเดียวคือ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม (Communist Party of Vietnam หรือ CPV) ที่มีอำนาจสูงสุดตามรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้เมื่อปี 2535 มีสภาแห่งชาติ (National Assembly) ที่มาจากการเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี สำหรับรัฐบาลได้รับการแต่งตั้งจากสภาแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี

โครงสร้างการปกครองของเวียดนาม แบ่งเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่

- **ฝ่ายนิติบัญญัติ** ได้แก่ สภาแห่งชาติ (National Assembly) ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกรวม 496 คน มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดนโยบายทั้งภายในและต่างประเทศ มีหน้าที่บัญญัติและแก้ไขกฎหมาย แต่งตั้งประธานาธิบดีตามที่พรรคคอมมิวนิสต์เสนอ ให้การรับรองหรือถอดถอนนายกรัฐมนตรีตามที่ประธานาธิบดีเสนอ รวมทั้งแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ อันเป็นระบบการบริหารแบบผู้นำร่วม

- **ฝ่ายบริหาร** (หรือรัฐบาลส่วนกลาง) ประกอบด้วย ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี รวมไปถึงตำแหน่งสำคัญในพรรคคอมมิวนิสต์ เช่น สมัชชาของพรรคคอมมิวนิสต์ มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี มีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรบริหารระดับสูง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดของพรรค คณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กรมการเมือง (Politburo) เป็นองค์กรบริหารสูงสุด เป็นศูนย์กลางอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

ประธานาธิบดี (ผู้นำประเทศ) คือ นายเจิ่น ดัย กวาง (Tran Dai Quang)

นายกรัฐมนตรี (ผู้นำรัฐบาล) คือ นายเหงียน ขวน ฟุก (Nguyen Xuan Phuc)

รายชื่อผู้นำสำคัญทางการเมือง

เลขาธิการพรรค	นายเหงียน ฝู จ่อง (Nguyen Phu Trong)
ประธานสภาแห่งชาติ	นางเหงียน ถิ กิม เงิน (Nguyen Thi Kim Ngan)
ประธานาธิบดี	นายเจิ่น ดัย กวาง (Tran Dai Quang)

นายเทียน ขวน ฟุก (Nguyen Xuan Phuc)
 นายเจือง ฮว่า บิ่ง (Truong Hoa Binh)
 นายฟาม บิ่ง มิ่ง (Pham Binh Minh)
 นายเวือง ดิง เฮว๊ะ (Vuong Dinh Hue)
 นายจิ่ง ดั่ง สุง (Trinh Dinh Dung)
 นายหวู ตี้ก ตาม (Vu Duc Dam)

```
graph TD; A[รัฐธรรมนูญแห่งชาติ] --> B[สมาชิกจากผู้สมัครอิสระ]; A --> C[สมาชิกจากพรรค]; A --> D[สมาชิกจากรัฐ]; A --> E[ประธานาธิบดี]; A --> F[นายกรัฐมนตรี]; A --> G[คณะรัฐมนตรี]; B --> E; C --> E; D --> E; E --> F; F --> G; H[พระราชบัญญัติการปกครองส่วนท้องถิ่น] --> I[กรมการเมือง]; I --> E; I --> F; I --> G; I --> J[รัฐบาลท้องถิ่น];
```

- **การปกครองท้องถิ่น** ในแต่ละจังหวัดจะมีคณะกรรมการประชาชน (Provincial People's Committee) ทำหน้าที่บริหารงานภายในท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ นโยบายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่บัญญัติโดยองค์กรของรัฐที่อยู่ในระดับสูงกว่า ระบบการบริหารราชการท้องถิ่นของเวียดนามแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับจังหวัดและเทียบเท่ามี 58 จังหวัด

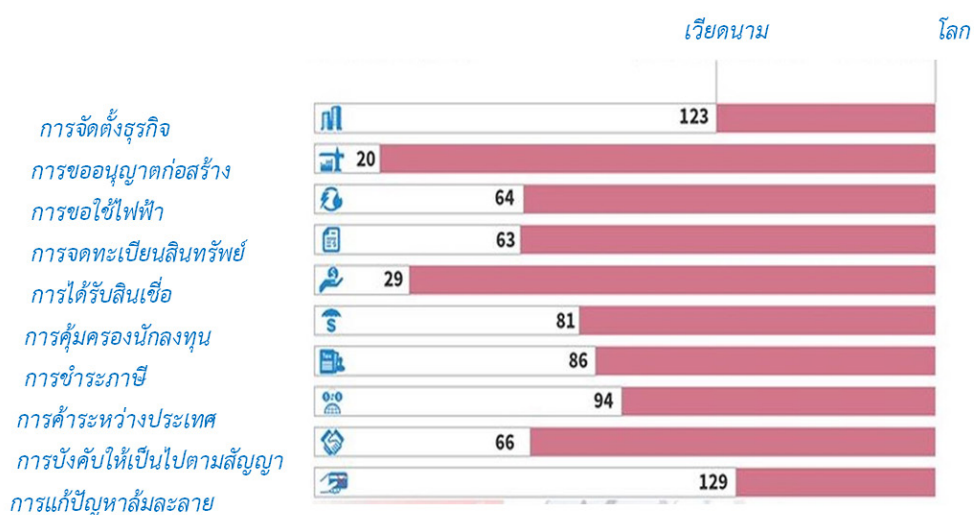
กับอีก 5 นคร คือ ฮานอย โฮจิมินห์ ไฮฟอง ดานัง และเกิ่นเทอ ซึ่งจะได้รับงบประมาณจากส่วนกลางโดยตรง รวมทั้งข้าราชการ จะได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากส่วนกลาง จึงมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน ปัจจุบันเวียดนามมีระดับอำเภอ 713 แห่ง และระดับตำบลมีประมาณ 11,162 แห่ง

1.7 สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน

รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายส่งเสริมให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำการค้าและลงทุน โดยมีการปรับปรุงและแก้ไขกฎระเบียบ เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้ง Trading Company โดยอนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถจัดตั้งบริษัท Trading โดยจดทะเบียน เป็นเจ้าของได้ 100%

นอกจากนี้ เวียดนามยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีจำนวนประชากรประมาณ 94 ล้านคน ซึ่งเป็นทั้ง แหล่งแรงงานและตลาดสำหรับสินค้าและบริการได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเวียดนามยังมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สะดวกต่อการขนส่งทางบก เชื่อมต่อกับประเทศอื่นในอาเซียน และเป็นเส้นทางออกสู่ทะเลของลาวและมณฑลยูนนานของจีน จึงทำให้เวียดนาม เป็นประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง และเป็นที่น่าสนใจของนักลงทุนจากต่างประเทศ โดยมีอุตสาหกรรมที่น่าสนใจ เช่น การแปรรูปพืชผลเกษตร การแปรรูปอาหารทะเล ธุรกิจเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ การก่อสร้าง วัสดุก่อสร้าง สิ่งทอและ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ธุรกิจร้านอาหารและธุรกิจด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น

ตามรายงาน (Doing Business 2018 report) ของ World Bank ระบุสภาพแวดล้อมเพื่อการลงทุนและประกอบธุรกิจใน ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกโดยปี 2561 เวียดนามได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีความสะดวกในการทำธุรกิจอันดับที่ 68 จาก 190 ประเทศทั่วโลกและเป็นอันดับที่ 5 ในอาเซียนรองจากสิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย และบรูไน ตามลำดับ โดยพิจารณาจาก 10 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้

เวียดนามได้ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ดัชนีการเริ่มต้นธุรกิจอยู่ในระดับที่น่าพอใจเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น รวมทั้งได้ริเริ่มปฏิรูปภาคการเงินเพื่อให้นักลงทุนเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจได้สะดวกขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม เวียดนามยังมีปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางพลังงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านพลังงานไฟฟ้าและปัญหาด้านระบบภาษีที่ยังมีความซับซ้อนแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ นักลงทุนจึงควรศึกษาและวางแผนป้องกัน รวมทั้งรับมือกับปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

การลงทุนโดยตรงในประเทศเวียดนาม (Foreign Direct Investment: FDI)

ประเทศเวียดนามจัดว่าเป็นประเทศที่นำลงทุนประเทศหนึ่งในเอเชีย ส่วนหนึ่งมาจากนโยบายของรัฐบาลที่เร่งให้มีการเปิดเสรีทางการลงทุนเพื่อสอดคล้องกับข้อตกลงขององค์การการค้าโลก นับจนถึงเดือนธันวาคม ปี 2560 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศเวียดนามจาก 125 ประเทศ มีจำนวนโครงการ 24,748 โครงการ โดยมีทุนจดทะเบียนมูลค่ารวมเป็น 318,722 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นักลงทุนต่างชาติรายใหญ่ที่สุดในเวียดนามคือ เกาหลีใต้ รองลงมาได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน ตามลำดับ สำหรับมูลค่าการลงทุนของนักลงทุนไทยอยู่อันดับที่ 10 โดยมีมูลค่าการลงทุน 8,640 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

โครงการลงทุนสำคัญที่ได้รับการอนุมัติในปี 2560 ได้แก่ โครงการสร้างโรงงานไฟฟ้า BOT Nghi Son 2 ของญี่ปุ่นที่ลงทุนในจังหวัดทันทูว้า (ภาคกลาง) ด้วยเงินทุนรวม 2,793 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โครงการ Samsung Display Viet Nam ปรับเพิ่มเงินทุน 2,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในจังหวัดบักนินห์ (ภาคเหนือ) โครงการโรงงานไฟฟ้า BOT Nam Dinh 1 ในจังหวัดนัมดินห์ (ภาคเหนือ) ของนักลงทุนสิงคโปร์ ด้วยเงินทุนรวม 2,070 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ บริษัท JC&C เป็นหนึ่งในเครือข่ายของบริษัท Jardine Matheson Group ซื้อหุ้นของบริษัท Vinamilk ร้อยละ 10 ในราคา 1,150 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และถือหุ้นร้อยละ 25.1 ในบริษัท Thaco ผู้ผลิตและประกอบชิ้นส่วนรถยนต์ และเข้าถือหุ้นร้อยละ 23 ในบริษัท REE งานด้านระบบทำความเย็นบริษัทอื่น ๆ ในเครือ Jardine Matheson ประกอบด้วย Hong Kong Land, Jardine Pacific Holdings และฟาร์มนมกำลังดำเนินการพัฒนาโครงการ เช่น KFC, Pizza Hut (ร้านอาหาร), Guardian (ร้านค้าปลีกเครื่องสำอาง) Schindler (ลิฟต์) และโครงการอสังหาริมทรัพย์ในกรุงฮานอยและนครโฮจิมินห์ บริษัท CJGroup จากเกาหลีใต้ซื้อหุ้นของ Megastar เครือข่ายโรงพยาบาลและเปลี่ยนชื่อเป็น CJ CGV Vietnam และซื้อ Gemadept Tower, Cau Tre Food และ Minh Dat Food นอกจากนี้ CJGroup ยังมีการลงทุนโดยตรงในหลายโครงการ เช่น Tours le Jours เครือข่ายร้านเบเกอรี่ เครือข่ายร้านค้าปลีกของ K-Mart, Korea Express (Logistics) และ CJ Vina Agri (อาหารสัตว์)

ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 10 ในจำนวนประเทศที่มีการลงทุนในเวียดนามมากที่สุด โดยการลงทุนจากประเทศไทยมี 486 โครงการ ด้วยมูลค่า 8,640 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านอุตสาหกรรมการผลิตและการแปรรูป การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น นักลงทุนไทยรายใหญ่ ได้แก่

- บริษัท TCC Group เข้าถือหุ้นใน Vinamilk ร้อยละ 18.7 มีมูลค่า 2,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซื้อบริษัท MM Mega Market Vietnam (ผู้ค้าปลีก) มูลค่า 710 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ถือหุ้นในกลุ่มบริษัท Phu Thai ร้อยละ 65 และโรงแรม Melia Hanoi ร้อยละ 65 บริษัท ThaiBev เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของ SABECO ในสัดส่วนหุ้นที่ร้อยละ 54

- บริษัท Central Group จ่ายเงินมากกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อเป็นเจ้าของซูเปอร์มาร์เก็ต Big C, Nguyen Kim และธุรกิจช้อปปิ้งออนไลน์ Zalora รวมถึงศูนย์การค้าโรบินสันที่อยู่ในศูนย์การค้าขนาดใหญ่ เช่น Royal City ใน

กรุงฮานอย และ Crescent Mall ในนครโฮจิมินห์ เมื่อวันที่ 10 มี.ค. 2561 บริษัท Central Group ได้เปิดร้านค้าปลีกสินค้าสุขภาพความงาม Hello Beauty แห่งแรกใน Big C Thang Long ฮานอย นอกจากนี้ บริษัท Central Group มีแผนจะเพิ่มกิจการในเวียดนามอีก 500 แห่ง เพื่อให้มีกิจการรวม 750 แห่งในปี 2565

- บริษัท SCG เข้าซื้อ Prime Group ซึ่งเป็นผู้ผลิตกระเบื้องที่ 240 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และ StarCemt มูลค่า 156 ล้านเหรียญสหรัฐฯ บริษัท SCG มีโครงการลงทุนที่ใหญ่ที่สุดคือ โรงกลั่นน้ำมันเขต Long Son ภาคใต้ของเวียดนาม มีมูลค่ารวม 5,400 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

- กลุ่มบริษัทไทย CP ได้จัดตั้งบริษัท CP Vietnam ซึ่งเป็นบริษัทที่ใหญ่ที่สุดในภาคเกษตรเป็นผู้นำตลาดอาหารสัตว์และปศุสัตว์ มีรายได้กว่า 2,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ต่อปี

- บริษัทเหมราชมีโครงการลงทุนพัฒนานิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดเหงะอาน ด้วยเงินลงทุนประมาณ 1,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ตารางที่ 1.1 การลงทุนโดยตรงจากต่างชาตินับจนถึงเดือนธันวาคม 2560 จำแนกตามรายประเทศ

ประเทศ	จำนวนโครงการ	มูลค่าทุนจดทะเบียน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
เกาหลีใต้	6,532	57,659.54
ญี่ปุ่น	3,599	49,463.37
สิงคโปร์	1,967	42,230.00
ไต้หวัน	2,535	30,911.72
หมู่เกาะเวอร์จิน	748	22,576.85
ฮ่องกง	1,275	17,756.82
จีน	568	12,187.37
มาเลเซีย	1,812	12,084.31
อเมริกา	857	9,875.62
ไทย	486	8,640.42
อื่น ๆ	4,424	55,483
รวม	24,748	318,722.62

ที่มา: กรมการลงทุนจากต่างชาติ

ตารางที่ 1.2 การลงทุนโดยตรงของต่างชาติในเวียดนามจำแนกตามสาขาการลงทุนสะสมถึงเดือนธันวาคม 2560

ลำดับ	สาขา	จำนวนโครงการ	มูลค่าทุนจดทะเบียน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
1	Manufacturing and processing industry	12,456	186,127.82
2	Real estate business	635	53,164.71
3	Production and distribution of electricity, gas, water, air conditioning	115	20,820.87
4	Accommodation and food service	639	12,008.97
5	Construction	1,478	10,729.10
6	Wholesale, retail and repair	2,790	6,186.38
7	Mining	104	4,914.15
8	Transport, storage	665	4,625.20
9	Agriculture, Forestry and Fishery	511	3,518.96
10	Information and Communication	1,648	3,334.13
11	Professional, science and technology Activities	2,466	3,085.92
12	Art and Entertainment	131	2,780.18
13	Water supply and waste treatment	67	2,019.01
14	Health and social support	134	1,865.15
15	Finance, Banking and Insurance	81	1,498.36
16	Education and training	374	758.95
17	Others services	151	749.88
18	Administration and support services	298	526.94
19	Housemaid services	5	7.94
	รวม	24,748	318,722.62

ตารางที่ 1.3 การลงทุนโดยตรงของต่างชาติในเวียดนามจำแนกตามรายจังหวัดสะสมถึงเดือนธันวาคม 2560

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนโครงการ	มูลค่าทุนจดทะเบียน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
1	Ho Chi Minh	7,301	44,008.95
2	Binh Duong	3,295	30,186.85
3	Dong Nai	1,469	27,342.26
4	Hanoi	4,489	27,288.70
5	Ba Ria Vung Tau	363	26,867.46
6	Bac Ninh	1,135	16,080.92
7	Hai Phong	604	15,143.03
8	Thanh Hoa	102	13,819.02
9	Ha Tinh	61	11,610.23
10	Hai Duong	406	7,982.63
	รวม	24,748	318,722.62

ที่มา: กรมการลงทุนจากต่างชาติ

1.8 โครงสร้างและการเติบโตทางเศรษฐกิจของเวียดนาม

โครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนาม ณ ปี 2560 พบว่า ภาคบริการคิดเป็นร้อยละ 43.38 รองลงมา ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 39.5 และภาคการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 18.12 ตามลำดับ

อัตราการเติบโต GDP ของเวียดนามในปี 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.81 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 6.7 โดยไตรมาสแรกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.15 ไตรมาสที่สองเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.28 ไตรมาสที่สามเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.46 และไตรมาสที่สี่เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.65 ในปี 2560 ภาคการเกษตร ป่าไม้ และการประมงมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 2.9 ภาคอุตสาหกรรม และการก่อสร้างมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 8.0 และภาคการบริการมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 7.44 ในปี 2560 GDP เฉลี่ยต่อหัวของคนเวียดนามประมาณ 2,385 เหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 170 เหรียญสหรัฐฯ เมื่อเทียบกับปี 2559 สำหรับ โครงสร้างเศรษฐกิจเวียดนามในปี 2560 ภาคการเกษตร ป่าไม้ และการประมงมีสัดส่วนร้อยละ 15.34 ภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้างมีสัดส่วนร้อยละ 33.34 ภาคการบริการมีสัดส่วนร้อยละ 41.32 และภาษีสินค้ามีสัดส่วนร้อยละ 10

ตาราง 1.4 เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจเวียดนามในปี 2560

เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจ	อัตราการเติบโต (%)
- ดัชนีผลผลิตทางอุตสาหกรรม	9.4
- ยอดค้าปลีกของสินค้าและบริการ	10.9
- มูลค่าการส่งออก	21.1
- มูลค่าการนำเข้า	20.8
- ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.53
- อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	1.41

ที่มา: กรมสถิติเวียดนาม และกรมศุลกากรเวียดนาม

การค้าระหว่างประเทศของเวียดนาม

ปี 2560 เวียดนามเกินดุลการค้า 2,916 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีมูลค่าการค้ารวม 425,122 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ด้วยมูลค่าการส่งออก 214,019 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.2 และมูลค่าการนำเข้า 211,103 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ตารางที่ 1.5 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของเวียดนามในปี 2560

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ				
	ปี 2559 (ม.ค.-ธ.ค.)	อัตราการเติบโต ปี 2559 (%)	ปี 2560 (ม.ค.-ธ.ค.)	อัตราการเติบโต ปี 2560 (%)
มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ	351,383	7.1	425,122	21.0
+ มูลค่าการส่งออก	176,580	9.0	214,019	21.2
+ มูลค่าการนำเข้า	174,803	5.2	211,103	20.8

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

• ตลาดส่งออกหลักของเวียดนามในปี 2560 สหรัฐอเมริกายังเป็นผู้นำเข้าสินค้าเวียดนามรายใหญ่ที่สุดด้วยมูลค่าประมาณ 41,670 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 เมื่อเทียบกับปี 2559 ตามด้วยจีน 35,462 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 60.5 ญี่ปุ่น 16,841 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8 เกาหลีใต้ 14,822 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.9

- ตลาดนำเข้าหลักของเวียดนาม ได้แก่ จีน ด้วยมูลค่า 58,228 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.4 เมื่อเทียบกับปี 2559 รองมาเป็นเกาหลีใต้ โดยมีมูลค่า 46,734 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.3 ญี่ปุ่น 16,592 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.1 ไต้หวัน มูลค่า 12,706 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.1 ไทย 10,495 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.6 และสหรัฐอเมริกา 9,203 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8

- สินค้าส่งออกสำคัญยังมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยโทรศัพท์และส่วนประกอบมีมูลค่า 45,272 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.9 ตามด้วยสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีมูลค่า 26,038 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3 คอมพิวเตอร์อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนประกอบมีมูลค่า 25,942 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.8 และรองเท้าด้วยมูลค่า 14,651 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.7

- สินค้านำเข้าหลัก ๆ ได้แก่ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบมีมูลค่า 37,706 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.2 เครื่องจักรและอุปกรณ์ด้วยมูลค่า 33,673 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18 โทรศัพท์และส่วนประกอบ 16,327 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.6 และผ้าทุกชนิด 11,366 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 เหล็ก 9,012 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.9

การค้าระหว่างไทยกับเวียดนาม

การค้าระหว่างไทย-เวียดนามในปี 2560 มีมูลค่า 15,281 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยแบ่งเป็นมูลค่าการส่งออกไปเวียดนาม 10,495 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.6 ส่วนมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากเวียดนาม 4,786 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.7

ตาราง 1.6 มูลค่าการค้าระหว่างไทย-เวียดนามในปี 2560

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ				
	ปี 2559 (ม.ค.-ธ.ค.)	อัตราการเติบโต ปี 2559 (%)	ปี 2560 (ม.ค.-ธ.ค.)	อัตราการเติบโต ปี 2560 (%)
มูลค่าการค้า	12,540	9.39	15,281	21.9
+ มูลค่าการส่งออกไปเวียดนาม	8,849	6.88	10,495	18.6
+ มูลค่าการนำเข้าจากเวียดนาม	3,691	15.9	4,786	29.7

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

สินค้าที่เวียดนามนำเข้าจากไทยในปี 2560 เรียงลำดับตามสัดส่วนการนำเข้า ดังนี้

ตาราง 1.7 สินค้าหลักที่เวียดนามนำเข้าจากไทยในปี 2560

หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ลำดับ ที่	สินค้า	ปี 2559	อัตราการเติบโต ปี 2559 (%)	ปี 2560	อัตราการเติบโต ปี 2560 (%)
1	น้ำมันทุกประเภท	650.3	-43.79	940.8	44.67
2	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	812.6	2.08	904.3	11.28
3	เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านและ ส่วนประกอบ	949.5	36.52	882.3	-7.08
4	ผักผลไม้	410.1	98.71	857.1	109.0
5	รถยนต์สำเร็จรูปทุกประเภท	645.2	46.54	702.9	8.94
6	พลาสติก	538.4	-0.53	653.9	21.45
7	คอมพิวเตอร์ ผลิตภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ	398.6	30.73	632.5	58.68
8	ส่วนประกอบและชิ้นส่วนยานยนต์	674.5	11.92	515.0	-23.65
9	สารเคมี	256.8	-13.35	375.2	46.11
10	เคมีภัณฑ์	221.2	11.71	251.7	13.79
	อื่น ๆ	3,292	8.26	3,779	14.80
	รวม	8,849	6.88	10,495	18.6

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

สินค้าที่เวียดนามส่งออกไปไทยในปี 2560 เรียงลำดับตามสัดส่วนการส่งออก ดังนี้

ตาราง 1.8 สินค้าหลักที่เวียดนามส่งออกไปไทยในปี 2560

หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ลำดับที่	สินค้า	ปี 2559	อัตราการเติบโต ปี 2559 (%)	ปี 2560	อัตราการเติบโต ปี 2560 (%)
1	โทรศัพท์และส่วนประกอบ	715.53	24.35	1,230.9	72.03
2	คอมพิวเตอร์ ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และ ส่วนประกอบ	414.51	39.33	478.7	15.49
3	น้ำมันดิบ	157.85	-8.49	445.2	182.0
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	299.4	20.14	330.9	10.52
5	ยานยนต์และชิ้นส่วน	320.36	-5.22	333.0	3.95
6	สัตว์น้ำสด แช่แข็ง แช่เย็น แปรรูปและกึ่งแปรรูป	243.0	12.45	246.5	1.44
7	ผลิตภัณฑ์จากเหล็ก	131.15	99.32	168.6	28.56
8	เหล็ก เหล็กกล้า	111.15	-41.19	161.9	45.66
9	สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	87.78	54	105.4	20.07
10	ด้าย เส้นใย	69.76	-2.6	90.76	30.10
	อื่น ๆ	1,140	19.70	1,194.1	4.75
	รวม	3,690	15.89	4,786	29.70

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

2

กฎระเบียบ และการจัดตั้งธุรกิจ

2.1 กฎระเบียบธุรกิจ

Law on Foreign Direct Investment ซึ่งประกาศใช้เมื่อการประชุมสมัชชาพรรคครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2530 และได้เปลี่ยนเป็น Investment Law เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2548 กำหนดเรื่องการลงทุนในประเทศเวียดนาม สิทธิและหน้าที่ของนักลงทุน สิทธิประโยชน์ในการลงทุน การบริหารจัดการของภาครัฐ การประกัน การเวนคืนทรัพย์สินของนักลงทุนภายในประเทศและนักลงทุนต่างชาติ เงื่อนไขการลงทุน ข้อห้ามและข้อจำกัดการลงทุน

เวียดนามได้ผ่านกฎหมายวิสาหกิจ (Law on Enterprise) และกฎหมายการลงทุน (Law on Investment) ปี 2557 ตั้งแต่เมื่อวันที่ 26 พ.ย. 2557 กฎหมายฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 1 ก.ค. 2558 สาระสำคัญของกฎหมาย 2 ฉบับใหม่ที่เปลี่ยนแปลงจาก 2 ฉบับเดิมเมื่อปี 2548 เช่น การทำให้นิยามของนักลงทุนต่างชาติชัดเจนขึ้น หากเป็นบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติหรือบริษัทต่างชาติรวมมากกว่าร้อยละ 51 ถือเป็นบริษัทต่างชาติ ขณะที่หากมีผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติหรือบริษัทต่างชาติน้อยกว่าร้อยละ 51 ถือเป็นบริษัทท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดให้ชาวต่างชาติสามารถถือหุ้นใหญ่ในบริษัทในเวียดนามได้สูงสุดร้อยละ 100 จากเดิมที่จำกัดอยู่ที่ร้อยละ 49 ยกเว้นธุรกิจที่ต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไขกฎหมายฉบับใหม่ได้ระบุประเภทธุรกิจต้องห้าม 6 ประเภท (จากเดิม 51 ประเภท) คือ ยาเสพติด แร่ ตัวอย่างพืชพันธุ์และสัตว์ป่า การค้าประเวณี ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์ และกิจการค้าขายที่เกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศในตัวตน และธุรกิจที่ต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไขข้อ 267 ธุรกิจ อีกทั้งมีการกำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน คือ โครงการที่มีเงินทุนตั้งแต่ 6,000,000 ล้านดอลลาร์ขึ้นไป โครงการที่ลงทุนในเขตชนบทที่มีแรงงานจำนวน 500 คนขึ้นไป และธุรกิจที่ได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน เช่น โครงการ High Technology โครงการประหยัดพลังงาน โครงการลงทุนด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน ด้านป้องกันสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้ กฎหมายฉบับแก้ไขอนุญาตให้บริษัทต่างชาติดำเนินการลงทุนได้ถึง 70 ปีสำหรับโครงการอยู่ในเขตเศรษฐกิจ และ 50 ปีสำหรับโครงการอยู่นอกเขตเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 22 พ.ย. 2559 รัฐสภาเวียดนามออกกฎหมายปรับปรุงรายการสาขาธุรกิจที่ต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไขโดยลดเหลือเป็น 243 สาขาธุรกิจ

กฎหมายการลงทุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- กฎหมายล้มละลายปี 2557 (Bankruptcy Law of 2014) นอกเหนือจากบรรดาเจ้าหน้าที่แล้ว คู่สัญญาต่าง ๆ ก็สามารถเข้าร่วมกระบวนการล้มละลายได้เช่นกัน และให้อำนาจทางกฎหมายแก่ศาลในการจัดการธุรกิจที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- กฎหมายวิสาหกิจ (Law on Enterprises, 26 November 2014)
- กฎหมายศุลกากร (Law on Customs, 23 Jun 2014)
- กฎหมายการลงทุน (Investment Law, 26 November 2014)
- กฎหมายภาษีเงินได้ของวิสาหกิจ (Law on Enterprise Income Tax, 2013)

หมายเหตุ: ประเด็นเกี่ยวกับกฎระเบียบการลงทุนและนโยบายส่งเสริมการลงทุนในหนังสือคู่มือการค้าการลงทุนฉบับนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้ลงทุนอันจะทำให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของโครงสร้างการลงทุน อย่างไรก็ตาม การลงทุนในเวียดนามมีข้อควรคำนึง 2 ประเด็นด้วยกัน คือ

1. ระเบียบกฎเกณฑ์การลงทุนในประเทศเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้ง ดังนั้นผู้ลงทุนควรตรวจสอบระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ กับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ที่ลงทุนก่อนเสมอ

2. ระเบียบกฎเกณฑ์การลงทุนของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศเวียดนามมีความแตกต่างกัน โดยอำนาจการตัดสินใจสุดท้ายในการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ๆ

2.2 รูปแบบการจัดตั้งธุรกิจของต่างชาติ

2.2.1 กิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign-Owned Enterprise)

เป็นการลงทุนโดยชาวต่างชาติทั้งหมด เป็นบริษัทจำกัดที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของเวียดนาม เป็นการลงทุนขององค์กรหรือเอกชนจากต่างประเทศทั้งหมด การลงทุนดังกล่าวจะต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงวางแผนและการลงทุนหรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นก่อน การลงทุนในลักษณะนี้มีสถานะเป็นบริษัทจำกัดตามกฎหมายการลงทุนของเวียดนาม และผู้ลงทุนมีอำนาจเต็มในการบริหาร

ข้อดี คือ การบริหารงานคล่องตัวเนื่องจากผู้ลงทุนมีอำนาจเต็มในการบริหาร ระยะเวลาในการลงทุน 50-70 ปี และไม่มีการจำกัดในเงินลงทุน

ข้อเสีย คือ อาจไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับหน่วยราชการต่าง ๆ ของเวียดนาม และประสบปัญหาการถือกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ต่าง ๆ

2.2.2 สำนักงานตัวแทน (Representative Office)

ทำหน้าที่เป็นผู้แทนทางการค้าการลงทุน ตลอดจนให้บริการด้านต่าง ๆ แทนบริษัทแม่ในต่างประเทศ เช่น บริการด้านข้อมูล การตลาด ติดตามและให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย แสวงหาโอกาสในการลงทุน/ คู่ค้า ทำกิจกรรมทางการตลาด ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมสินค้า/ บริการของบริษัท

ข้อดี คือ สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้นำเข้าได้ดี

ข้อเสีย คือ กฎหมายเวียดนามไม่อนุญาตให้สำนักงานตัวแทนดำเนินการซื้อขายสินค้าโดยตรงกับผู้นำเข้าหรือผู้บริโภคได้อีกทั้งค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เช่น ค่าเช่าสถานที่ทำงาน เงินเดือนเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

เอกสารที่ทางหน่วยงานราชการเวียดนามต้องการในการขออนุญาตจัดตั้ง

- สำเนาของเอกสารในการจัดตั้งของบริษัท
- ชื่อผู้แทนในเวียดนาม
- ที่อยู่ของสำนักงานตัวแทนในเวียดนาม

ทั้งนี้การอนุญาตจัดตั้งสำนักงานตัวแทนใช้เวลาประมาณ 15 วัน

2.2.3 สาขาบริษัทต่างชาติ (Foreign Company Branch)

กฎหมายของเวียดนามอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเปิดบริษัทสาขาเพื่อดำเนินธุรกิจได้หากจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนในประเทศของนักลงทุนมาแล้วมากกว่า 5 ปี

เอกสารที่ทางหน่วยงานราชการเวียดนามต้องการในการขออนุญาตจัดตั้ง

- สำเนาของเอกสารในการจัดตั้งของบริษัท
- รายชื่อกิจกรรมของสาขาเวียดนาม
- ชื่อของสาขาเวียดนาม
- ที่อยู่ของสาขาเวียดนาม
- จำนวนพนักงานคนต่างชาติทำงานในสาขาเวียดนาม

ทั้งนี้การอนุญาตจัดตั้งสาขาบริษัทใช้เวลาประมาณ 15 วัน

2.2.4 กิจการร่วมทุน (Joint Ventures หรือ JV)

เป็นการลงทุนร่วมกันระหว่างหุ้นส่วนชาวเวียดนามกับชาวต่างชาติจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยชาวต่างชาติต้องมีสัดส่วนการลงทุนมากกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินลงทุนทั้งหมด ระยะเวลาในการลงทุนไม่เกิน 50 ปี และในส่วนของคณะกรรมการบริหาร (Board of Management หรือ BOM) ประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละฝ่ายตามสัดส่วนการลงทุนแต่ต้องมีสมาชิกที่เป็นชาวเวียดนามอย่างน้อย 2 คน

ข้อดี คือ เป็นรูปแบบการลงทุนที่รัฐบาลเวียดนามให้การส่งเสริมมากที่สุด นอกจากนี้ นักลงทุนต่างชาติสามารถอาศัยหุ้นส่วนชาวเวียดนามเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับหน่วยราชการต่าง ๆ ของเวียดนาม ทำให้ได้รับความสะดวกและรวดเร็ว

ข้อเสีย คือ นักลงทุนชาวเวียดนามมักร่วมทุนโดยใช้ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในเวียดนามตีค่าออกมาเป็นเงินลงทุน ซึ่งมักประเมินสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริง ทำให้นักลงทุนต่างชาติเสียเปรียบ

เอกสารที่ทางหน่วยงานราชการเวียดนามต้องการในการขออนุญาตจัดตั้ง

- ผลศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการร่วมทุน (Feasibility study)
- สัญญาระหว่างหุ้นส่วน
- สัญญาร่วมทุน
- เอกสารของสถานะทางกฎหมายและทางการเงินของหุ้นส่วน

2.2.5 สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract หรือ BCC)

เป็นการร่วมทุนทางธุรกิจระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับนักลงทุนเวียดนาม ซึ่งอาจมีมากกว่า 1 รายเข้าร่วมทำธุรกิจด้วยความยืดหยุ่นมากที่สุด สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจสามารถเปิดสำนักงานเป็นตัวแทนที่เวียดนามระยะเวลาในการลงทุนสามารถถึง 50 ปี ข้อเสียของการลงทุนประเภทนี้คือ ไม่มีการจำกัดความรับผิดชอบหากเกิดการขาดทุน

ข้อดี คือ ใช้เงินลงทุนน้อย ได้ผลกำไรที่ชัดเจน นักลงทุนต่างชาติสามารถโอนเงินกำไรกลับประเทศได้ค่อนข้างง่าย

ข้อเสีย คือ นักลงทุนต่างชาติขาดอิสระในการบริหารงาน

2.2.6 Build-Operate-Transfer (BOT), Build-Transfer-Operate (BTO), Build-Transfer (BT)

กิจการที่ทำสัญญากับภาครัฐเป็นรูปแบบการลงทุนที่เป็นข้อตกลงระหว่างหน่วยงานราชการของเวียดนามกับนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งอาจเป็นบริษัทต่างชาติถือหุ้นทั้งหมดหรือบริษัทร่วมทุนกับเวียดนามก็ได้ เพื่อที่จะสร้างหรือดำเนินการในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น สะพาน ถนนสนามบิน ท่าเรือ ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น โดยผู้ลงทุนจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการในระยะเวลาที่เพียงพอจะทำให้ได้รับเงินลงทุนคืนพร้อมกำไรที่สมเหตุสมผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดในสัญญา โดยอาจเป็นสัญญาในรูปแบบ

- BOT (Build-Operate-Transfer) คือ สร้างเสร็จแล้วสามารถหาผลประโยชน์ได้ในเวลาหนึ่ง ก่อนโอนกิจการเป็นของรัฐ

- BTO (Build-Transfer-Operate) คือ สร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐก่อน จึงเปิดดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ได้ในเวลาหนึ่ง

- BT (Build-Transfer-Contract) คือ สร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐทันที โดยรัฐจะอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติไปลงทุนในโครงการอื่น ๆ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามสมควร เป็นต้น ทั้งนี้รัฐบาลเวียดนามได้สนับสนุนการลงทุนต่างชาติในรูปแบบดังกล่าวโดยการให้สิทธิพิเศษในการใช้ที่ดินและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งสิทธิพิเศษทางด้านภาษี

2.3 ขั้นตอนของการจัดตั้งธุรกิจ

2.3.1 ผู้มีอำนาจในการอนุมัติโครงการลงทุน

ตารางที่ 2.1 ผู้มีอำนาจในการอนุมัติโครงการลงทุน

ผู้มีอำนาจในการอนุมัติโครงการลงทุน	ประเภทโครงการ
นายกรัฐมนตรี	- สนามบิน ท่าจอดเรือ การทำเหมือง น้ำมันและก๊าซ กิจการโทรทัศน์ คาสีโน โรงงานผลิตบุหรี่ มหาวิทยาลัย การพัฒนานิคมอุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจ - โครงการที่มีเงินทุนมากกว่า 1,500,000 ล้านบาท ในธุรกิจไฟฟ้า กระบวนการในการทำเหมืองแร่ การแยกโลหะออกจากแร่ การก่อสร้างระบบทางรถไฟและโครงสร้างพื้นฐานทางน้ำภายในประเทศ การผลิตแอลกอฮอล์และเบียร์ อื่น ๆ - โครงการของ FDI ที่ลงทุนด้านการขนส่งทางทะเล ไปรษณีย์ โทรคมนาคม และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์และการพิมพ์ และอื่น ๆ
กระทรวงวางแผนและการลงทุน	โครงการ BOT, BTO, BT
กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า	โครงการปิโตรเลียม
กระทรวงการคลัง	โครงการประกันชีวิต
ธนาคารแห่งชาติ	โครงการลงทุนขององค์กรบริการด้านสินเชื่อ
สำนักงานวางแผนและการลงทุนส่วนจังหวัด	- โครงการนอกเขตพื้นที่และไม่ได้อยู่ในอำนาจการอนุมัติของนายกรัฐมนตรี - โครงการสำหรับการพัฒนาของระบบโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่ในถิ่นที่อยู่ซึ่งไม่มีผู้มีอำนาจบริหารจัดการในการเขตนิคมอุตสาหกรรม เขตนิคมการค้าเน้นกิจการเพื่อการส่งออก เขตนิคมอุตสาหกรรมไฮเทค และเขตเศรษฐกิจในจังหวัดและเมืองภายใต้การบริหารราชการส่วนกลาง
คณะกรรมการบริหารเขตอุตสาหกรรม	โครงการลงทุนในเขตอุตสาหกรรม

2.3.2 ขั้นตอนของการขออนุมัติลงทุนและจัดตั้งบริษัท

การขออนุมัติลงทุนและจัดตั้งบริษัท มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ศึกษาข้อมูลก่อนการตัดสินใจ นักลงทุนควรศึกษารายละเอียดประเภทกิจการที่สนใจ วัตถุประสงค์ของการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม เช่น ต้องการทรัพยากร ตลาด แรงงาน เป็นต้น เพื่อเลือกจังหวัดที่เหมาะสมในการลงทุน รวมถึงการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเวียดนาม และกฎระเบียบในการลงทุนซึ่งต้องมีการติดตามอยู่เสมอ

2) การเดินทางสำรวจด้วยตนเอง นักลงทุนควรเดินทางไปสำรวจสู่ทางการลงทุนด้วยตนเอง เพื่อให้เห็นสภาพแวดล้อมจริง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐาน ตลาดแรงงาน นิคมอุตสาหกรรม เพื่อประกอบการพิจารณาเลือกทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมสำหรับโครงการนั้น รวมทั้งเป็นโอกาสได้ทำความรู้จักกับผู้แทนหน่วยราชการและนักธุรกิจของเวียดนาม นอกจากนี้ควรติดต่อบริษัทที่ปรึกษาในเวียดนามเพื่อขอคำแนะนำในการลงทุน โดยควรเลือกบริษัทที่มีประสบการณ์และมีความน่าเชื่อถือด้วย

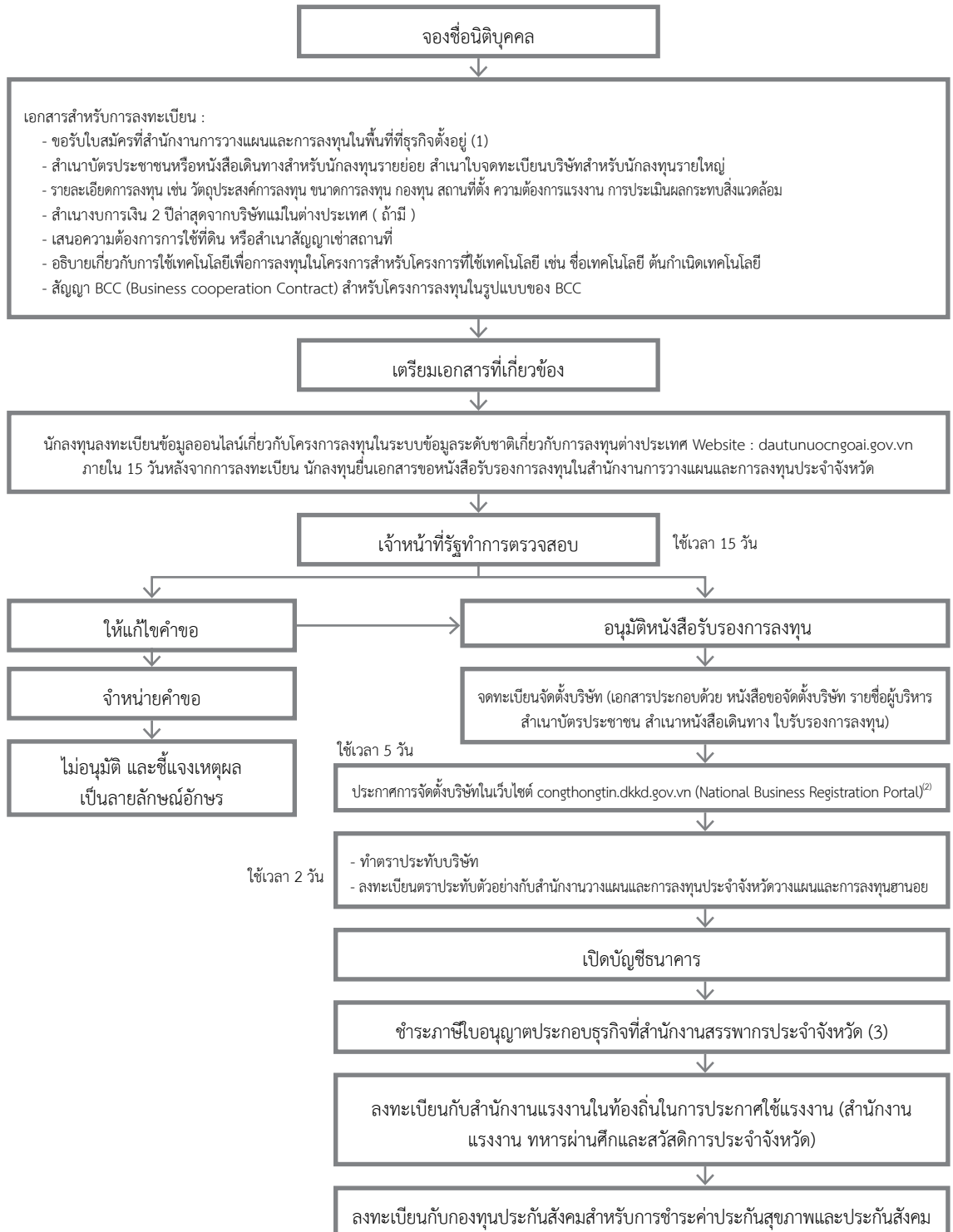
3) การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการหลังจากมีความมั่นใจในการลงทุนแล้ว นักลงทุนควรศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการอย่างละเอียด กำหนดเป้าหมายการลงทุนที่ชัดเจน พื้นที่ที่ต้องการลงทุน วิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน และสามารถใช้เป็นคู่มือในการบริหารโครงการเมื่อมีการลงทุนจริงได้ ทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนในกรณีที่ผลตอบแทนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ได้ศึกษาไว้

4) เลือกรูปแบบในการลงทุน ตามกฎหมายของเวียดนามอนุญาตให้ต่างชาติลงทุนได้ทั้งในลักษณะสัญญาร่วมลงทุนกับนักธุรกิจเวียดนาม (Business Co-operation Contract) กิจการร่วมกับนักธุรกิจเวียดนาม (Joint Venture) หรือนักลงทุนต่างชาติลงทุนเองทั้งหมด (Wholly Foreign-Owned Enterprise) หรือการทำสัญญากับภาครัฐในกรณีการสร้างโครงการขนาดใหญ่ หากเป็นการลงทุนเองทั้งหมดนักลงทุนจะมีอิสระในการบริหารงานอย่างเต็มที่

5) การขออนุญาตลงทุนในเวียดนาม หลังจากเลือกทำเลที่ตั้งโรงงาน ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการและรูปแบบการลงทุนได้แล้ว ควรทำสรุปรายงานการจัดตั้งโครงการ (Proposal) ครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ วัตถุประสงค์ ที่ตั้งของโครงการ ลักษณะการลงทุน และผู้ร่วมทุนท้องถิ่น (ถ้ามี) เพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติโครงการ

ทั้งนี้ขั้นตอนการขออนุมัติลงทุนและจัดตั้งบริษัท สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 ขั้นตอนการขออนุมัติลงทุนและจัดตั้งบริษัท
ขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจต่างชาติในเวียดนาม (บริษัทต่างชาติ 100%)

ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนธุรกิจต่างชาติของเวียดนาม

(1) ค่าธรรมเนียม: 200,000 ด่ง

(2) ค่าประกาศการจัดตั้งบริษัท: 400,000 ด่ง

(3) ค่าชำระภาษีใบอนุญาตประกอบธุรกิจ:

	เงินทุนจดทะเบียน	ค่าชำระภาษี
1	สูงกว่า 10 พันล้านด่ง	3 ล้านด่ง
2	5->10 พันล้านด่ง	2 ล้านด่ง
3	2->5 พันล้านด่ง	1.5 ล้านด่ง
4	ต่ำกว่า 2 พันล้านด่ง	1 ล้านด่ง

ที่มา : National Office Of Intellectual Property Of Vietnam www.noip.gov.vn

2.4 สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

สำหรับสิทธิประโยชน์สำหรับผู้สนใจลงทุนในเวียดนาม ได้แก่ การลดอัตราจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล จากปัจจุบัน เวียดนามเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ร้อยละ 20 แต่หากลงทุนโดยเข้ากับเงื่อนไขต่าง ๆ จะได้รับสิทธิแตกต่างกันไปหากลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจ พื้นที่เขตไฮเทคที่นายกรัฐมนตรีจัดตั้ง และเขตที่มีข้อจำกัดด้านสังคมและเศรษฐกิจเป็นพิเศษ จะได้รับ

สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 4 ปี และเก็บในอัตราร้อยละ 10 เป็นระยะเวลา 15 ปี นับแต่ปีแรกที่เริ่มมีรายได้ โดยต้องลงทุนในอุตสาหกรรมไฮเทค การวิจัยทางวิทยาศาสตร์โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ หรือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม เช่น การศึกษา การพัฒนาอาชีพ บริการสุขภาพ นอกจากนี้ ยังได้สิทธิประโยชน์จากการยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าบางประเภท เช่น สินค้าที่นำเข้าชั่วคราวเพื่อส่งออกไปอีกทอดหนึ่ง รวมถึงมีสิทธิประโยชน์ด้านการเช่าที่ดิน เช่น หากลงทุนในเขตที่มีข้อจำกัดด้านสังคม และเศรษฐกิจจะได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดิน 7 ปี ที่สำคัญกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของเวียดนามยังช่วยสนับสนุนด้านการตลาดให้แก่นักลงทุน ด้วยการเปิดให้นักลงทุนโฆษณาโครงการของตัวเองบนเว็บไซต์ของกระทรวงได้โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายด้วย (ตามศูนย์บริการการค้าระหว่างประเทศ กลุ่มงานให้บริการข้อมูล/ คำปรึกษาด้านการค้าระหว่างประเทศ)

2.4.1 ประเภทธุรกิจที่ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน ได้แก่

- กิจการเทคโนโลยีขั้นสูง ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมส่งเสริมเทคโนโลยีขั้นสูง กิจการด้านการวิจัยและพัฒนา
 - การผลิตวัสดุใหม่ พลังใหม่ พลังที่สะอาด การผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป ผลิตภัณฑ์ประหยัดพลังงาน
 - การผลิตอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกลที่สำคัญ เครื่องจักรที่ใช้ในการเกษตร รถยนต์ และชิ้นส่วนรถยนต์ การต่อเรือ
 - การผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมส่งเสริมให้อุตสาหกรรมสิ่งทอ รองเท้า
 - การผลิตผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ซอฟต์แวร์
 - การเพาะปลูกและการแปรรูปทางการเกษตร สินค้าจากป่าไม้และการเกษตรได้นำ การเพาะปลูกและอนุรักษ์ป่าไม้
- การผลิตเกลือ การขยายพันธุ์พืชและสัตว์ใหม่ สินค้าเทคโนโลยีชีวภาพ
- การเก็บ ขจัด และรีไซเคิลขยะและน้ำเสีย
 - การลงทุนพัฒนาและดำเนินสาธารณูปโภค พัฒนาคมนาคมการขนส่งสาธารณะในเมืองต่าง ๆ
 - โครงการด้านการศึกษาอนุบาล การศึกษาทั่วไป การศึกษาวิชาชีพ
 - การตรวจโรค รักษาโรค การผลิตยา วัตถุดิบผลิตยา สมุนไพร การวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อผลิตยาตัวใหม่
 - การลงทุนศูนย์กีฬา ออกกำลังกาย แข่งขันกีฬาสำหรับผู้พิการ
 - การลงทุนศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ รักษาผู้ป่วยจากสารพิษไดออกซิน ศูนย์ดูแลคนพิการ เด็กกำพร้า
 - กองทุนสินเชื่อประชาชน องค์กรการเงินไมโครไฟแนนซ์

2.4.2 โครงการลงทุนที่ได้รับสิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ในการลงทุนใช้กับเขตต่าง ๆ ดังนี้

- เขตที่มีสภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ยากจน
- นิคมอุตสาหกรรม นิคมแปรรูปเพื่อส่งออก เขตเทคโนโลยีขั้นสูง เขตเศรษฐกิจ

โครงการลงทุนที่ได้รับสิทธิประโยชน์ มีดังนี้

- สิทธิประโยชน์ในการลงทุนใช้กับโครงการลงทุนที่ระบุไว้ในข้อ 2.4.1 และ 2.4.2 ข้างต้น

- โครงการลงทุนที่มีขนาดทุนตั้งแต่ 6,000,000 ล้านบาทขึ้นไป และมีการเบิกจ่ายเงินทุนอย่างน้อย 6,000,000 ล้านบาท ในเวลา 3 ปีนับตั้งแต่วันที่ได้อนุมัติใบรับรองจดทะเบียนลงทุน
- โครงการลงทุนที่เขตชนบทที่มีการใช้แรงงานจำนวน 500 คนขึ้นไป
- เป็นบริษัทเทคโนโลยีขั้นสูง บริษัทวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี องค์กรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.4.3 รูปแบบของการใช้สิทธิประโยชน์

1) สิทธิประโยชน์ที่สำคัญในการลงทุนของต่างชาติในเวียดนาม

- การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบ ซึ่งใช้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกภายในเวลาไม่เกิน 270 วัน นับตั้งแต่วันที่นำเข้าวัตถุดิบ รวมถึงสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งเป็นสาขาการผลิตเพื่อการส่งออก
- ให้สิทธิในการส่งผลกำไรกลับประเทศได้อย่างเสรี โดยรัฐบาลเวียดนามได้ประกาศยกเลิกการเก็บภาษีจากผลกำไรที่โอนกลับประเทศ (Profit Remittance Tax) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547
- อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่างชาติสำหรับธุรกิจทั่วไป เป็นอัตราเดียวที่ร้อยละ 25 (Flat Rate) เช่นเดียวกับชาวเวียดนาม
- สิทธิในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและทรัพย์สินทางปัญญาในเวียดนาม เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์
- การยกเลิกระบบสองราคา เช่น การคิดค่าสาธารณูปโภคในอัตราที่เท่าเทียมของต่างชาติและชาวเวียดนาม
- การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 10-20 จากอัตราปกติร้อยละ 25 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละกิจการ
- นักลงทุนไทยได้สิทธิยกเลิกการเก็บภาษีซ้อน
- สิทธิในการใช้ที่ดินในลักษณะสัญญาเช่าระยะยาว โดยเสียค่าธรรมเนียมในการใช้ที่ดิน และได้รับสิทธิในการใช้ที่ดินสูงสุด 50 ปี หรืออาจขยายถึง 70 ปี หากเป็นโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ
- อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของชาวต่างชาติที่พำนักในเวียดนามเกิน 183 วันต่อปี ได้รับสิทธิเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นอัตราเดียวกับชาวเวียดนามแบบอัตราก้าวหน้า หากไม่ได้พำนักอยู่ในเวียดนาม หรือพำนักไม่เกิน 183 วัน เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราเดียว คือร้อยละ 20
- สิทธิในการจ้างแรงงานต่างชาติ โดยต้องเป็นไปตามกฎหมายแรงงานของเวียดนาม
- สิทธิประโยชน์พิเศษอื่น ๆ หากมีการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

2) สิทธิประโยชน์การลงทุนสำหรับเขตเศรษฐกิจ (Economic Zone)

2.1) Export Processing Zone (EPZ) เป็นเขตเศรษฐกิจที่รวมอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ซึ่งเน้นผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก มีการจัดระบบสาธารณูปโภคเพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านการผลิต นักลงทุนที่เข้ามาลงทุนใน EPZ สามารถทำการผลิตรับช่วงต่อ (Sub-contract) และประกอบชิ้นส่วนสินค้า เพื่อการส่งออก

2.2) Industrial Zone (IZ) หรือ Industrial Park เป็นเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ซึ่งเน้นผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายในประเทศ

2.3) High-Tech Zone (HTZ) เป็นเขตเศรษฐกิจที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงเป็นสำคัญ

ผู้ที่สนใจลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถขออนุญาตลงทุนได้โดยตรงจาก Provincial IZ Management Boards ซึ่งใช้ระยะเวลาในการอนุมัติเพียง 15 วัน เทียบกับการลงทุนนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการอนุมัตินานถึง 60 วัน นอกจากนี้ นักลงทุนยังได้รับสิทธิประโยชน์อื่น ๆ อาทิ

- สามารถเช่าช่วงต่อ (Sub-lease) ที่ดินในเขตเศรษฐกิจพิเศษได้
- สามารถทำธุรกิจนำเข้าและส่งออกได้โดยตรง
- คัดเลือกและจ้างแรงงานชาวต่างชาติได้ ในกรณีที่ไม่สามารถหาแรงงานชาวเวียดนามที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
- สามารถดำเนินการผลิตได้อย่างเสรี
- ในกรณีของธุรกิจก่อสร้าง สามารถเริ่มดำเนินการได้ทันที เมื่อได้รับการอนุมัติแบบก่อสร้าง
- สามารถเปิดบัญชีกับธนาคารต่างชาติเพื่อประกอบการกู้ยืมเงินในกรณีที่ผู้ให้กู้ต่างชาติระบุเงื่อนไขดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากธนาคารกลางของเวียดนามก่อนจึงจะเปิดบัญชีได้
- ได้รับการยกเว้นภาษีการค้า และภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งภาษีนำเข้าของสินค้า

อย่างไรก็ตาม สิทธิประโยชน์การลงทุนจะแตกต่างกันไปตามเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งผู้ลงทุนควรทำการศึกษาข้อดีและข้อจำกัดอย่างละเอียดอีกครั้ง

2.5 การคุ้มครองการลงทุน

กฎหมายการลงทุนของเวียดนามให้การรับประกันว่าจะให้การปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันต่อนักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในเวียดนามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ไม่มีการยึดทรัพย์สินหรือโอนกิจการลงทุนของต่างประเทศเป็นของรัฐ ตลอดช่วงระยะเวลาของการลงทุน
2. ให้การรับประกันว่าจะปกป้องสิทธิในทรัพย์สินอุตสาหกรรม และผลประโยชน์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีในเวียดนาม
3. รัฐบาลจะปกป้องผลประโยชน์ของนักลงทุนอย่างสมเหตุสมผล หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักลงทุน เช่น หากกฎหมายที่ประกาศใช้ภายหลัง ทำให้ผลประโยชน์ของนักลงทุนลดลง นักลงทุนที่ลงทุนก่อนหน้าที่กฎหมายใหม่ประกาศใช้มีสิทธิเลือกใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเดิมได้สำหรับระยะเวลาที่เหลือของการใช้สิทธิประโยชน์ของโครงการ
4. รัฐบาลรับประกันการให้สิทธิการโอนย้ายทรัพย์สินไปต่างประเทศหลังจากได้ปฏิบัติหน้าที่ทางการเงินให้แก่รัฐบาลเวียดนามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ได้แก่
 - เงินต้นและดอกเบี้ยของเงินกู้จากต่างประเทศในระหว่างดำเนินกิจการลงทุน
 - กำไรจากการดำเนินธุรกิจ
 - เงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ที่มีกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย
5. เมื่อเกิดข้อพิพาทระหว่างผู้ร่วมทุน หรือระหว่างบริษัทต่างชาติกับสถาบันใด ๆ ของเวียดนาม และไม่สามารถตกลงกันได้ สามารถเสนอให้ศาลตุลาการหรือองค์กรอื่น ๆ ตามที่ตกลงกันเป็นผู้ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมได้

3

การจ้างงาน

3.1 กฎระเบียบเกี่ยวกับการจ้างงานบุคลากรต่างชาติ

ตามกฎหมายแรงงาน (วันที่ 18/06/2012) และกฎสุก้า 05/2015/NĐ-CP (วันที่ 12/01/2015) บังคับใช้กับชาวเวียดนามที่ทำงานกับทั้งบริษัทหรือองค์กรของเวียดนาม บริษัทหรือองค์กรต่างชาติที่อยู่ในประเทศเวียดนาม และชาวต่างชาติที่ทำงานในบริษัทและองค์กรต่าง ๆ ของเวียดนาม รวมถึงทำงานกับนายจ้างชาวเวียดนาม ทั้งนี้มีรายละเอียดเกี่ยวกับการจ้างงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนี้

3.1.1 การจ้างและการฝึกอบรม

1) บริษัทสามารถจ้างชาวเวียดนามอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ได้โดยวิธีจ้างโดยตรงหรือมอบหมายให้บริษัทจัดหาของรัฐบาลเป็นผู้จัดหาในกรณีที่เป็นการกระหว่างประเทศหรือสำนักงานตัวแทน ถ้าบุคคลที่หน่วยงานของรัฐบาลจัดหาให้ไม่เป็นที่พอใจ บริษัทสามารถจัดหาแรงงานได้เอง

2) เพื่อวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม บริษัทอาจจ้างแรงงานอายุระหว่าง 15-18 ปีได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็ก

3) บริษัทสามารถจ้างชาวต่างประเทศได้ สำหรับตำแหน่งที่ต้องการความชำนาญด้านเทคนิค หรือไม่สามารถหาชาวเวียดนามมาปฏิบัติงานที่นั่นได้

4) บริษัทต้องวางแผนฝึกอบรมและเปิดหลักสูตรฝึกอบรมและสามารถส่งคนงานไปฝึกในศูนย์ฝึกอบรมต่างประเทศหรือในประเทศได้ เพื่อยกระดับความสามารถของคนงานทุกระดับในบริษัท

3.1.2 สัญญาจ้าง

1) สัญญาจ้างต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้อำนวยการของบริษัทและลูกจ้าง

2) สัญญาจ้างจะต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- งานที่จะต้องทำ/ สถานที่ทำงาน
- ค่าจ้าง/ เงินเดือน
- ระยะเวลาของสัญญา
- เวลาทำงาน/ เวลาพัก
- การประกันสังคม/ การประกันสุขภาพ
- การอบรม ยกกระดับความสามารถและมีฝีมือ
- เงื่อนไขสำหรับการทดลองงาน (ถ้ามี)

3) สัญญาจ้างงานสามารถกำหนดระยะเวลาการจ้างงานได้ครั้งละ 1-3 ปี และต่อสัญญาได้อีก 1 ครั้ง ครั้งละ 1-3 ปี ต่อจากนั้นจะต้องเป็นสัญญาถาวร

4) สัญญาจ้างงานจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่ทั้งสองฝ่ายตกลงกัน

3.1.3 การเลิกจ้าง

นายจ้างสามารถเลิกจ้างได้ผ่านการยกเลิกสัญญา โดยนายจ้างต้องแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วันสำหรับสัญญาจ้างงานแบบมีกำหนดเวลา หรืออย่างน้อย 45 วันสำหรับสัญญาจ้างงานแบบไม่มีกำหนดเวลา แต่ต้องมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่เหมาะสม เช่น ผลการทำงาน การเจ็บป่วยเรื้อรัง เหตุสุดวิสัย บริษัทเลิกกิจการ เป็นต้น หากนายจ้างไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าการเลิกจ้างเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หรือไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่เหมาะสมได้ซึ่งเป็นผลให้การยกเลิกสัญญาไม่ถูกต้องนั้น นายจ้างต้องให้เงินเดือนชดเชยในช่วงเวลาที่ลูกจ้างไม่ได้ทำงาน และต้องชำระเงินชดเชยเท่ากับเงินเดือนของลูกจ้าง 2 เดือน

ในกรณีที่การยกเลิกสัญญาจ้างงานเป็นไปโดยความเห็นชอบของทั้งสองฝ่าย นายจ้างไม่จำเป็นต้องแจ้งล่วงหน้าและอาจข้ามขั้นตอนในการดำเนินการบางประการได้ แต่ต้องมีการจัดทำเอกสารที่ระบุถึงการยกเลิกสัญญา เงินชดเชย ประกันสังคม เป็นต้น โดยทั้งสองฝ่ายต้องลงลายมือชื่อ นอกจากนี้ นายจ้างสามารถยกเลิกสัญญาจ้างงานสำหรับการเลิกจ้างโดยทันทีในกรณีที่ลูกจ้างประพฤติมิชอบ เช่น ขโมย เปิดเผยความลับทางธุรกิจ หรือละเมิดกฎในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ต้องผ่านการไต่สวนและขั้นตอนอื่น ๆ ที่กำหนด

3.1.4 เวลาทำงาน

- ชั่วโมงทำงานปกติต้องไม่เกิน 8 ชั่วโมง/ วัน และ 48 ชั่วโมง/ สัปดาห์ ชั่วโมงทำงานต่อวันต้องไม่เกิน 6 ชั่วโมงสำหรับลูกจ้างที่ทำงานใช้แรงงานหนัก หรือทำงานในสภาวะแวดล้อมที่เป็นอันตรายหรือมีสารพิษเจือปนมาก ชั่วโมงทำงานลดลง 1 ชั่วโมง/ วัน สำหรับหญิงที่มีทารกอายุต่ำกว่า 12 เดือน และคนงานที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
- ในเวลาทำงานกะกลางวัน ต้องมีการหยุดพักอย่างน้อย 30 นาที
- ในแต่ละสัปดาห์ คนงานต้องมีวันหยุดอย่างน้อย 1 วัน
- ชั่วโมงทำงานกะกลางคืน ตั้งแต่ 22.00 น. ถึง 06.00 น. และมีการหยุดพักอย่างน้อย 45 นาที
- คนงานหญิงสามารถลาคลอดได้ 6 เดือนโดยได้รับเงินเดือนเต็มจากรัฐบาล (ช่วงลาคลอด 6 เดือน นายจ้างไม่ต้องจ่าย)
- พนักงานบริษัทมีสิทธิลาหยุดได้ 12 วันต่อปี และได้หยุดตามวันหยุดราชการและวันนักขัตฤกษ์ตามประกาศของทางราชการอีกประมาณ 8-10 วันต่อปี

3.1.5 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

ตามพระราชกฤษฎีกา 141/2017/NĐ-CP ได้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับลูกจ้างเวียดนามตามพื้นที่การทำงาน ซึ่งมีผลใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2561 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับคนงานไร้ฝีมือที่ทำงานในบริษัทต่างชาติภายใต้เงื่อนไขปกติ มีดังนี้

ตารางที่ 3.1 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับลูกจ้างเวียดนาม

ค่าจ้างขั้นต่ำ / เดือน	พื้นที่การทำงาน
3,980,000 ด่ง (ประมาณ 180 เหรียญสหรัฐ)	เขต 1: ครอบคลุมเขตในเมืองและชนบทของกรุงฮานอย และนครโฮจิมินห์ นครโฮฟอง เมืองเบียนฮวา เมืองญี๋หลิน เขตเมืองหวงเต่า จังหวัดบาเรีย-หวงเต่า เขตชนบทบางส่วนของจังหวัดด่งนาย จังหวัดบิ่นห์เซือง
3,530,000 ด่ง (ประมาณ 160 เหรียญสหรัฐ)	เขต 2: ครอบคลุมเขตชนบทบางส่วนของกรุงฮานอย นครโฮฟอง เขตในเมืองของทุกจังหวัด
3,090,000 ด่ง (ประมาณ 140 เหรียญสหรัฐ)	เขต 2: ครอบคลุมพื้นที่ที่เหลือของจังหวัดที่ได้รับบู่ไว้ในเขตที่ 1 และ 2
2,760,000 ด่ง (ประมาณ 125 เหรียญสหรัฐ)	เขต 4: เขตที่เหลือทั้งหมดของประเทศเวียดนาม

หมายเหตุ : 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 22,700 ด่ง (ณ เดือนมีนาคม 2561)

กระทรวงแรงงานซึ่งมีหน้าที่ดูแลสวัสดิการของผู้ทุพพลภาพและกิจการสังคมจะพิจารณาปรับระดับค่าจ้างขั้นต่ำเป็นระยะ ๆ โดยพิจารณาจากอัตราเงินเฟ้อและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ลูกจ้างที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรสั้น ๆ แล้ว เงินเดือนขั้นต่ำอย่างน้อยต้องมากกว่าค่าจ้างขั้นต่ำที่กำหนดไว้ข้างต้นร้อยละ 7 สำหรับแรงงานไร้ฝีมือ

ช่วงทดลองงาน แรงงานต้องได้รับเงินเดือนอย่างน้อยร้อยละ 70 ของเงินเดือนที่จะได้รับภายหลังสิ้นสุดการทดลองงานแล้ว และช่วงเวลาทดลองงานต้องไม่เกิน 60 วันสำหรับงานที่ต้องการความชำนาญพิเศษหรือทักษะทางเทคนิคขั้นสูง (ระดับวิทยาลัยหรือสูงกว่า) ไม่เกิน 30 วันสำหรับงานที่ต้องการทักษะระดับมัธยมศึกษาหรือทักษะของช่างเทคนิค และ 6 วันสำหรับงานอื่น ๆ

3.1.6 การประกันสังคม การประกันสุขภาพ และการประกันการว่างงาน

ต้นทุนค่าแรงงานที่ไม่ใช่ค่าจ้างในเวียดนามค่อนข้างสูงในภูมิภาคเอเชีย เนื่องจากนายจ้างต้องส่งเงินสมทบค่าประกันสังคมและประกันสุขภาพให้ลูกจ้างเวียดนามทุกคนที่อยู่ภายใต้สัญญาจ้างงานตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป และนายจ้างต้องส่งเงินสมทบเข้าโครงการประกันการว่างงาน เมื่อมีการจ้างคนงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป

- **การประกันสังคม** นับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2560 นายจ้างต้องส่งเงินสมทบร้อยละ 17.5 ของเงินเดือน ลูกจ้างส่งเงินสมทบร้อยละ 8 ของเงินเดือนพื้นฐาน

- **การประกันสุขภาพ** นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 นายจ้างต้องส่งเงินสมทบร้อยละ 3 และลูกจ้างส่งเงินสมทบร้อยละ 1.5 ของเงินเดือนพื้นฐาน

- **การประกันการว่างงาน** ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ได้มีการจัดตั้งกองทุนการว่างงานและเริ่มมีการบังคับให้นายจ้างต้องจัดทำประกันการว่างงานในกรณีที่มียกจ้างเวียดนามตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป และลูกจ้างเวียดนามมีสัญญาจ้างแบบไม่มีกำหนดเวลาหรือกำหนดเวลาจ้างงาน 12-36 เดือน ทั้งนายจ้างและลูกจ้างจะส่งเงินสมทบการประกันการว่างงานคนละร้อยละ 1 ของเงินเดือนพื้นฐาน

ตารางที่ 3.2 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับลูกจ้างเวียดนาม

	เงินประกันสังคม	เงินประกันสุขภาพ	เงินประกันการว่างงาน / เงินช่วยเหลือพ้นจากงาน	รวมทั้งสิ้น
ส่วนของลูกจ้าง	8%	1.5%	1%	10.5%
ส่วนที่นายจ้างสมทบ	17.5%	3%	1%	21.5%

3.1.7 สหภาพแรงงาน (Trade Unions)

ภายใน 6 เดือน หลังจากการเริ่มดำเนินงานของบริษัท จะต้องมีการจัดตั้งสหภาพแรงงานขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนในการปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของลูกจ้างและแรงงาน โดยนายจ้างจะต้องมีหน้าที่ในการดูแลกิจกรรมของสหภาพแรงงาน

3.2 ข้อกำหนดเกี่ยวกับแรงงานต่างชาติ

- แรงงานต่างชาติที่ทำงานในเวียดนามเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป ต้องขอใบอนุญาตทำงาน (Work permit) ซึ่งออกโดยหน่วยงานท้องถิ่น (Department of Labor, Invalids and Social Affairs: DOLISA) ซึ่งสังกัดกระทรวงแรงงาน (Ministry of Labour-Invalids and Social Affairs: MOLISA) ของเวียดนาม

- ใบอนุญาตทำงานดังกล่าวจะมีอายุไม่เกิน 24 เดือน และสามารถต่ออายุได้อีกไม่เกิน 24 เดือน ยกเว้นแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานบางประเภท อาทิ แรงงานต่างชาติที่เข้ามาแก้ไขปัญหาฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกับกิจการ ซึ่งแรงงานในเวียดนามไม่สามารถแก้ไขได้ ชาวต่างชาติที่เป็นกรรมการของบริษัทซึ่งจดทะเบียนก่อตั้งตามกฎหมายของเวียดนาม ชาวต่างชาติที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานตัวแทนหรือสาขาของบริษัทต่างชาติในเวียดนาม และนักกฎหมายต่างชาติที่ได้รับใบรับรองจากกระทรวงยุติธรรมของเวียดนามให้ปฏิบัติหน้าที่ในเวียดนาม

- อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการที่จ้างแรงงานต่างชาติซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาตทำงาน จะต้องแจ้งชื่อ อายุ สัญชาติ หมายเลขหนังสือเดินทาง รวมทั้งวันที่เริ่มต้นและวันที่สิ้นสุดการทำงานของแรงงานต่างชาติ ต่อหน่วยงาน MOLISA ของเวียดนามก่อนที่แรงงานดังกล่าวจะเริ่มทำงานอย่างน้อย 7 วัน

3.3 ขั้นตอนการจ้างงานคนไทยในเวียดนาม

3.3.1 การทำสัญญาจ้างงาน

ผู้ประกอบการที่ต้องการจ้างพนักงานต่างชาติควรทำสัญญาจ้างงานระหว่างทำสัญญาจ้างงานระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร

3.3.2 การขอวีซ่าทำงาน

สามารถยื่นเอกสารเพื่อขอวีซ่าทำงาน ณ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลเวียดนามในประเทศไทย โดยระยะเวลาในการดำเนินการประมาณ 3 วันทำการ ทั้งนี้หลังจากเข้ามายังเวียดนามแล้วจะไม่สามารถต่ออายุหรือเปลี่ยนประเภทวีซ่าได้

3.3.3 การขอใบอนุญาตทำงาน

สามารถยื่นขอได้ที่สำนักงานแรงงาน ทหารผ่านศึก และสวัสดิการสังคมฮานอย หรือในจังหวัดที่กิจการตั้งอยู่ โดยต้องยื่นเอกสารล่วงหน้า 15 วันก่อนเข้ามาทำงานในเวียดนาม ทั้งนี้การออกใบอนุญาตจะใช้เวลาประมาณ 7 วันทำการ

เอกสารประกอบการขอใบอนุญาตทำงาน มีดังนี้

- จดหมายจากนายจ้าง ตามแบบฟอร์มมาตรฐาน
- ใบสมัครงานของพนักงานต่างชาติ ตามแบบฟอร์มมาตรฐาน
- หนังสือรับรองประวัติที่รับรองว่าไม่เคยมีประวัติอาชญากรรม
- ประวัติของชาวต่างชาติ ตามแบบฟอร์มมาตรฐาน
- ใบรับรองสุขภาพ
- รูปถ่ายสี 3 รูป (ขนาด 3x4 ซม.)
- วีซ่า

4

การบัญชี

4.1 ข้อกำหนดการบัญชี

4.1.1 ระบบบัญชี

บริษัทเวียดนามที่มีชาวต่างชาติเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนจะต้องใช้ระบบการบัญชีเวียดนามที่เรียกว่า Vietnamese Accounting System หรือ VAS โดยมีมาตรฐานและข้อกำหนดการจัดทำบัญชี อาทิ

- ใช้ภาษาเวียดนาม หรือใช้ภาษาอื่นที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังควบคู่กับภาษาเวียดนาม
- ใช้สกุลเงินด่งในการทำบัญชี ยกเว้นในบางกรณีเท่านั้น
- ใช้แบบฟอร์มของ VAS
- ต้องพิมพ์และยื่นต่อกระทรวงการคลัง

4.1.2 มาตรฐานการบัญชี

มาตรฐานการบัญชี (Vietnamese Accounting Standards: VAS) ถูกกำหนดโดยกระทรวงการคลัง เพื่อใช้กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (Listed Companies) และบริษัททั่วไป (Unlisted Companies) VAS ถูกกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards: IAS) และ IFRS แต่ได้มีการปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและข้อกำหนดการบัญชีในประเทศ โดยได้มีการบังคับใช้และเผยแพร่จำนวน 5 ครั้ง ตั้งแต่ปี 2544 ถึงปี 2548 ได้มีการปรับ VAS จำนวน 26 ฉบับ ให้มีความสอดคล้องกับ IFRS เพื่อลดความแตกต่างระหว่างมาตรฐานทั้ง 2 ชนิด ในปี 2549 ได้มีมติอนุมัติให้กำหนดระบบการบัญชีสำหรับ SMEs แต่ปัจจุบันนี้ยังไม่มีกำหนดมาตรฐานการบัญชีสำหรับ SMEs ในประเทศเวียดนาม เช่นเดียวกันในปี 2549 ได้มีการนำมาตรฐานการบัญชีมาใช้โดยนำมาใช้แบบเต็มรูปแบบจำนวน 7 ฉบับ และสำหรับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 และฉบับที่ 12 ไม่ได้นำมาใช้แบบเต็มรูปแบบ เพราะมีความซับซ้อนเกินไปสำหรับ SMEs สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในภาคธุรกิจที่มีความเฉพาะ เช่น ไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง ประกันภัย และหลักทรัพย์ สามารถนำหลักการบัญชีเฉพาะที่ออกโดยกระทรวงการคลังมาใช้ได้

4.1.3 ปิงบประมาณ

ปีงบประมาณของเวียดนามนับตามปีปฏิทินคือ เริ่มต้นในวันที่ 1 มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี หรือปี 12 เดือนที่แตกต่างกับปีปฏิทินที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้ใช้

4.1.4 ผู้จัดทำบัญชี

บริษัทสามารถใช้สมุห์บัญชี (Chief Accountant) ที่เป็นชาวต่างชาติได้ แต่ต้องได้รับใบอนุญาตตรวจสอบบัญชีจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับจากกระทรวงการคลังหรือได้รับการอบรมเกี่ยวกับกฎระเบียบจากกระทรวงการคลัง

4.2 การตรวจสอบบัญชี

กฎหมายเวียดนามกำหนดว่ารายงานการเงินประจำปีต้องได้รับการตรวจสอบปีละ 1 ครั้ง โดยหน่วยงานตรวจสอบบัญชีอิสระที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการในเวียดนาม บริษัทมีความรับผิดชอบที่จะให้ข้อมูลและคำอธิบายที่เพียงพอและตรงต่อเวลากับผู้ตรวจสอบบัญชี

5

ภาษีอากร

5.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยปกติอยู่ที่ร้อยละ 20 ยกเว้นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้นหา สํารวจ และทำเหมืองแร่ ซึ่งจะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลระหว่างร้อยละ 32-50 รัฐบาลจะเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากบริษัทต่างชาติที่มีรายได้ในเวียดนาม กิจกรรมที่ชาวต่างชาติได้ทำสัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ (BCC) และสถานประกอบการในประเทศ นอกจากนี้จะมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เป็นมาตรฐานคงที่ร้อยละ 20 แล้ว ยังมีการคิดภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราพิเศษ คือร้อยละ 10-17 สำหรับโครงการลงทุนต่าง ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจและสถานที่ตั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5.1 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

เสียภาษีในอัตราร้อยละ 10 เป็นระยะเวลา 15 ปี	• กิจกรรมที่มีโครงการลงทุนในพื้นที่ที่รัฐให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ เช่น High-Tech Zones, Economic Zones, Special difficult socio-economic conditions • กิจกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง การวิจัยทางวิทยาศาสตร์และพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การผลิตซอฟต์แวร์
เสียภาษีในอัตราร้อยละ 10 ตลอดเวลาดำเนินการ	• กิจกรรมด้านสังคม เช่น การศึกษา การฝึกอบรมด้านอาชีพ สุขภาพ วัฒนธรรม กีฬา และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
เสียภาษีในอัตราร้อยละ 15 ตลอดเวลาดำเนินการ	• กิจกรรมด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ การประมงที่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ Difficult socio-economic conditions
เสียภาษีในอัตราร้อยละ 17 ระยะเวลา 10 ปี	• กิจกรรมที่มีโครงการลงทุนในพื้นที่ Difficult socio-economic conditions • กิจกรรมผลิตเหล็กขั้นสูง ผลิตภัณฑ์ประหยัดพลังงาน เครื่องจักรด้านเกษตร
เสียภาษีในอัตราร้อยละ 17 ตลอดเวลาดำเนินการ	• กองทุนกู้ยืมเพื่อประชาชนและองค์กรการเงิน Micro
เสียภาษีในอัตราร้อยละ 20	• เป็นอัตราภาษีสำหรับธุรกิจทั่วไป ยกเว้นธุรกิจเกี่ยวกับการสำรวจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่จำกัดจะจัดเก็บในอัตราร้อยละ 32-50

5.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้มีการนำมาใช้สำหรับบุคคลธรรมดา (ทั้งชาวต่างชาติและชาวเวียดนาม) ที่อาศัยอยู่ในเวียดนามและมีคุณลักษณะ ดังนี้

- อาศัยอยู่ในเวียดนาม 183 วัน หรือมากกว่า 12 เดือนติดต่อกันตามปีปฏิทิน นับจากวันแรกที่เข้ามาในประเทศ
- มีบ้านพักอาศัยในเวียดนามเป็นหลักแหล่งและอาศัยอยู่ในเวียดนามรวม 90 วัน หรือมากกว่าตามปีปฏิทิน

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเก็บจากผู้มีรายได้ ดังนี้

- รายได้จากการประกอบธุรกิจ
- เงินเดือน ค่าจ้างที่ได้รับเป็นเงินสด
- รายได้จากการลงทุนในเงินทุน
- รายได้จากเงินโอน
- รายได้จากการโอนอสังหาริมทรัพย์ (ยกเว้นการโอนย้ายระหว่างคู่สมรสและญาติพี่น้องที่มีสายเลือดเดียวกัน)
- รายได้จากการแข่งขันชนะรางวัล
- รายได้จากค่าลิขสิทธิ์
- รายได้จากใบอนุญาตให้ขายผลิตภัณฑ์ของบริษัทในนามของบริษัทนั้น (แฟรนไชส์)
- รายได้จากมรดก (ยกเว้นมรดกที่เป็นอสังหาริมทรัพย์จากคู่สมรสและญาติพี่น้องที่มีสายเลือดเดียวกัน)
- รายได้จากของขวัญ (ยกเว้นของขวัญที่เป็นอสังหาริมทรัพย์จากคู่สมรสและญาติพี่น้องที่มีสายเลือดเดียวกัน)

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเวียดนามจะถูกเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า ขึ้นอยู่กับการจ้างงานและเงินได้ทางธุรกิจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5.2 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ลำดับภาษี	รายได้พึงประเมินต่อเดือน	รายได้พึงประเมินต่อปี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1	ไม่เกิน 5 ล้านด่ง	ไม่เกิน 60 ล้านด่ง	5
2	จาก 5 ถึง 10 ล้านด่ง	จาก 60 ถึง 120 ล้านด่ง	10
3	จาก 10 ถึง 18 ล้านด่ง	จาก 120 ถึง 216 ล้านด่ง	15
4	จาก 18 ถึง 32 ล้านด่ง	จาก 216 ถึง 384 ล้านด่ง	20
5	จาก 32 ถึง 52 ล้านด่ง	จาก 384 ถึง 624 ล้านด่ง	25
6	จาก 52 ถึง 80 ล้านด่ง	จาก 624 ถึง 960 ล้านด่ง	30
7	มากกว่า 80 ล้านด่ง	มากกว่า 960 ล้านด่ง	35

ชาวเวียดนามจะถูกหักภาษีเงินได้นอกเหนือจากการจ้างงานและเงินได้ทางธุรกิจ หากมีรายได้ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.3 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากนอกเหนือจากการจ้างงานและเงินได้ทางธุรกิจ

ประเภทของเงินได้	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ดอกเบี้ยและเงินปันผล	5
ค่าลิขสิทธิ์และแฟรนไชส์ เกิน 10 ล้านด่ง	5
เงินรางวัล มรดกและของขวัญ เกิน 10 ล้านด่ง	10
การขายหุ้นและหลักทรัพย์	20% ของกำไร หรือ 0.1% ของการขาย
การขายอสังหาริมทรัพย์	25% ของกำไร หรือ 2% ของการขาย

ชาวต่างชาติผู้มีเงินได้ในเวียดนามจะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในอัตราดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.3 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับชาวต่างชาติผู้มีเงินได้ในเวียดนาม

ประเภทของเงินได้	อัตราภาษี (ร้อยละ)
กำไรจากการดำเนินธุรกิจ แบ่งตามประเภท	
- การค้า	1% ของรายได้
- บริการ	5% ของรายได้
- การผลิต ก่อสร้าง ขนส่ง การดำเนินธุรกิจอื่น ๆ	2% ของรายได้
ค่าจ้าง	20
อัตราดอกเบี้ยและเงินปันผล	5
การขายหุ้นและหลักทรัพย์	0.1% ของการขาย
การขายอสังหาริมทรัพย์	2% ของยอดขาย
ค่าลิขสิทธิ์ การขายแฟรนไชส์ เกิน 10 ล้านด่ง	5
มรดกและของขวัญ เกิน 10 ล้านด่ง	10

5.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax)

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในเวียดนามโดยปกติมีการจัดเก็บที่อัตราร้อยละ 10 สำหรับสินค้าและบริการ และมีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มที่อัตราร้อยละ 5 สำหรับสินค้าที่มีการส่งเสริมการค้าและบริการ เช่น น้ำสะอาด ปุ๋ย อาหารสด เครื่องมือแพทย์ อุปกรณ์การศึกษา น้ำตาล เป็นต้น นอกจากนี้ มีสินค้าและบริการบางอย่างได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม อาทิ สินค้าและบริการเพื่อส่งออกหรือจำหน่ายในเขตอุตสาหกรรมส่งออก

ตารางที่ 5.4 อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าและบริการประเภทต่าง ๆ

อัตรา	ประเภทสินค้าและบริการ
0%	สินค้าและบริการที่ส่งออก การก่อสร้างและการดำเนินการติดตั้งของกิจการประกอบการส่งออก สินค้าที่ขายในร้านค้าปลอดภาษี การขนส่งระหว่างประเทศ และสินค้าและบริการที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและถูกส่งออก ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้: การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการโอนทรัพย์สินทางปัญญาไปยังต่างประเทศ บริการประกันภัย ต่อนอกชายฝั่ง บริการสินเชื่อ การแบ่งสรรเงินทุนและบริการอนุพันธ์ทางการเงิน บริการไปรษณีย์และสื่อสาร โทรคมนาคม และสินค้าส่งออกที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและแร่ธาตุจากการขุดที่ยังและไม่ได้มีการแปรรูป
5%	สาขาที่ถือว่าเป็นสินค้าและบริการที่จำเป็น รวมถึงน้ำสะอาดสำหรับการผลิตและการอยู่อาศัย ปุ๋ย แร่ที่ใช้สำหรับการผลิตปุ๋ย ยาฆ่าแมลงและสารกระตุ้นการเจริญเติบโตสำหรับสัตว์และพืช อาหารสัตว์สำหรับวัวควาย สัตว์ปีกและสัตว์อื่น ๆ อาหารสด น้ำตาลและผลิตภัณฑ์ได้ ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากปอกระเจา กก ไม้ไผ่ หวาย ใบจากเส้นใยมะพร้าว กะลามะพร้าว ผักตบชวา และผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมืออื่น ๆ ที่ใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติ ผ้าฝ้ายสำเร็จรูป กระดาษหนังสือพิมพ์ อุปกรณ์และเครื่องมือการแพทย์ ผ้าฝ้ายอนามัยและผ้าพันแผลใช้ในการรักษา ยาที่ใช้ป้องกันและรักษา และผลิตภัณฑ์ยาและวัตถุดิบทางยาที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตยาสำหรับป้องกันและรักษา บริการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่กำหนดไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
10%	สินค้าและบริการอื่น ๆ ทั้งหมดที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่อัตรา 0% และ 5%

ที่มา: จดหมายเวียนที่ 129/2008/TT-BTC

5.4 ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax) หรือภาษีขายพิเศษ (Special Sale Tax)

โดยได้จำแนกอัตราภาษีออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มสินค้า ได้แก่ บุหรี่ ซิการ์ และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากยาสูบ เหล้าและเบียร์ พาหนะบรรทุกผู้โดยสารที่มีน้อยกว่า 24 ที่นั่ง พาหนะมอเตอร์สองล้อที่มีความจุกระบอกสูบมากกว่า 125 ลูกบาศก์เซนติเมตร เครื่องบินและเรือยอชต์ น้ำมันเชื้อเพลิง ชนิดต่าง ๆ เครื่องปรับอากาศขนาดไม่เกินกว่า 90,000 BTU และไฟ

- กลุ่มบริการ ได้แก่ สถานบันเทิง อาบอบนวด คาราโอเกะ เครื่องสล็อตแมชชีน และอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกัน ธุรกิจการพนัน ธุรกิจกอล์ฟ และลอตเตอรี

ตารางที่ 5.5 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับชาวต่างชาติผู้มีเงินได้ในเวียดนาม

สินค้า/บริการ	อัตราภาษี (%)
ยาสูบ/ บุหรี่	70
สุรา/ ไวน์	35-55
เบียร์	65
รถยนต์ที่มีจำนวนไม่เกิน 24 ที่นั่ง	10-150
รถจักรยานยนต์ที่มีความจุของกระบอกสูบเกิน 125 ลูกบาศก์เซนติเมตร	20
เครื่องบิน	30
เรือ	30
น้ำมัน	8-10
เครื่องปรับอากาศ (ที่มีขนาดไม่เกิน 90,000 BTU)	10
ไฟ	40
กระดาษสำหรับพิธีงัดเต็ก (Votive Papers)	70
ดิสโกเทค	40
นวดสปา/ คาราโอเกะ	30
คาสีโน, แหล่งการพนัน	35
สนามกอล์ฟ	20
ลอตเตอรี	15

5.5 ภาษีศุลกากรนำเข้าและส่งออก (Import and Export Duties)

5.5.1 ภาษ้นำเข้า (Import Duties)

โดยทั่วไปสินค้าที่ข้ามเข้ามาในเวียดนามจะต้องเสียภาษ้นำเข้า โดยเฉพาะสินค้าที่นำเข้ามาผ่านด่านศุลกากรเวียดนาม หรือพรมแดนทางถนน แม่น้ำ ท่าเรือ สนามบิน รถไฟระหว่างประเทศ การส่งไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และสถานที่อื่น ๆ สำหรับการผ่านพิธีการทางศุลกากร ยกเว้น

- สินค้าส่งจากตลาดในประเทศเข้าไปสู่พื้นที่ที่ได้รับการยกเว้นภาษี หรือในทางตรงกันข้าม
- สินค้าอื่น ๆ ที่มีการขายหรือแลกเปลี่ยนที่ถือเป็นการนำเข้าสินค้าที่ไม่ต้องเสียภาษ้นำเข้า
- สินค้าที่อยู่ระหว่างการขนส่งไปยังประตูพรมแดน สินค้าผ่านพรมแดนเวียดนาม หรือพรมแดนอื่น ๆ ภายใต้

กฎหมายศุลกากร

- สินค้าเพื่อช่วยเหลือทางมนุษยธรรม
- สินค้านำเข้าจากต่างประเทศไปสู่เขตปลอดภาษีและใช้ในเขตนั่นเท่านั้น
- สินค้าเข้ามาจากเขตปลอดภาษีหนึ่งไปยังอีกเขตปลอดภาษีหนึ่ง

อัตรากำหนดนำเข้าทั้งอัตราพิเศษสุด อัตราพิเศษ และอัตราปกติ มีหลายอัตรา ได้แก่ ร้อยละ 0, 1, 3, 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60 และสูงสุด 100 ส่วนอัตราทั่วไปใช้กับการนำเข้าจากประเทศที่ใช้หลัก Non-MFN และเท่ากับ 1.5 เท่าของอัตราพิเศษ และมีการใช้อัตราพิเศษใช้กับการนำเข้า จากประเทศที่มีข้อตกลง MFN กับเวียดนาม รวมทั้งการใช้ อัตรากำหนดพิเศษสุด ใช้กับการนำเข้าจากประเทศที่มีข้อตกลงพิเศษกับเวียดนาม โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียน ภายใต้ ATIGA สินค้านำเข้าจากประเทศในกลุ่มอาเซียนมายังเวียดนามประมาณร้อยละ 97 มีอัตรากำหนดที่ร้อยละ 0

5.5.2 ภาษีส่งออก (Export Duties)

การส่งออกของเวียดนามได้รับการส่งเสริม ดังนั้นสินค้าและบริการที่ส่งออกส่วนใหญ่จะได้รับการยกเว้นภาษี ภาษีส่งออกจะเก็บกับสินค้าบางประเภทเท่านั้น อาทิ แร่ธาตุ ผลิตภัณฑ์จากป่านไม้ และเศษเหล็ก อัตรากำหนดส่งออกของสินค้า เหล่านี้จะอยู่ระหว่างอัตราร้อยละ 0-45 อัตรากำหนดจะถูกระบุในรายการอัตรากำหนดส่งออก (Export Tariff List) ออกโดย กระทรวงการคลัง ตั้งแต่ปี 2554 ทองคำที่ส่งออกจะต้องเสียภาษีส่งออกที่อัตราร้อยละ 10

ตารางที่ 5.6 ตารางสรุปประเภทและอัตราภาษีสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทย

ลำดับ	ประเภท	อัตราภาษี (ร้อยละ)	หมายเหตุ
1	ภาษีเงินได้นิติบุคคล	20 10 หรือ 17 32-50	สำหรับธุรกิจทั่วไป สำหรับภาษีอัตราพิเศษ สำหรับธุรกิจเกี่ยวกับการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ และการสำรวจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
2	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	เก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า ตั้งแต่ 0-40	
3	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	10	สำหรับสินค้าและบริการโดยทั่วไป
4	ภาษีสรรพสามิต	15-65	ขึ้นอยู่กับประเภทสินค้า
5	ภาษีศุลกากรนำเข้าและส่งออก	0-100	- ภาษีนำเข้าอัตราภาษีนำเข้าทั้งอัตราพิเศษสุด อัตราพิเศษ และอัตราปกติ มีหลายอัตรา ได้แก่ ร้อยละ 0, 1, 3, 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60 และสูงสุด 100 - ส่วนอัตราทั่วไปใช้กับการนำเข้าจากประเทศที่ใช้หลัก Non-MFN และเท่ากับ 1.5 เท่าของอัตราพิเศษ - และมีการใช้อัตราพิเศษใช้กับการนำเข้าจากประเทศที่มีข้อตกลง MFN กับเวียดนาม รวมทั้งการใช้อัตราภาษีพิเศษสุดใช้กับการนำเข้าจากประเทศที่มีข้อตกลงพิเศษกับเวียดนาม โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียน - ภาษีส่งออกอัตราภาษีจัดเก็บอยู่ระหว่างร้อยละ 0-33

5.6 ภาษีอสังหาริมทรัพย์ (Property Tax)

มีการเก็บภาษีอสังหาริมทรัพย์ โดยจะคิดอัตราภาษีแบบอัตราก้าวหน้าขึ้นอยู่กับการจัดสรรที่ดิน โดยมีอัตราตั้งแต่ร้อยละ 0.03 ถึงร้อยละ 0.15

5.7 ภาษีสิ่งแวดล้อม (Environment Protection Tax)

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 เวียดนามมีการกำหนดใช้กฎหมายว่าด้วยภาษีสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ภาษีสิ่งแวดล้อมเป็นภาษีทางอ้อม โดยมีอัตราดังนี้

ตารางที่ 5.7 อัตราภาษีสิ่งแวดล้อม

สินค้า	หน่วย	อัตราภาษี (ต่ง)
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม น้ำมัน	ลิตร กิโลกรัม	300-4,000
ถ่านหิน	ตัน	10,000-50,000
สาร HCFC	กิโลกรัม	1,000-5,000
ผลิตภัณฑ์ไนลอน	กิโลกรัม	30,000-50,000
ผลิตภัณฑ์สำหรับการใช้งานเกี่ยวกับสารเคมี		500-3,000

5.8 ภาษีระหว่างประเทศ (อนุสัญญาภาษีซ้อน)

อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับเวียดนาม เพื่อการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ เวียดนามได้ทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศต่าง ๆ กว่า 60 ประเทศ โดยเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียน 8 ประเทศ ได้แก่ บรูไน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา สิงคโปร์ และไทย

5.9 ระบบการจัดการด้านภาษี

การจดทะเบียนภาษี

หน่วยธุรกิจที่ถูกกำหนดให้จดทะเบียนเพื่อวัตถุประสงค์ด้านภาษี ได้แก่

- องค์กรธุรกิจ ครีวเรือน และบุคคล
- บุคคลที่มีรายได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- องค์กรและบุคคลที่มีหน้าที่หักภาษีและจ่ายภาษีในนามของผู้มีหน้าที่จ่ายภาษี
- องค์กรและบุคคลที่กำหนดโดยกฎหมายภาษี

กำหนดเวลาสำหรับการจดทะเบียน

ผู้จดทะเบียนภาษีจะต้องไปดำเนินการจดทะเบียนให้เสร็จสิ้นภายใน 10 วันทำการ หลังจาก

- ได้รับใบจดทะเบียนหรือจัดตั้งธุรกิจ และใบอนุญาตประกอบธุรกิจหรือใบอนุญาตลงทุน
- ได้เริ่มดำเนินธุรกิจแล้ว สำหรับธุรกิจที่ไม่ต้องจดทะเบียนธุรกิจ หรือครีวเรือนและบุคคลที่ต้องจดทะเบียนธุรกิจแต่

ยังไม่ได้รับใบทะเบียนธุรกิจ

- ความรับผิดชอบในการหักและจ่ายภาษีในนามของผู้มีหน้าที่จ่ายภาษีเกิดขึ้น
- ความรับผิดชอบด้านภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกิดขึ้น หรือ
- มีการขอคืนภาษี

หากผู้มีหน้าที่จ่ายภาษีคำนวณภาษีด้วยตนเอง กำหนดวันที่ต้องเสียภาษีคือวันสุดท้ายของกำหนดเวลาสำหรับยื่นเอกสารสำแดงภาษี อย่างไรก็ตาม หากตัวแทนกรมสรรพากรเป็นผู้คำนวณภาษีหรือประเมินภาษี กำหนดเวลาสำหรับการจ่ายภาษีจะระบุไว้ในจดหมายของกรมสรรพากร

การตรวจสอบภาษี

การตรวจสอบภาษีจะสามารถทำได้เป็นประจำแต่จะไม่เกินปีละหนึ่งครั้ง ช่วงระยะเวลาของการตรวจสอบภาษีจะต้องไม่เกิน 30 วันนับจากวันที่แจ้งถึงการตัดสินใจตรวจสอบภาษี อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาดังกล่าวอาจจะขยายได้อีกแต่ไม่เกิน 30 วัน

6

โครงสร้างพื้นฐาน

6.1 เขตเศรษฐกิจ

เขตเศรษฐกิจของเวียดนามแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ Export Processing Zone (EPZ) ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจที่รวมอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ที่เน้นผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก มีการจัดระบบสาธารณูปโภคเพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านการผลิต นักลงทุนที่เข้ามาลงทุนใน EPZ สามารถทำการผลิตรับช่วงต่อ (Sub-contract) และประกอบชิ้นส่วนสินค้าเพื่อการส่งออก การจัดตั้ง EPZ ถือกำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกในเวียดนามเมื่อปี 2534 ส่วน Industrial Zone (IZ) หรือ Industrial Park เป็นนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเน้นผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายในประเทศ การจัดตั้ง IZ เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในเวียดนามเมื่อปี 2537 ขณะที่ High-Tech Zone (HTZ) เป็นเขตเศรษฐกิจที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D) รวมทั้งผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงเป็นสำคัญ และเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone)

ภาคเหนือ

พื้นที่ภาคเหนือของเวียดนามแบ่งออกเป็น 26 จังหวัด มีเมืองสำคัญ คือ ฮานอย ซึ่งเป็นเมืองหลวงและศูนย์ราชการของประเทศ มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจในหลายจังหวัด อาทิ ฮานอย, ไฮฟอง, กวางนินห์ และกลางซอน ได้แก่ ฮานอย 14 แห่ง ไฮฟอง 5 แห่ง กวางนินห์ 11 แห่ง ไฮเซียง 25 แห่ง ฮึงเยียน 5 แห่ง บักนินห์ 14 แห่ง หวन्हัก 13 แห่ง และมีโครงการจัดตั้งในปี 2563 จำนวน 6 แห่ง ท้ายบิน 9 แห่ง ท้ายเงวียน 26 แห่ง พูเถาะ 17 แห่ง บักซาง 7 แห่ง นามดินห์ 3 แห่ง และท่านาม 8 แห่ง เขตเศรษฐกิจน่าสนใจในภาคเหนือ ได้แก่

- Nomura-Haiphong Industrial Zone เกิดจากการร่วมทุนระหว่าง Haiphong Industrial Zone Development Company ของเวียดนาม และ JAFCO Investment (Asia Pacific) Ltd. ของญี่ปุ่น มีพื้นที่ 153 เฮกตาร์ เปิดดำเนินการในปี 2537 ตั้งอยู่ที่ตำบล An Hai จังหวัดไฮฟองซึ่งเป็นเมืองอุตสาหกรรมเก่าแก่และมีท่าเรือสามารถใช้เป็นประตูสู่ท่าเรืออื่น ๆ ในภาคเหนือของเวียดนามรวมทั้งประเทศในเอเชียตะวันออก

- Thuy Van Industrial Zone จัดตั้งขึ้นโดย Phu Tho Management Board of Industrial Zones ของเวียดนาม เมื่อปี 2540 มีพื้นที่ 323 เฮกตาร์ตั้งอยู่ที่จังหวัดพูเถาะ ห่างจากท่าเรือ Viet Tri River Port 7 กิโลเมตร และห่างจากสนามบินหนอยบาย 55 กิโลเมตร มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกมีขนาด 71 เฮกเตอร์ และส่วนที่ 2 มีขนาด 252 เฮกตาร์ สามารถรองรับโครงการลงทุนได้ราว 60-100 โครงการ

- Yen Phong 1 Industrial Zone มีพื้นที่ 665 เฮกตาร์ ตั้งอยู่ในจังหวัดบักนินห์ ห่างจากสนามบินหนอยบาย 18 กิโลเมตร เป็นนิคมอุตสาหกรรมที่ตั้งดูแลโครงการลงทุนใหญ่จากต่างชาติหลายโครงการ เช่น Samsung Electronic Vietnam 3 โรงงาน 1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และบริษัทอื่น ๆ

ภาคกลาง

พื้นที่ภาคกลางของเวียดนามแบ่งออกเป็น 19 จังหวัด มีพื้นที่ยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจซึ่งรัฐบาลเวียดนามให้ความสำคัญ อาทิเถียน เว้, กวางนาม และบิ่นห์ดินห์ โดยมีการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นหลายแห่ง ได้แก่ ดานัง 6 แห่ง กวางนาม 16 แห่ง กวางหงาย 19 แห่งเถียน เว้ 22 แห่ง คั่นฮว๋า 5 แห่ง บิ่นห์ถ่วน 6 แห่ง พูเถียน 18 แห่ง บิ่นห์ดินห์ 7 แห่ง ฮานห์โฮ 8 แห่ง เหงฮาน 5 แห่ง ท่าตัน 16 แห่ง ดักลัก 7 แห่ง บิ่นห์เฟือก 18 แห่ง และ กวางบิ่นห์ 9 แห่ง เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม เขตเศรษฐกิจพิเศษเหล่านี้ยังใช้กำลังการผลิตไม่เต็มที่เมื่อเทียบกับเขตเศรษฐกิจพิเศษทางภาคใต้และภาคเหนือ เนื่องจากหลายปัจจัย เช่น การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไม่สะดวก เพราะระบบขนส่งในภาคกลางมีจำกัด และแม้ว่าภาคกลางมีท่าเรืออยู่หลายแห่งแต่ไม่สามารถรองรับการขนส่งปริมาณมากได้ นอกจากนี้ ในช่วงที่มีฝนตกหนัก ถนนและเส้นทางรถไฟมักได้รับความเสียหาย อย่างไรก็ตาม เขตเศรษฐกิจพิเศษที่สำคัญของภาคกลางซึ่งมีแนวโน้มจะได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างประเทศมากขึ้นในอนาคต อาทิ

- Dungquat Economic Zone จัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาลเวียดนาม ตั้งอยู่ในพื้นที่ของ 2 จังหวัด คือ จังหวัดกวางหงาย และจังหวัดกวางนาม อยู่ห่างจากเมืองฮานอย 880 กิโลเมตร และสามารถเชื่อมต่อไปยังท่าเรือน้ำลึก Dung Quat สนามบินนานาชาติ Chu Lai และเมืองใหม่ Van Tuong ได้ Dungquat Economic Zone เป็นเขตเศรษฐกิจแห่งแรกที่นี่

การลงทุนในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและการกลั่นน้ำมัน (ปัจจุบันโรงกลั่นน้ำมัน Dung Quat แห่งแรกของเวียดนาม เปิดดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ตั้งแต่ปี 2554) รวมทั้งอุตสาหกรรมหนักขนาดใหญ่ ทั้งนี้รัฐบาลเวียดนามมีเป้าหมายให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งนี้เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญในภาคกลาง

ภาคใต้

พื้นที่ภาคใต้ของเวียดนามประกอบด้วย 19 จังหวัด โดยมีนครโฮจิมินห์เป็นเมืองสำคัญทางเศรษฐกิจ ภาคใต้เป็นภูมิภาคที่สามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศได้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ โดยเฉพาะบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออก มีนิคมอุตสาหกรรม ได้แก่ โฮจิมินห์ 41 แห่ง บินห์ดวน 48 แห่ง เตินนิงห์ 18 แห่ง เตียนซาง 8 แห่ง ลีองอาน 37 แห่ง หวียนล็อง 6 แห่ง บาเลียะ-หุงเต่า 37 แห่ง ดอแนย 63 แห่ง บินห์เพือก 13 แห่ง ด่งทาบ 16 แห่ง และเกิ่นเทอ 14 แห่ง สำหรับการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษที่สำคัญทางภาคใต้ The Ho Chi Minh City Export Processing and Industrial Zones Authority หรือ HEPZA คือหน่วยงานที่บริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษ แบบ One-Stop-Service ในนครโฮจิมินห์ ติดต่อ: www.hepza.hochiminhcity.gov.vn ทั้งนี้เขตเศรษฐกิจพิเศษในภาคใต้ที่น่าสนใจและมีความโดดเด่น ได้แก่

- Tan Thuan Export Processing Zone เป็น EPZ แห่งแรกของเวียดนาม มีพื้นที่รวม 300 เฮกตาร์ เกิดจากการร่วมทุนระหว่าง Tan Thuan Industrial Promotion Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของเวียดนาม และ Central Trading and Development Group ของไต้หวัน ก่อตั้งขึ้นในปี 2534 มีจุดเด่นคือ ตั้งอยู่ใกล้กับ District 1 ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของนครโฮจิมินห์ และอยู่ใกล้กับท่าเรือในนครโฮจิมินห์ 4 แห่ง ได้แก่ Ben Nghe, Tan Thuan, Saigon และ VICT1 นอกจากนี้ ยังอยู่ห่างจากสนามบินนานาชาติ Tan Son Nhat (เป็นสนามบินที่มีความสำคัญและมีขนาดใหญ่ที่สุดของเวียดนาม) เพียง 12 กิโลเมตร ขณะเดียวกันภายในบริเวณ EPZ มีระบบสาธารณูปโภคครบครัน ทั้งในด้านการคมนาคมขนส่ง พลังงาน ระบบน้ำ และระบบกำจัดของเสีย

- Bien Hoa 2 Industrial Zone ก่อตั้งขึ้นโดยบริษัท SONADEZI ของเวียดนาม เมื่อปี 2538 มีพื้นที่ 365 เฮกตาร์ ตั้งอยู่ที่เมือง Bien Hoa ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของจังหวัดด่งนาย อยู่ห่างจากนครโฮจิมินห์และสนามบินนานาชาติ Tan Son Nhat เป็นระยะทางราว 30 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากท่าเรือด่งนาย เพียง 2 กิโลเมตร นับเป็นเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งของเวียดนามที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง

เป็นที่น่าสังเกตว่าพื้นที่ทางภาคใต้ค่อนข้างประสบความสำเร็จในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และมีอัตราการใช้พื้นที่ (Occupancy Rate) อยู่ในระดับสูง โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนจากทำเลที่ตั้งซึ่งมีความเหมาะสมทั้งในฐานะศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของเวียดนาม การคมนาคมขนส่งที่ใช้การได้ค่อนข้างดีเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ ของประเทศ ตลอดจนมีระบบสาธารณูปโภคที่ทันสมัย

สิทธิประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจเวียดนาม

การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเวียดนาม นักลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.1 สิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุนในเขตเศรษฐกิจเวียดนาม

สิทธิประโยชน์	รายละเอียด
ด้านภาษี	- ได้รับการยกเว้นภาษีการค้า และภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) รวมทั้งภาษีนำเข้าสินค้า สำหรับกิจการใน Export Processing Zone - ได้สิทธิการยกเว้นการเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อน - การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 10-20 จากอัตราปกติร้อยละ 25 ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละกิจการ
ด้านที่ดิน	- สิทธิในการเช่าที่ดินระยะยาวโดยเสียค่าธรรมเนียมในการใช้ที่ดิน และได้รับสิทธิในการใช้ที่ดินสูงสุด 50-70 ปี หรืออาจขยายถึง 90 ปี หากเป็นโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ - เช่าช่วงต่อ (Sub-lease) ที่ดินในเขตเศรษฐกิจพิเศษได้
การคุ้มครองการลงทุน	- นักลงทุนได้รับความคุ้มครองทั้งกิจการ และทรัพย์สิน - ปกป้องสิทธิในทรัพย์สิน อุตสาหกรรม และผลประโยชน์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีในเวียดนาม - การปกป้องผลประโยชน์ของนักลงทุนอย่างสมเหตุสมผล - สิทธิในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและทรัพย์สินทางปัญญาในเวียดนาม เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ - การคิดค่าสาธารณูปโภคในอัตราที่เท่าเทียมของต่างชาติและชาวเวียดนาม
การโอนเงินออกนอกประเทศ	ส่งผลกำไรกลับประเทศได้อย่างเสรี โดยรัฐบาลเวียดนามได้ประกาศยกเลิกการเก็บภาษีจากผลกำไรที่โอนกลับประเทศ (Profit Remittance Tax) ตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 ดังนั้นเมื่อนักลงทุนชำระภาษีในเวียดนามครบถ้วนแล้ว สามารถนำหลักฐานการชำระภาษีดังกล่าวมาแสดงเพื่อขอโอนกำไรกลับประเทศได้โดยไม่ต้องเสียภาษีอีก และนักลงทุนสามารถโอนกำไรกลับประเทศได้ปีละ 4 ครั้ง หรือรายไตรมาส
สิทธิประโยชน์อื่น ๆ	- ระยะเวลาในการอนุมัติการลงทุนใช้เวลาประมาณ 15 วัน เทียบกับการลงทุนนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งใช้เวลาประมาณ 60 วัน - สามารถดำเนินการผลิตได้อย่างเสรี - สามารถคัดเลือกและจ้างแรงงานต่างชาติได้ ในกรณีที่ไม่สามารถหาแรงงานชาวเวียดนามที่มีคุณสมบัติเหมาะสมได้ - ธุรกิจก่อสร้างสามารถเริ่มดำเนินการได้ทันทีเมื่อได้รับการอนุมัติแบบการก่อสร้าง - เปิดบัญชีกับธนาคารต่างชาติเพื่อประกอบการกู้ยืมเงิน ในกรณีที่ผู้ให้กู้ต่างชาติระบุเงินให้ดังกล่าวแต่ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากธนาคารกลางของเวียดนาม (State Bank of Vietnam) ก่อนจึงจะเปิดบัญชีได้

ที่มา: กรมการลงทุนจากต่างชาติและสำนักงานจัดการเขตอุตสาหกรรม

เขตเศรษฐกิจพิเศษ

เขตเศรษฐกิจที่มีความน่าสนใจต่อกลงทุนไทยคือ Special Economic Zone (SEZ) ที่รัฐบาลเวียดนามให้ความสำคัญ โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้ง 3 แห่ง ประกอบด้วย 1) Van Don Special Economic Zone อยู่ที่เขตชายฝั่งของ Van Don จังหวัดกว๋างนิงห์ (Quang Ninh) 2) Van Phong Economic Zone อยู่ที่เมือง Bac Van Phong จังหวัดคั๊ญหว่า (Khanh Hoa) ทางภาคใต้ และ 3) Phu Quoc Economic Zone อยู่ที่เกาะ Phu Quoc จังหวัดเกียนซาง (Kien Giang) ทางภาคใต้ เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับด้านนโยบาย เพื่อเป็นการกระตุ้นแรงจูงใจให้กับผู้เริ่มต้นดำเนินธุรกิจ ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา โดยการให้สิทธิทางภาษี ดังนี้

- ด้านนโยบายภาษี อาจมีการยกเว้นภาษีนำเข้าและส่งออก ไม่เก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและการลดภาษีอื่น ๆ สำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคลจะให้สิทธิประโยชน์สูงสุด (อัตราภาษีร้อยละ 10 เป็นระยะเวลา 30 ปี ยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลา 4 ปี และลดหย่อนภาษีร้อยละ 50 ในอีก 9 ปีถัดไป นับตั้งแต่ปีแรกที่ผลประกอบการมีกำไร) สำหรับโครงการลงทุนที่มีการสนับสนุนให้มีการลงทุนของแต่ละเขต มีการปรับปรุงการครอบครองที่ดินสำหรับนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ โดยโครงการลงทุนที่มีนวัตกรรมสำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับการวิจัยและการดูแลสุขภาพ การศึกษาและโครงการที่มีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์จะได้รับสัญญาเช่าที่ดินเป็นเวลา 99 ปี (ขณะที่เขตเศรษฐกิจที่มีอยู่ในปัจจุบันได้รับสัญญาเช่าที่ดินเป็นเวลา 50-70 ปี)

- กำหนดสิทธิประโยชน์สูงสุดสำหรับระยะเวลาการยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ขึ้นอยู่กับแต่ละเขตและแต่ละภาคธุรกิจ
- ลดภาคธุรกิจที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขจาก 243 ภาคธุรกิจเหลือ 108 ภาคธุรกิจ
- อำนวยความสะดวกแก่การดำเนินขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ที่ดิน การก่อสร้าง พิจารณาทางศุลกากร
- กำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ เช่น การเพิ่มยอดขายสินค้าปลอดภาษีให้แก่นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามและชาวต่างชาติในเขตปลอดภาษีศุลกากร การดำเนินนโยบายด้านวิชาชีพที่มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น รวมถึงการใช้ภาษีการบริโภคพิเศษที่มีอัตราต่ำสำหรับธุรกิจคาสิโน เพื่อการแข่งขันกับสิงคโปร์และมาเลเซีย

เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้ง 3 เขต ซึ่งรัฐบาลกำลังวางแผนให้เป็นเขตเศรษฐกิจหลักในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจะได้รับข้อกำหนดพิเศษและลดข้อจำกัดในการลงทุน โดยการร่างกฎหมายด้วยหน่วยบริหารปกครองเศรษฐกิจพิเศษ (Special economic zone) ที่กระทรวงวางแผนและการลงทุนยื่นเสนอต่อรัฐบาลและสมาชิกแห่งชาติเมื่อเดือนตุลาคม 2560 และคาดว่าจะได้รับการอนุมัติในสมัยการประชุมที่ 5 ในปี 2561 ร่างกฎหมายเป็นกรอบแนวทางกฎหมายที่สำคัญสำหรับการจัดตั้ง การพัฒนา การจัดการ และการดำเนินงานของหน่วยบริหารปกครองเศรษฐกิจพิเศษ 3 แห่งดังกล่าว

6.2 การขนส่ง

6.2.1 การขนส่งทางบก

ทางหลวง

เวียดนามมีระบบเครือข่ายทางถนนยาว 2.79 แสนกิโลเมตร ประกอบด้วยทางหลวงแผ่นดินยาวประมาณ 16,758 กิโลเมตร แบ่งเป็นหลายเส้นทางเส้นทางสำคัญ คือ

- เส้นทางหมายเลข 1: Lang Son-->Da Nang-->Ho Chi Minh City-->Ca Mau ระยะทาง 2,360 กิโลเมตร
- เส้นทางหมายเลข 2: Ha Noi-->Ha Giang ถึงชายแดนมณฑลยูนนานของจีน ระยะทาง 319 กิโลเมตร
- เส้นทางหมายเลข 3: Ha Noi-->Cao Bang ถึงชายแดนมณฑลยูนนานของจีน ระยะทาง 351 กิโลเมตร
- เส้นทางหมายเลข 5: Ha Noi-->Hai Phong ระยะทาง 105 กิโลเมตร
- เส้นทางหมายเลข 8: Ha Tinh-->Vinh ถึงชายแดนแขวงบอลิคำไซของสปป. ลาว ระยะทาง 225 กิโลเมตร
- เส้นทางหมายเลข 9: Da Nang-->Hue-->Quang Tri ถึงชายแดนแขวงสะหวันนะเขตของสปป. ลาว ระยะทาง 83.5 กิโลเมตร

- เส้นทางหมายเลข 51: Bien Hoa-->Ba Ria ระยะทาง 86 กิโลเมตร
- เส้นทางหมายเลข 52: Ho Chi Minh City-->Dong Nai ระยะทาง 35.7 กิโลเมตร

ระบบทางด่วน

ระบบทางด่วนในเวียดนามค่อนข้างทันสมัย มีหลายเส้นทางได้สร้างเสร็จสมบูรณ์ และมีบางเส้นทางอยู่ในระหว่างการสร้าง ช่วยให้การเดินทางและการขนส่งในเวียดนามสะดวกรวดเร็วมากขึ้น อาทิ

- ทางด่วนเหนือ-ใต้: Ha Noi-->Can Tho มีบางช่วงสร้างเสร็จสมบูรณ์และเปิดให้บริการแล้ว แต่บางช่วงอยู่ในระหว่างการสร้างยังไม่แล้วเสร็จ
- ทางด่วน Ha Noi-->Thai Nguyen ระยะทาง 63.8 กิโลเมตร
- ทางด่วน Ha Noi-->Hai Phong ระยะทาง 105 กิโลเมตร
- ทางด่วน Hai Phong-->Ha Long ระยะทาง 25 กิโลเมตร
- ทางด่วน Noi Bai-->Lao Cai ระยะทาง 265 กิโลเมตร
- ทางด่วน Ha Noi-->Lang Son (อยู่ในระหว่างการสร้าง)
- ทางด่วน Bien Hoa-->Vung Tau (โครงการนี้เริ่มสร้างในปี 2561)

ทางรถไฟ

เครือข่ายระบบขนส่งทางรถไฟของเวียดนามมีความยาวประมาณ 3,161 กิโลเมตร โดยเป็นเส้นทางรางเดี่ยวทั้งหมด และมีจำนวนขบวนขบวน 260 แห่ง เส้นทางที่ยาวที่สุดและมีความสำคัญมากคือ Hanoi-Ho Chi Minh มีความยาวประมาณ 1,726 กิโลเมตร ซึ่งเส้นทางนี้ให้บริการด้วยรถไฟความเร็วพิเศษ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 30 ชั่วโมง และยังเชื่อมต่อระหว่างเวียดนามถึงจีน สำหรับเส้นทางรถไฟทั่วประเทศมี 6 สายประกอบไปด้วย

- สายที่ 1: Ha Noi-->Ho Chi Minh City ระยะทาง 1,726 กิโลเมตร
- สายที่ 2: Ha Noi-->Hai Phong ระยะทาง 102 กิโลเมตร
- สายที่ 3: Ha Noi-->Lao Cai ระยะทาง 296 กิโลเมตร
- สายที่ 4: Ha Noi-->Lang Son ระยะทาง 148 กิโลเมตร
- สายที่ 5: Ha Noi-->Thai Nguyen ระยะทาง 75 กิโลเมตร
- สายที่ 6: Thai Nguyen-->Bai Chay ระยะทาง 166 กิโลเมตร

6.2.2 การขนส่งทางเรือ

เวียดนามมีท่าเรือพาณิชย์ทั้งหมด 17 ท่า รองรับสินค้าได้ประมาณ 495 ล้านตันต่อปี ท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือไซ่ง่อน ดานัง ไฮฟอง ฮาลอง ยางาง วินห์ หุงเต่า นอกจากนี้ ยังทดลองสร้างท่าเรือนอกชายฝั่งของจ่าวินห์ (Tra Vinh) เพื่อรองรับเรือสินค้าขนาด 20,000 ตัน รวมทั้งสร้างท่าเรืออีก 4 แห่ง ใน Tra Vinh, Soc Trang, Ben Tre และ Kien Giang เพื่อกระจายปริมาณการขนส่งสินค้าจากท่าเรือไซ่ง่อน โดยมีท่าเรือที่สำคัญ ได้แก่

ท่าเรือไซ่ง่อน

เป็นท่าเรือใหญ่ที่สุดของประเทศอยู่ในนครโฮจิมินห์ ประกอบด้วยท่าเรือ Tan Cang Cat Lai, Cai Mep, Hiep Phuoc มีท่าเทียบเรือโดยสารเดินทะเล 1 ท่า ท่าเทียบเรือขนส่งสินค้า 31 ท่า พื้นที่โกดัง 5 แสนตารางเมตร เคนขนาด 25-100 ตัน 16 ตัว โดยท่าเรือ Cat Lai เป็นท่าเรือคอนเทนเนอร์ที่ใหญ่และทันสมัยที่สุดของเวียดนาม สามารถรองรับเรือที่มีขนาดระวางบรรทุก 30,000 DWT มีปริมาณสินค้าเข้า-ออก 4.2 ล้านตู้ต่อปี

ท่าเรือดานัง

ดานังมีท่าเรือน้ำลึก Tien Sa Seaport นับเป็นท่าเรือสำคัญของเวียดนามในภาคกลาง รัฐบาลกำลังพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้สามารถขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ได้เพิ่มขึ้นเป็น 20 ตู้ต่อชั่วโมง ขนถ่ายสินค้าได้ 7,000 ตันต่อวัน มีการก่อสร้าง Break Water 450 เมตร นอกจากนั้น ยังเตรียมความพร้อมในการอำนวยความสะดวกให้แก่ภาคอุตสาหกรรมการผลิต รวมทั้งมีนโยบายการรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการพัฒนาท่าเรืออีกด้วย นอกจากนี้ ดานังยังมีท่าเรือแม่น้ำอีกแห่งคือ Han River Port สามารถรองรับเรือขนาดไม่เกิน 5,000 ตัน ปริมาณขนส่งสินค้า 1 ล้านตันต่อปี

ท่าเรือไฮฟอง

ตั้งอยู่ในเมืองไฮฟองเป็นท่าเรือที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศแต่ใหญ่ที่สุดในเขตภาคเหนือ มีปริมาณสินค้าผ่านท่าเรือนี้นับประมาณ 33 ล้านตันต่อปี สามารถรองรับเรือระวางบรรทุก 10,000-20,000 DWT ระยะทางจากท่าเรือไฮฟองถึงโฮจิมินห์เมื่อวัดทางทะเลประมาณ 1,480 กิโลเมตร ทางบก 1,800 กิโลเมตร และทางรถไฟ 1,926 กิโลเมตร ไฮฟองเป็นศูนย์กลางการส่งออกสินค้าของจังหวัดต่าง ๆ ในเขตภาคเหนือของเวียดนาม ระยะทางจากท่าเรือไฮฟองออกสู่ทะเลประมาณ 40 กิโลเมตร ท่าเรือไฮฟองเป็นกลุ่มท่าเรือซึ่งมีท่าเทียบเรือหลัก ได้แก่ Hoang Dieu Terminal, Chua Ve Terminal, Tan Vu Terminal และ Dinh Vu Terminal โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 6.2 รายละเอียดท่าเรือไฮฟอง

รายละเอียด	ท่าเรือไฮฟอง
พื้นที่ (m ²)	Hoang Dieu Terminal: 194,320 m ² Chua Ve Terminal: 179,000 m ² Tan Vu Terminal: 324,000 m ² Dinh Vu Terminal: 110,000 m ²
ความลึก (m)	Hoang Dieu Terminal: 7.5-8.0 m Chua Ve Terminal: 8.0m Tan Vu Terminal: 9.4 m
Capacity	1,000,000 TEUS/ ปี สามารถรองรับเรือ 10,000-20,000 DWT ปี 2560 มีสินค้าผ่าน 33 ล้านตัน
สินค้าส่วนใหญ่	เหล็ก อาหารสัตว์ เครื่องจักรกล สารเคมี สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และ ส่วนประกอบ พลาสติก ฯลฯ

เวียดนามยังอยู่ระหว่างการขยายและปรับปรุงท่าเรือน้ำลึก Lach Huyen Deep Sea Port ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของท่าเรือไฮฟอง มีพื้นที่ทั้งหมด 307 เฮกตาร์ มีร่องน้ำลึก 14-15 เมตร สามารถรองรับเรือ 8,000 TEU คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2563 ถึงปี 2573 มีเป้าหมายพัฒนาท่าเรือไฮฟองให้เป็นท่าเรือที่สินค้าเปลี่ยนถ่าย

6.2.3 การขนส่งทางอากาศ

เวียดนามมีสนามบินนานาชาติ 3 แห่ง คือ

Noi Bai International Airport (T2) ตั้งอยู่ทางตอนเหนือห่างจากกรุงฮานอยประมาณ 30 กิโลเมตร ให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า มีเที่ยวบินไปฮ่องกง กัวลาลัมเปอร์ ไทเป ดูไบ ปารีส เบอร์ลิน มอสโก มะนิลา และกรุงเทพฯ เป็นต้น สนามบิน Noi Bai สร้างใหม่และเปิดให้บริการเมื่อเดือนธันวาคม 2557

Da Nang International Airport ตั้งอยู่ทางภาคกลาง ห่างจากใจกลางนครดานังไปทางตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 2.5 กิโลเมตร เนื้อที่รวม 150 เฮกตาร์ ปัจจุบันให้บริการการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ รองรับผู้โดยสารประมาณ 0.8-1.0 ล้านคนต่อปี และกำลังอยู่ระหว่างปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้สามารถรองรับผู้โดยสารและขนส่งสินค้าได้มากขึ้น

Tan Son Nhat International Airport เป็นสนามบินที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ตั้งอยู่ห่างจากนครโฮจิมินห์ประมาณ 7 กิโลเมตร มีเที่ยวบินไปเบอร์ลิน แฟรงก์เฟิร์ต อัมสเตอร์ดัม ปารีส โซล โอซากา กวางเจา ไทเป ฮองกง กรุงเทพฯ สิงคโปร์ กัวลาลัมเปอร์ จาการ์ตา ชิดนีย์ มอสโก มะนิลา สนามบินแห่งนี้มีโครงการจะย้ายห่างออกไปอีก 40 กิโลเมตร เพื่อก่อสร้างสนามบินให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และสามารถรองรับผู้โดยสารได้เพิ่มขึ้นเป็น 100 ล้านคนต่อปี และสินค้า 5 ล้านตันต่อปี

นอกจากสนามบินนานาชาติ 3 แห่งแล้ว เวียดนามยังมีสนามบินขนาดเล็กตามจังหวัดต่าง ๆ อีก 12 แห่ง เพื่อรองรับการขนส่งภายในประเทศ ทั้งนี้สนามบินในจังหวัดต่าง ๆ มีหลายแห่งที่กำลังอยู่ระหว่างการยกฐานะให้เป็นสนามบินนานาชาติ

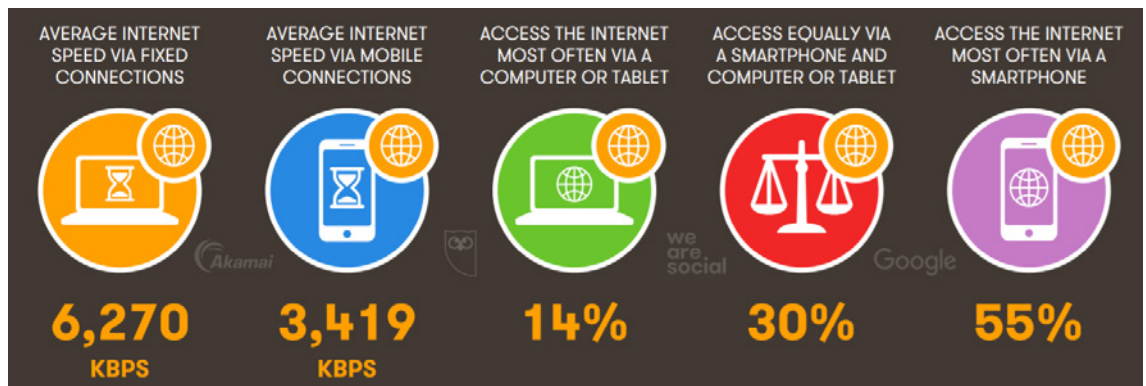
6.3 โทรคมนาคม

ในเวียดนามมีจำนวนผู้ให้บริการเครือข่ายไร้สายและเครือข่ายอื่นให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ โทรศัพท์มือถือ และดาวเทียม ในรูปแบบของเสียง วิดีโอ ข้อมูล และการบริการด้านการสื่อสารที่ทันสมัยอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศอย่างครบวงจร ในปัจจุบัน โทรศัพท์มือถือมีจำนวนสมาชิกมากกว่า 119.7 ล้านคน (ร้อยละ 126 ของจำนวนประชากร) และผู้ให้บริการเครือข่ายไร้สาย เช่น VIETTEL, MOBIPHONE, VINAPHONE เป็นต้น ที่มีการครอบคลุมการบริการด้านโทรคมนาคมทั่วประเทศ โดยเฉพาะในการให้บริการมือถือ 4G ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดในปี 2559 อยู่ที่ร้อยละ 46.7 26.1 และ 22.2 ตามลำดับ นอกจากนี้ ระบบ VSAT และบริการดาวเทียมได้เพิ่มสมรรถนะของบริการเครือข่ายโทรคมนาคมในระบบใช้สายและไร้สายทั้งบนบกและทางทะเล

เวียดนามมีบริษัทให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต Bandwidth จำนวน 8 บริษัท โดยมีจำนวนสมาชิก 50 ล้านคน บริษัทใหญ่ 3 บริษัท ได้แก่ VNPT, VIETTEL และ FPT โครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมนี้ ให้บริการทุกประเภททั้งในระบบเสียง ข้อมูล และวิดีโอ โดยเครือข่ายในระบบดิจิทัลที่ทันสมัยเต็มรูปแบบ โดยการขยายความกว้างของแถบคลื่นความถี่ที่ใช้ในการสื่อสาร (Bandwidth) ของระบบใช้สายและระบบไร้สายเพื่อเพิ่มความเร็วในการส่งเสียงและข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เวียดนามติดต่อกับโลกภายนอกทางระบบใยแก้วนำแสง (Fibre optics) ได้แก่ SMW-3, AAG, China-US, FLAG, APCN2 และ SMW-4 และเครือข่ายดาวเทียม (Satellite consortia) ได้แก่ VINASAT-1 และ VINASAT-2

เวียดนามเป็นประเทศที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วด้านโทรคมนาคมและการสื่อสาร โดยเฉพาะจำนวนคนใช้อินเทอร์เน็ต และเครือข่ายทางสังคม (Social Network) เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีจำนวนคนใช้ Facebook 64 ล้านคน (ร้อยละ 68 ของประชากร) ตลาดด้าน Marketing online และ Social marketing ผ่านโลกดิจิทัลจึงเป็นที่น่าสนใจสำหรับผู้ประกอบการด้านการตลาด เนื่องจากการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์เครื่องหมายการค้าเป็นวิธีหนึ่งที่รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายไม่ใช่น้อย

รายงานการใช้อินเทอร์เน็ตในเวียดนามปี 2560

(ที่มา: DAMMIO.COM)

7

ทรัพย์สินทางปัญญา

7.1 การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

7.1.1 กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

สมัชชาแห่งชาติเวียดนามได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาในปี 2548 และได้แก้ไขในปี 2552 ตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิทรัพย์สินทางปัญญาที่สำคัญ 3 ชนิดที่ได้รับการคุ้มครองในเวียดนาม ได้แก่ ลิขสิทธิ์และสิทธิที่เกี่ยวข้อง สิทธิในทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม และสิทธิในพันธุ์พืช

นอกจากนั้น ยังมีกฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา อย่างเช่นกฎหมายการแข่งขัน ปี 2547 และกฎหมายแพ่ง ปี 2548 พร้อมกับพระราชกฤษฎีกา คำตัดสินและหนังสือเวียน ที่ประกาศโดยหน่วยงานต่าง ๆ

นอกเหนือจากกฎหมายคุ้มครองสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาของเวียดนาม เวียดนามยังมีส่วนร่วมในอนุสัญญาระหว่างประเทศ เช่น อนุสัญญากรุงปารีส (Paris Convention) ว่าด้วยความคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม อนุสัญญาเบิร์น (Berne Convention) ว่าด้วยการคุ้มครองงานศิลปะและวรรณกรรม อนุสัญญาโรม (Rome Convention) ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS) และพิธีสารกรุงมาดริด (Madrid Protocol) ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเวียดนามมีความตั้งใจเข้าร่วมตลาดเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติเวียดนาม (National Office of Intellectual Property of Viet Nam: NOIP) เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีหน้าที่บริหารและให้บริการในทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดย NOIP มีหน้าที่บริหาร จัดการจดทะเบียน ออกแบบเครื่องหมายอุตสาหกรรม เครื่องหมายการค้า ตราสินค้าและสิทธิทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมและดำเนินการประเมินผลทางกฎหมายที่จะรับข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา

ตารางที่ 7.1 รายการการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและระยะเวลาคุ้มครอง

ลำดับ	ประเภท	ระยะเวลาคุ้มครอง
1	สิทธิบัตรการประดิษฐ์	20 ปีนับจากวันที่ยื่นขอ
2	อนุสิทธิบัตร	10 ปีนับจากวันที่ยื่นขอ
3	การออกแบบอุตสาหกรรม	5 ปีนับจากวันที่ยื่นขอและสามารถยื่นขอต่อระยะเวลาเพิ่มได้อีก 2 ครั้ง ครั้งละ 5 ปี (โดยระยะเวลารวมทั้งสิ้นไม่เกิน 15 ปี)
4	การออกแบบแผนภูมิวงจรรวม	10 ปีนับแต่วันประกาศให้สิทธิหรือ 10 ปีนับจากวันที่ใช้ในการทำการค้าครั้งแรกโดยเจ้าของสิทธิหรือผู้รับโอนหรือ 15 ปีนับแต่วันเริ่มการออกแบบ แล้วแต่ที่กำหนดระยะเวลาใดจะเกิดขึ้นก่อน
5	เครื่องหมายการค้า	10 ปีนับจากวันที่ยื่นขอ (ต่ออายุได้ครั้งละ 10 ปี)

ลำดับ	ประเภท	ระยะเวลาคุ้มครอง
6	ชื่อทางการค้า	มีอายุตั้งแต่เริ่มใช้จนตราบเท่าที่ยังคงมีการใช้อยู่
7	ความหลากหลายทางพันธุ์พืชใหม่	นับจากการได้รับสิทธิคุ้มครอง (25 ปีสำหรับต้นไม้ในป่าและไม้เถา)
8	ลิขสิทธิ์	ตลอดชีวิตผู้จดทะเบียนบวกอีก 50 ปี (ยกเว้นภาพยนตร์ ภาพถ่ายการเล่น/ ละครงานศิลปะประยุกต์ ที่ได้รับสิทธิคุ้มครอง ระยะเวลา 50 ปี)
9	สิทธิข้างเคียงของลิขสิทธิ์	10 ปี

ถึงแม้เวียดนามจะมีกฎหมายและนโยบายที่วางไว้เพื่อป้องกันและควบคุมการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาแล้วก็ตาม แต่อุปสรรคในการดำเนินการก็คือเวียดนามยังมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบไม่เพียงพอ อีกทั้งยังขาดประสบการณ์ในการทำงาน ขั้นตอนในการดำเนินการก็มักจะใช้เวลานานและเสียค่าใช้จ่ายสูง นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาลายหลายหน่วยหลายแผนก ซึ่งก็มีอำนาจหน้าที่แตกต่างกันไปบางครั้งทำให้เกิดความสับสน

อย่างไรก็ดี รัฐบาลเวียดนามได้พยายามจะแก้ปัญหาในจุดนี้ โดยมอบหมายให้กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นหน่วยงานหลัก เบื้องต้นทำหน้าที่รับเรื่องในกรณีเกิดการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาขึ้นและประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ

หมายเหตุ: ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ของ National Office of Intellectual Property of Vietnam ที่ www.noip.gov.vn
 ที่อยู่ 384-386 Nguyen Trai Street, Thanh Xuan Distric, Hanoi, Vietnam
 Tel: (+84) 24.38583069/ 38583793
 Fax: (+84) 24.38584002

ค่าใช้จ่าย/ ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่าง ๆ

(Attached to the Circular No.22/2009/TT-BTC of 04 February 2009 of the Ministry of Finance)

ตารางที่ 7.2 ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่าง ๆ

การยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา	ลิขสิทธิ์	การออกแบบ	เครื่องหมายการค้า	สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	แบบผังภูมิของวงจรรวม
ค่าธรรมเนียม (เหรียญสหรัฐฯ)	52	40	37	46	26

7.1.2 ลิขสิทธิ์

สำหรับเรื่องลิขสิทธิ์สิ่งๆ ที่ได้รับความคุ้มครอง คือ งานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานดนตรีกรรม งานศิลปกรรม งานโสตทัศนวัสดุ งานภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงภาพ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ งาน Derivative works ส่วนลิขสิทธิ์ข้างเคียงที่ได้รับความคุ้มครอง คือ สิทธิของนักแสดง สิทธิขององค์กรแพร่เสียง สิทธิขององค์กรวิทยุกระจายเสียง

หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สำนักงานลิขสิทธิ์เวียดนาม กระทรวงวัฒนธรรมและสารสนเทศ

7.1.3 เครื่องหมายการค้าและสิทธิบัตร

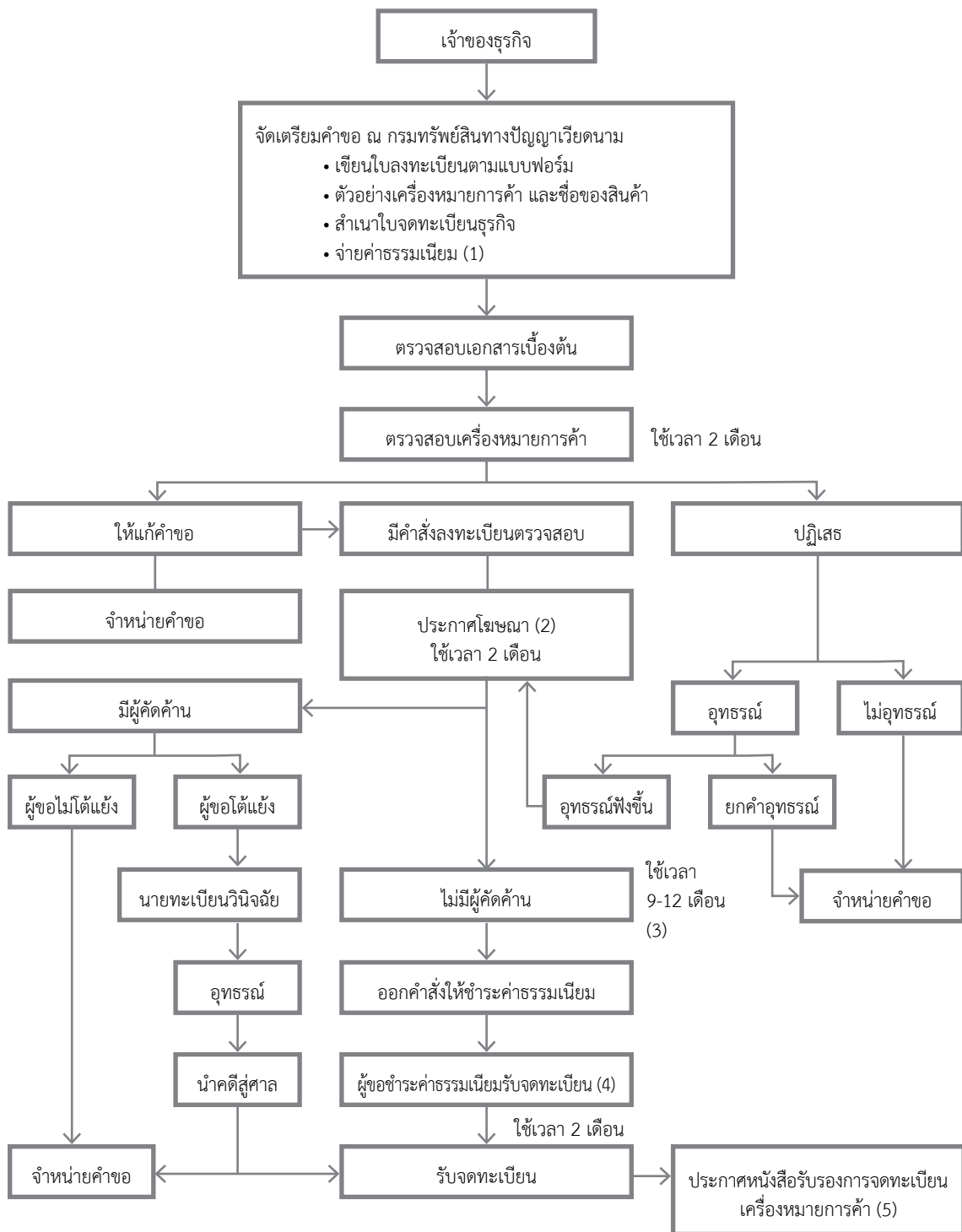
การทำธุรกิจในเวียดนามควรให้ความสำคัญต่อการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและสิทธิบัตร โดยการยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า มีรายละเอียดดังนี้

1. ใช้ระบบยื่นจดทะเบียนก่อนมีสิทธิ์ดีกว่า (First-to-file system) กรอกข้อมูลตามคำขอจดทะเบียนเป็นภาษาเวียดนาม
2. เอกสารประกอบ มีดังนี้
 - ตัวอย่างเครื่องหมายการค้า (ขนาดไม่เกิน 80×80 มม. บนกระดาษ A4) ถ้าจดเครื่องหมายการค้าเป็นสี ตัวอย่างก็ต้องเป็นสี

- เอกสารมอบอำนาจให้ดำเนินการแทน (ถ้าผู้ขอจดไม่ใช่เจ้าของสิทธิ)
- ข้อบังคับของการใช้เครื่องหมายการค้า ถ้าเป็นเครื่องหมายรับรอง/ เครื่องหมายใช้ร่วมกัน
- สำเนาการใช้เป็นรายแรกหรือใบรับรองบุริมสิทธิ
- เอกสารสนับสนุน (ถ้ามี) เช่น C/ O ราชวัล เหรียญรางวัล
- ใบรับรองของสำนักงานมอบอำนาจให้ใช้ ถ้าเครื่องหมายการค้ามีชื่อส่วนบุคคลของสำนักงาน
- ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมขอจดทะเบียน

หมายเหตุ: เอกสารหรือเงื่อนไขต่าง ๆ อาจมีเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงให้ตรวจสอบกับหน่วยงานก่อนทุกครั้ง

ตารางที่ 7.3 ขั้นตอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในเวียดนาม

ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในเวียดนาม

- (1) ค่าธรรมเนียม: 180,000 ด่ง
- (2) ค่าประกาศโฆษณา: 120,000 ด่ง
- (3) ค่าตรวจสอบและแยกกลุ่มสินค้า: 300,000 ด่ง
- (4) ค่าธรรมเนียมจดทะเบียน: 120,000 ด่ง
- (5) ค่าลงประกาศหนังสือรับรองการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า: 120,000 ด่ง

7.1.4 สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ตามที่กำหนด ณ มาตราที่ 79 กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา “สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” หมายถึง ข้อมูลในรูปแบบของงาน สัญลักษณ์ โลโก้ หรือภาพที่แสดงถึงประเทศหรือท้องถิ่น เมื่อนำมาใช้กับสินค้าเพื่อแสดงถึงแหล่งที่มาหรือแหล่งของสินค้านั้น โดยคุณภาพ คุณลักษณะ หรือชื่อเสียงของสินค้านั้นมีความสัมพันธ์อย่างสำคัญกับประเทศหรือท้องถิ่นนั้น เจ้าของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ย่อมมีสิทธิที่จะใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์กับสินค้าของตนได้ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศเวียดนามต่อเมื่อสินค้านั้น ๆ เป็นสินค้าที่ผลิตหรือมีต้นกำเนิดมาจากพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ท้องถิ่น ดินแดนหรือประเทศตามที่นิยามเอาไว้ สินค้าชนิดนั้น ๆ เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียง คุณภาพรวมถึงคุณลักษณะพิเศษที่สามารถผลิตได้เฉพาะพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ท้องถิ่น ดินแดนหรือประเทศที่นิยามไว้เท่านั้น

เอกสารยื่นขอจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีดังนี้

- ใบคำร้อง

- เอกสาร ตัวอย่าง ข้อมูลของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ยกตัวอย่างเช่น รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนตามรายการในแบบพิมพ์ ชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์ รายการสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ รายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ รายละเอียดซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์กับแหล่งภูมิศาสตร์ ที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์ที่ขอจดทะเบียน รวมถึงรายละเอียดแสดงการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขอจดทะเบียนบนฉลากสินค้า เป็นต้น

- หนังสือมอบอำนาจ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องยื่นคำร้องผ่านตัวแทน
- เอกสารมอบฉันทะในการยื่นขอจดทะเบียน ในกรณีที่ได้รับเอกสารยื่นคำร้องจากผู้อื่น
- เอกสารหลักการให้สิทธิในวันขึ้นครั้งแรก (หากต้องการ)
- ใบเสร็จค่าธรรมเนียม

หมายเหตุ: เอกสารที่ใช้ประกอบคำร้องจะต้องใช้ภาษาเวียดนาม ยกเว้นหนังสือมอบอำนาจ เอกสารมอบฉันทะ และเอกสารหลักการให้สิทธิในวันขึ้นครั้งแรก รวมถึงเอกสารที่ใช้สนับสนุนการยื่นคำขออื่น ๆ ซึ่งสามารถใช้ภาษาอื่นได้ แต่ต้องมีเอกสารที่แปลเป็นภาษาเวียดนามควบคู่ในการยื่นคำขอด้วย

8

การเข้าเมือง

8.1 หนังสือเดินทาง

ผู้ที่ถือหนังสือเดินทางไทยที่มีอายุเหลือมากกว่า 6 เดือน สามารถเดินทางเข้าเวียดนามโดยไม่ต้องขอวีซ่าล่วงหน้า สามารถอยู่ในเวียดนามครั้งละไม่เกิน 30 วัน เพียงกรอกเอกสารเข้าเมืองที่ได้รับแจกจากพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินหรือรับได้ที่บริเวณเคาน์เตอร์กรอกเอกสารก่อนถึงบริเวณตรวจคนเข้าเมือง

สิ่งของต้องห้าม ต้องสำแดง

สิ่งของต้องห้ามนำเข้าประเทศ ได้แก่

- อาวุธ ปืน วัตถุระเบิดและไวไฟ
- ฝิ่นและสารเสพติดอื่น ๆ
- ข้อเขียน วรรณกรรมที่มีเนื้อหาต่อต้านรัฐบาล
- สิ่งพิมพ์ สื่อลามกอนาจาร

สิ่งของที่ต้องสำแดง

- เงินตราต่างประเทศมูลค่ามากกว่า 7,000 เหรียญสหรัฐฯ
- ทองคำและอัญมณีที่ไม่ใช่เพื่อใช้ส่วนตัว
- วิดีโอเทป ซีดี (หากค้นพบอาจถูกยึดไว้ตรวจสอบและจะคืนให้ 2-3 วันถัดมา)

สินค้าและปริมาณที่นำเข้าได้โดยยกเว้นภาษี

- บุหรี่ 400 มวน ซิการ์ 100 มวน ยาเส้น 100 กรัม
- เหล้า 1.5 ลิตร เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และเบียร์ 3 ลิตร
- ชา 5 กิโลกรัม กาแฟ 3 กิโลกรัม
- เสื้อผ้า ของใช้ส่วนตัวปริมาณที่เหมาะสม
- สิ่งของอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สิ่งของต้องห้ามหรือนำเข้าโดยมีเงื่อนไข มูลค่ารวมไม่เกิน 5,000,000 ด่ง

ที่มา : <http://www.customs.gov.vn/>

8.2 การขอประทับตราวีซ่า

คนไทยได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอวีซ่า (Tourist Visa) ในการเข้าประเทศเวียดนาม อย่างไรก็ตาม หากต้องการพำนักรในเวียดนามมากกว่า 30 วันเพื่อทำงาน สามารถยื่นขอทำวีซ่าธุรกิจ (Business Visa) ได้สูงสุด 1 ปี (Multiple Entry) และสามารถต่ออายุได้ทุกปีโดยจะต้องมีการรับรองจากหุ้นส่วน นายจ้าง หรือสปอนเซอร์ และได้รับอนุญาตจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเวียดนาม ทั้งนี้หากไม่มีสปอนเซอร์สามารถยื่นขอวีซ่าธุรกิจได้สูงสุดเพียง 90 วัน

8.3 ใบอนุญาตทำงาน

สำหรับคนไทย (ผู้บริหาร ผู้จัดการ ผู้เชี่ยวชาญ) ที่ต้องการมาทำงานในเวียดนามเป็นเวลานานกว่า 90 วันจะต้องขอใบอนุญาตทำงาน (Work Permit) จากสำนักงานแรงงานประจำท้องที่ Department of Labor, Invalids and Social Affairs (DOLISA) โดยต้องยื่นขออนุญาตล่วงหน้าไม่ต่ำกว่า 7 วัน และจะได้รับอนุญาตเป็นเวลานานที่สุดไม่เกิน 3 ปี

8.4 บัตรผู้มีถิ่นพำนักชั่วคราว

ชาวต่างชาติที่มีใบอนุญาตทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป มีสิทธิได้รับบัตรผู้มีถิ่นพำนักชั่วคราว (Temporary Residence Card: TRC) ซึ่งจะมีอายุตั้งแต่ 1-5 ปี และสามารถเข้า-ออกประเทศเวียดนามได้ตามความประสงค์

9

การธนาคาร และการเงิน

โครงสร้างตลาดการเงินในเวียดนามประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สถาบันการเงินต่าง ๆ และตลาดทุน โดยสถาบันการเงินต่าง ๆ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย (State Bank of Vietnam) ซึ่งเป็นธนาคารกลางของเวียดนาม ส่วนตลาดทุนหรือตลาดหลักทรัพย์อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการหลักทรัพย์แห่งชาติ (The State Securities Commission of Vietnam)

9.1 สถาบันการเงิน

ในปัจจุบันระบบสถาบันทางการเงินของเวียดนามมีการให้บริการทางการเงินเต็มรูปแบบแก่นักลงทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น การให้บริการทางการเงินและการประกันภัย เป็นต้น กฎหมายของเวียดนามได้แบ่งประเภทของสถาบันการเงินได้เป็น 8 ประเภท ดังนี้

1) สถาบันทางการเงินที่รัฐเป็นเจ้าของ (State-owned Financial Institutions)

มีจำนวน 5 แห่ง โดยรัฐบาลจัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการส่งผ่านนโยบายเศรษฐกิจต่าง ๆ นอกเหนือไปจากการดำเนินธุรกรรมเชิงพาณิชย์เหล่านี้ ซึ่งสถาบันการเงินแต่ละแห่งเน้นการดำเนินประเภทธุรกิจในสาขาที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ สถาบันการเงินของรัฐบาลที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในระบบ ได้แก่

1. Vietcombank หรือ Joint Stock Commercial Bank for Foreign Trade of Vietnam จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์สนับสนุนธุรกิจการค้าระหว่างประเทศและการให้สินเชื่อเพื่อการนำเข้าและส่งออก www.vietcombank.com.vn

2. Vietinbank หรือ Vietnam Joint Stock Commercial Bank for Industry and Trade จัดตั้งขึ้นเพื่อการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมและการค้า www.vietinbank.vn

3. BIDV หรือ Joint Stock Commercial Bank for Investment and Development of Vietnam มุ่งเน้นการให้สินเชื่อแก่โครงการลงทุนต่าง ๆ ของประเทศ โดยมีบทบาทสำคัญในโครงการลงทุนเพื่อการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคของเวียดนาม และให้กู้ยืมระยะกลางและระยะยาวแก่โครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล www.bidv.com.vn

4. AGRIBANK หรือ Vietnam Bank for Agriculture and Rural Development เป็นสถาบันทางการเงินที่ให้สินเชื่อโดยตรงแก่ภาคการเกษตรและพื้นที่ชนบท โดยให้สินเชื่อระยะสั้นและระยะยาวเพื่อการจัดหาเงินทุนตั้งแต่เริ่มการผลิตรวมไปถึงการตลาดภายในประเทศและการส่งออก www.agribank.com.vn

5. MHB หรือ Housing Bank of Mekong Delta จัดตั้งขึ้นเพื่อให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ SMEs สินเชื่อส่วนบุคคลและครัวเรือนเพื่อการก่อสร้างอาคารสาธารณูปโภคตลอดจนที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง www.mhb.com.vn

2) ธนาคารท้องถิ่น (Joint-stock Commercial Banks)

จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายของเวียดนาม สามารถเปิดสาขาได้ทั่วไปและดำเนินธุรกรรมด้านการธนาคารได้ทุกประเภท มีจำนวน 37 ธนาคาร เช่น Hanoi Building Joint-stock Commercial Bank (HABUBANK หรือ HBB), Maritime Joint-stock Commercial Bank, Sai Gon Thuong Tin Joint-stock Commercial Bank (Sacombank) เป็นต้น

3) ธนาคารร่วมทุน (Joint Venture Banks)

จัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนในเวียดนามโดยการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนท้องถิ่นกับต่างชาติ สามารถดำเนินธุรกรรมรับฝากเงิน ให้กู้ยืมเงิน ออกตั๋วเงิน รับซื้อลด แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และธุรกรรมอื่น ๆ ตามที่ได้รับอนุญาตจาก State Bank of Vietnam ปัจจุบันมีจำนวน 5 ธนาคาร เช่น VID Public Bank ธนาคารร่วมทุนระหว่าง BIDV กับ Public Bank Berhad (PBB) ของมาเลเซียในอัตราส่วน 50:50 Vinasiam Bank ก่อตั้งในปี 2538 เป็นการร่วมทุนระหว่าง Vietnam Bank for Agriculture & Rural Development กับธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และกลุ่มบริษัทเจริญโภคภัณฑ์ ในอัตราส่วน 34:33:33 เป็นต้น

4) ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ (Wholly Foreign-owned Banks)

เป็นธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนามร้อยละ 100 สามารถดำเนินธุรกรรมด้านการธนาคารได้อย่างเต็มรูปแบบเทียบเท่ากับธนาคารท้องถิ่น มีจำนวน 5 ธนาคาร ได้แก่ HSBC, Standard Chartered, Shinhan, ANZ และ Hong Leong

5) สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Foreign Commercial Bank Branch)

เป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่เข้ามาเปิดสาขาในเวียดนาม สามารถดำเนินธุรกรรมรับฝากเงิน ให้กู้ยืมเงิน รับซื้อลดตั๋วเงิน แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และธุรกรรมอื่น ๆ ภายใต้กฎหมายของเวียดนาม ปัจจุบันมีธนาคารต่างประเทศที่เปิดสาขารวม 48 แห่ง เช่น Bangkok Bank (Thailand) HCMC Branch, Bangkok Bank (Thailand) Hanoi Branch, Mizuho Corporate Bank (Japan), BNP (France) เป็นต้น

6) สำนักงานตัวแทนของธนาคารต่างประเทศ (Representative Office of Foreign Banks)

เป็นสำนักงานตัวแทนของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่เข้ามาเปิดดำเนินการในเวียดนาม และดำเนินธุรกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับอนุญาตจาก State Bank of Vietnam มีจำนวน 48 แห่ง เช่น RHB (Malaysia), Intesa Sanpaolo (Italia), JP Morgan Chase Bank (USA) เป็นต้น

7) บริษัทเงินทุน (Finance Companies)

สามารถระดมทุนโดยการออกตั๋วเงิน พันธบัตร ให้กู้ยืม รับซื้อตั๋วแลกเงิน และอื่น ๆ โดยมีอายุสัญญาเงินกู้ 1 ปีขึ้นไปตามที่ธนาคารกลางกำหนด มีจำนวน 17 แห่ง เช่น Vietnam Textile and Garment Finance Joint-stock, Rubber Finance Company และ Post and Telecommunication Finance Company Limited เป็นต้น

8) บริษัทเช่าซื้อ (Leasing Companies)

สามารถระดมทุนโดยการออกตั๋วเงินระยะยาวอายุ 1 ปีขึ้นไป และดำเนินธุรกรรมเช่าซื้อตามที่ธนาคารกลางเวียดนามกำหนด ปัจจุบันมีจำนวน 13 แห่ง เช่น BIDV Finance Leasing Company, Industrial and Commercial Bank of Vietnam Leasing Company Limited, ANZ V-TRAC Leasing Company เป็นต้น

ทั้งนี้ธนาคารกลางเวียดนาม หรือ State Bank of Vietnam (SBV) ทำหน้าที่กำหนดนโยบายการเงินของประเทศ รวมถึงดูแลกำกับและเป็นแหล่งเงินกู้แก่สถาบันการเงินอื่น ๆ ในประเทศ ทำหน้าที่ในการออกธนบัตร กำหนดอัตราแลกเปลี่ยน และเป็นตัวแทนรัฐบาลในการประสานงานและเจรจากับสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

9.2 การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ปัจจุบันเวียดนามใช้หน่วยเงิน เวียดนามด่ง (VND) และใช้อัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวภายใต้การจัดการ (Managed Float) อัตราแลกเปลี่ยน 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 22,700 เวียดนามด่ง และ 1 บาทเท่ากับ 718 เวียดนามด่ง (อัตราแลกเปลี่ยนจากธนาคาร Vietcombank ปลายเดือนมีนาคม 2561)

สำหรับการทำธุรกรรมในเวียดนามจะมีข้อจำกัดในการใช้เงินตราต่างประเทศ เนื่องจากเวียดนามได้กำหนดให้การทำธุรกรรมภายในประเทศทุกรายการต้องใช้เงินด่งเพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตาม บางกิจการได้รับอนุญาตจากธนาคารกลางเวียดนามให้สามารถรับการชำระเงินในสกุลเงินต่างประเทศได้ เช่น ร้านค้าปลอดภาษีสำหรับลูกค้าต่างประเทศในสนามบินหรือท่าเรือที่ลงทะเบียน สำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และสถานประกอบการอื่น ๆ ที่ธนาคารกลางเวียดนามมีอำนาจรับรอง

9.3 แหล่งเงินทุน

ตอนนี้เวียดนามมีผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินเต็มรูปแบบ ทั้งจากธนาคาร การประกันภัย การจัดการสินทรัพย์ทางการเงิน และการจัดหาเงินทุนจากตราสารหนี้ ซึ่งจะเป็นแหล่งทางเลือกของการจัดหาเงินทุนสำหรับธุรกิจและนักลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศ นอกจากนี้ เวียดนามมีตลาดหลักทรัพย์ฮานอย (Hanoi Securities Trading Centre: HSTC) และตลาดหลักทรัพย์โฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Stock Exchange: HOSE) เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกในการระดมเงินทุนของนักลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศ

9.4 การโอนเงินตราออกนอกประเทศ

ปัจจุบันรัฐบาลเวียดนามยกเว้นการเก็บภาษีจากผลกำไรที่โอนกลับประเทศ Profit Remittance Tax ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ดังนั้นเมื่อนักลงทุนชำระภาษีในเวียดนามครบถ้วนแล้ว สามารถนำหลักฐานการชำระภาษีดังกล่าวมาแสดงเพื่อขอโอนกำไรกลับประเทศได้โดยไม่ต้องเสียภาษีอีก และนักลงทุนสามารถโอนกำไรกลับประเทศได้ปีละ 4 ครั้งหรือรายไตรมาส

ธนาคารกลางเวียดนามได้ออกกฎระเบียบในการนำเงินสดติดตัวเข้าและออกจากเวียดนาม (หนังสือเวียน เลขที่ 15/2011/TT-NHNN ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2554) การนำเงินสดติดตัวออกนอกประเทศมากกว่า 5,000 เหรียญสหรัฐฯ (รวมถึงเงินสกุลอื่นในมูลค่าเทียบเท่า) ในการเดินทางออกนอกประเทศแต่ละครั้งต้องสำแดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร พร้อมทั้งแสดงหนังสือหรือเอกสารอนุญาตการนำเงินออกนอกประเทศที่ออกโดยธนาคารกลางเวียดนามหรือสถาบันการเงินที่ธนาคารกลางเวียดนามรับรอง การหลีกเลี่ยงการสำแดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรถือว่ามีความผิด เจ้าหน้าที่ศุลกากรอาจตรวจพบ และอาจจะยึดหรืออายัดเงินไว้เพื่อตรวจสอบต่อไป

9.5 ตลาดหลักทรัพย์ในเวียดนาม

กฎหมายหลักทรัพย์เวียดนามมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 ปัจจุบันเวียดนามมีตลาดหลักทรัพย์ 3 แห่ง คือ ตลาดหลักทรัพย์โฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Stock Exchange: HOSE) ตั้งอยู่ที่นครโฮจิมินห์ เริ่มเปิดดำเนินการในปี 2543 นับเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งแรกและใหญ่ที่สุดของเวียดนาม แห่งที่สองคือตลาดหลักทรัพย์ฮานอย (Hanoi Stock Exchange: HNX) ตั้งอยู่ที่กรุงฮานอย เมืองหลวงของเวียดนาม เริ่มเปิดดำเนินการในปี 2548 และล่าสุดเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2552 คณะกรรมาธิการตลาดหลักทรัพย์แห่งเวียดนาม (State Securities Commission: SSC) ได้ประกาศจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์เพิ่มอีก 1 แห่งในกรุงฮานอย โดยใช้ชื่อว่า Unlisted Public Company (UPCoM)

ตลาดหลักทรัพย์โฮจิมินห์ (HOSE) <http://www.hsx.vn>

รู้จักกับตลาดหลักทรัพย์โฮจิมินห์	ตลาดหลักทรัพย์โฮจิมินห์เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2543 นับเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งแรกและใหญ่ที่สุดของเวียดนาม เดิมใช้ชื่อว่า Ho Chi Minh City Securities Trading Center (HOSTC) และเปลี่ยนชื่อเป็น Hochiminh Stock Exchange (HOSE) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2550 ตลาดหลักทรัพย์โฮจิมินห์เปลี่ยนมาใช้ระบบซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2550 และเริ่มให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่ปี 2552
หน่วยงานกำกับดูแล	Ministry of Finance (MOF) The State Securities Commission (SSC)

สินค้าและบริการ	หุ้น ตราสารหนี้เอกชน พันธบัตรรัฐบาล Fund Certificated ETFs
ดัชนี	VN Index
จำนวนบริษัทจดทะเบียน	352 บริษัทจดทะเบียน
ระยะเวลาซื้อขาย	ทุกวันจันทร์ถึงศุกร์ ยกเว้นวันหยุดราชการ ตลาดตราสารทุน: ตั้งแต่เวลา 09.00 ถึง 11.30 น. และ 13.00 ถึง 15.00 น. ตลาดตราสารหนี้: ตั้งแต่เวลา 08.30 ถึง 11.00 น. และ 13.00 ถึง 15.00 น.
บริษัทสมาชิก	74 บริษัท (ข้อมูล ณ 27 มีนาคม 2561)
การชำระราคา	T+2 สำหรับตราสารทุนและกองทุน T+1 สำหรับตราสารหนี้
ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์	Vietnam Securities Depository (VSD)
ข้อมูลสำหรับนักลงทุนต่างชาติ	ภาษีอากรของนักลงทุนต่างชาติ <u>นักลงทุนบุคคล</u> กำไรจากการขายหลักทรัพย์-0.1% ของมูลค่าการซื้อขาย เงินได้จากเงินปันผล-5% ภาษีหัก ณ ที่จ่าย <u>นิติบุคคล</u> กำไรจากการขายหลักทรัพย์-0.1% ของมูลค่าการซื้อขาย เงินได้จากเงินปันผล-ไม่มีภาระภาษีจากเงินได้จากเงินปันผล

ตลาดหลักทรัพย์ฮานอย (HNX) <http://hnx.vn>

รู้จักกับตลาดหลักทรัพย์ฮานอย	ตลาดหลักทรัพย์ฮานอยเริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2548 เดิมใช้ชื่อว่า Hanoi Securities Trading Center (HOSTC) และเปลี่ยนชื่อเป็น Hanoi Stock Exchange (HNX) ในเดือนมกราคมปี 2552
หน่วยงานกำกับดูแล	Ministry of Finance (MOF) The State Securities Commission (SSC)
สินค้าและบริการ	Listed Stock; UPCoM* Stock; Government Bond, Municipal Bond, Government underwritten Bond, Corporate Bond; T-Bill and and ETF (SSIAM-HNX30 ตั้งแต่ 29 ธันวาคม 2557) (*UPCoM = Unlisted Public Company Market)

ดัชนี	HNX FF Index (namely HNX Index); HNX 30 Index; HNX30 TRI Index; HNX (Large, Mid/ Small) Index; HNX Finance Index; HNX Construction Index; HNX Manufacturing Index UPCoM Index, UPCoMFF index
จำนวนบริษัทจดทะเบียน	จำนวนบริษัทจดทะเบียนใน listed stock market: 386 บริษัท จำนวนบริษัทจดทะเบียนใน UPCoM Market: 722 บริษัท
ระยะเวลาซื้อขาย	ทุกวันจันทร์ถึงศุกร์ ยกเว้นวันหยุดราชการ Listed Stock Market & UPCoM Market: ตั้งแต่เวลา 09.00 น. ถึง 11.30 น. และ 13.00 น. ถึง 15.00 น. ตลาดตราสารหนี้: ตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึง 11.00 น. และ 13.00 น. ถึง 14.15 น.
บริษัทสมาชิก	74 สมาชิกสำหรับ Listed Stock Market 74 สมาชิกสำหรับ UPCoM Market (ข้อมูล ณ 27 มีนาคม 2561)
การชำระราคา	T+2 สำหรับตราสารทุนและกองทุน (รวมบริษัทใน UPCoM Market) T+1 สำหรับตราสารหนี้
ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์	Vietnam Securities Depository (VSD)
ข้อมูลสำหรับนักลงทุนต่างชาติ	ภาษีอากรของนักลงทุนต่างชาติ <u>นักลงทุนบุคคล</u> กำไรจากการขายหลักทรัพย์-0.1% ของมูลค่าการซื้อขาย เงินได้จากเงินปันผล-5% ภาษีหัก ณ ที่จ่าย <u>นิติบุคคล</u> กำไรจากการขายหลักทรัพย์-0.1% ของมูลค่าการซื้อขาย เงินได้จากเงินปันผล-ไม่มีภาระภาษีจากเงินได้จากเงินปันผล

ที่มา: <https://www.set.or.th>, <https://hnx.vn>, <http://www.hsx.vn>

10

การจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อม

10.1 ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเวียดนาม (Ministry of Natural Resources and the Environment: MoNRE) กำหนดให้นักลงทุนต่างชาติต้องทำการศึกษาและจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบการเสนอขอความเห็นชอบก่อนเริ่มดำเนินธุรกิจ โดยให้พิจารณาเลือกทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อมตามรูปแบบและความเหมาะสมของขนาดโครงการ (Decree 80 implementing the Law on the Protection of the Environment) เพื่อใช้ประกอบการยื่นขออนุญาตโครงการ ดังนี้

Environmental Impact Assessment Report (EIAR)

ส่วนใหญ่ใช้กับโครงการที่มีความสำคัญระดับชาติ มีผลกระทบต่อเขตอนุรักษ์ อุทยาน หรือแหล่งมรดกทางธรรมชาติ แหล่งน้ำ ระบบนิเวศน์ การก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรม high-tech การพัฒนาแหล่งที่อยู่อาศัยโครงการแสวงหา/ ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำบาดาลขนาดใหญ่สำหรับรายงานจะต้องประกอบด้วย

- รายละเอียดโครงการโดยย่อ
 - การประเมินสภาพสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์
 - ประมาณการผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นมาตรการที่จะทำหรือดำเนินไปแล้ว เพื่อควบคุมหรือบรรเทาผลกระทบ
- แนวทางและงบประมาณการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

- ความเห็นชอบจากท้องถิ่นรายงานดังกล่าวจะต้องเสนอให้คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดย MoNRE จำนวน 7 คน ซึ่งจะใช้เวลาพิจารณาให้ความเห็นภายในเวลา 30-45 วัน

Environmental Protection Undertaking (EPU)

ให้ยื่นรายงานต่อหน่วยงานท้องถิ่น the Municipal Department of Planning and Investment โดยรายงานจะต้องประกอบด้วย

- คำแนะนำโครงการ
- สถานที่ตั้ง รูปแบบและขนาดโครงการ
- อัตราการใช้วัตถุดิบและน้ำมันเชื้อเพลิง
- ขยะหรือของเสียที่ปล่อยออกมา
- มาตรการที่ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายปกป้องสิ่งแวดล้อม

หน้าที่ในการรักษาสีสิ่งแวดล้อมสำหรับสถานที่ประกอบการ

กฎหมายการรักษาสีสิ่งแวดล้อม เลขที่ 52/2005/QH11 มาตราที่ 35 และมาตราที่ 37 มีการกำหนดเกี่ยวกับหน้าที่ในการรักษาสีสิ่งแวดล้อมสำหรับสถานที่ประกอบการ ดังนี้

1. ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ของกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาสีสิ่งแวดล้อม
2. ดำเนินมาตรการรักษาสีสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในรายงานประเมินผลกระทบต่อสีสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการอนุมัติแล้ว และในเอกสารสัญญารักษาสีสิ่งแวดล้อมที่จดทะเบียนและปฏิบัติตามมาตรฐานสีสิ่งแวดล้อม
3. ป้องกัน จำกัดผลกระทบต่อสีสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมของตน

4. แก๊ซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอนที่เกิดจากกิจกรรมของตน
5. ประชาสัมพันธ์ และอบรมให้แรงงานที่ทำงานในกิจการของตนตระหนักถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม
6. รายงานเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมตามที่กำหนดของกฎหมายการรักษาสิ่งแวดล้อม
7. ปฏิบัติตามการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม
8. ยื่นภาษีสิ่งแวดลอม และค่าธรรมเนียมรักษาสิ่งแวดล้อม

การรักษาสิ่งแวดล้อมสำหรับสถานประกอบการ

1. สถานประกอบการด้านการผลิต ค้าขาย หรือให้บริการต้องตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับรักษาสิ่งแวดล้อม ดังนี้
 - 1) มีระบบโครงสร้างพื้นฐานจัดเก็บและจัดการน้ำเสียที่ได้มาตรฐานด้านสิ่งแวดลอม
 - 2) มีเครื่องมือ/ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดเก็บของเสียที่เป็นโลหะหนัก และต้องจำแนกของเสียที่เป็นโลหะหนัก
 - 3) มีมาตรการลดและจัดการฝุ่นและก๊าซก่อนที่จะปล่อยออกมาในอากาศ รับรองว่าไม่ให้ก๊าซเสีย ก๊าซพิษซึมหรือกระจายออกมาในบริเวณรอบข้างและคนงาน
 - 4) รับรองมีแรงงานและอุปกรณ์ที่สามารถรับมือกับเหตุการณ์ด้านสิ่งแวดลอมที่เกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะสำหรับสถานประกอบการที่มีการใช้สารเคมี กัมมันตภาพรังสี สารไวไฟ สารที่ง่ายต่อการระเบิด
2. สถานประกอบการหรือคลังเก็บสินค้าดังต่อไปนี้ ห้ามเก็บไว้ในเขตชุมชนหรือต้องห่างระยะที่ปลอดภัยสำหรับเขตชุมชน คือ
 - 1) มีสารไวไฟหรือง่ายต่อการระเบิด
 - 2) มีสารกัมมันตภาพรังสี หรือสารที่มีการแผ่รังสีมาก
 - 3) มีสารที่เป็นพิษต่อสุขภาพคนหรือสัตว์
 - 4) มีกลิ่นที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพคน
 - 5) ทำให้แหล่งน้ำเป็นมลพิษ
 - 6) มีเสียงดัง กระจายฝุ่น ก๊าซเสียโดยปริมาณเกินมาตรฐานที่กำหนด

10.2 ภาษีด้านสิ่งแวดลอม

เวียดนามมีการเรียกเก็บภาษีด้านสิ่งแวดลอม (Decree 99/2010/ND-CP) ต่อบริษัทที่ผลิตพลังงานน้ำ และต่อมาได้ขยายไปสู่บริษัทที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า อาทิ บริษัทท่องเที่ยวที่ใช้พื้นที่ป่า จะต้องเสียภาษีประมาณร้อยละ 1-2 ของรายได้ ซึ่งจะนำไปใช้ในการรักษาพื้นที่ป่าต่อไป โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2554 และเมื่อวันที่ 5 พ.ย. 2553 ที่ประชุมคณะกรรมการของสภาแห่งชาติเวียดนามได้รับรองร่างกฎหมายภาษีสิ่งแวดลอมฉบับใหม่ ที่จะคิดภาษีสิ่งแวดลอมกับผลิตภัณฑ์ 5 กลุ่ม ได้แก่ น้ำมัน ถ่านหิน สารที่ใช้ในการแช่แข็งที่มี HCFC เป็นส่วนประกอบ กระจกพลาสติก และสารเคมีที่ใช้รักษาพืช โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2555

11

ต้นทุนการทำธุรกิจ

11.1 อัตราค่าเช่าที่ดิน

ตารางที่ 11.1 อัตราค่าเช่าที่ดินปี 2560 (USD/ ตารางเมตร/ เดือน)

	นครโฮจิมินห์	กรุงฮานอย	นครดานัง	หมายเหตุ
ค่าเช่าที่ดิน (เขตอุตสาหกรรม) (USD/ ตารางเมตร/ 50 ปี)	35	35	30	- HCMC: My Phuoc Industrial Park - Hanoi: Pho Noi B Industrial Park - Danang: The investment projects in Hoa Cam IZ
ค่าเช่าสำนักงาน - Grade A - Grade B	38-42 19-32	25-40 15-25	10-13 7.4-10.7	
ค่าเช่าร้าน/ โชว์รูม (ใจกลางเมือง)	55-60	70	14	- Saigon Zen Plaza - Hanoi: Vincom Tower - Danang: Dragon Vinh Trung
ค่าเช่าอพาร์ทเมนต์ (USD/ เดือน)	1,500	1,100	1,100	- Sailing Tower (92m ² , 2 bedrooms) - Hanoi: Pacific Place 130 m ² , 2 bedrooms) - Danang: Azura (109m ² , 2 bedrooms)

11.2 ราคาค่าก่อสร้างโรงงาน

ตารางที่ 11.2 ราคาค่าก่อสร้างโรงงาน - ราคาเฉลี่ยจากทั่วประเทศเวียดนามปี 2560

ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม	ราคาค่าก่อสร้าง (USD/ ตารางเมตร)
อุตสาหกรรมเบา	225-370
อุตสาหกรรมหนัก	375-480
โรงงานทั่วไป	370-480

11.3 อัตราค่าจ้างแรงงาน

อัตราค่าจ้างแรงงานในเวียดนามจะแตกต่างกันระหว่างเขตเมืองและเขตชนบท อีกทั้งขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจและตำแหน่งงาน โดยตัวอย่างอัตราค่าจ้างแรงงานของบริษัทเอกชนไทยในฮานอย มีดังนี้

ตารางที่ 11.3 อัตราค่าจ้างแรงงานของบริษัทเอกชนไทยในฮานอย (USD/ เดือน)

	ปี 2560
Staff (จบปริญญาตรี)	เริ่มจาก 400-500
ล่ามภาษาไทย-เวียดนาม:	
- จบปริญญาตรี	เริ่มจาก 400-530
- จบปริญญาโท	เริ่มจาก 530-600
ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่	เริ่มจาก 900-1,000

11.4 อัตราค่าสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ตารางที่ 11.4 อัตราค่าสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ค่าสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายอื่น	USD
อัตราค่าโทรศัพท์จากเวียดนามไปไทย	0.02/ Minute (ยังไม่รวม VAT)
อัตราค่าโทรศัพท์มือถือภายในประเทศ	0.01/ Minute (ยังไม่รวม VAT)
ค่าไฟฟ้า ภาคอุตสาหกรรม	0.062/ kWh (at standard hours, 110 kV and more)
ค่าไฟฟ้า ภาคธุรกิจ	0.098/ kWh (at standard hours, 22 kV and more)
ค่าไฟฟ้า ทัวไป	0.099/ kWh (depend on volume used)
ค่าน้ำประปา ภาคธุรกิจ	1.20/ cu.m
ค่าน้ำประปา ทัวไป	00.41/ cu.m
ราคาน้ำมันเบนซิน	0.77/ Litter
ราคาน้ำมันดีเซล	0.69/ Litter
ราคาก๊าซหุงต้ม	14.36/ 12Kg

หมายเหตุ: ค่าสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายนี้เป็นราคา ณ เดือนมีนาคม 2561 โดยคิดค่าแลกเปลี่ยน 1 USD=22,771 ด่ง

11.5 อัตราค่าขนส่งและโลจิสติกส์

11.5.1 การขนส่งจากไทยไปเวียดนาม

ปัจจุบันการส่งออกและนำเข้าสินค้าระหว่างไทยกับเวียดนามส่วนใหญ่เป็นการขนส่งทางทะเล อย่างไรก็ตาม การขนส่งทางทะเลมีข้อดีน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การขนส่งทางถนน เช่น ระยะเวลาการขนส่งที่นานกว่า ต้องรอเรือสินค้าตามรอบ และกระบวนการศุลกากรของท่าเรือใช้เวลาค่อนข้างนาน เป็นต้น ทั้งนี้หากขนส่งสินค้าจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ/ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยไปยังท่าเรือโฮฟองทางตอนเหนือของเวียดนามจะใช้เวลาประมาณ 7 วัน ในขณะที่การขนส่งสินค้าทางถนนใช้เวลาไม่เกิน 3 วันเท่านั้น และหากอุปสรรคในการขนส่งสินค้าระหว่างกันมีน้อยลง การขนส่งทางถนนจะมีข้อได้เปรียบด้านเวลามากยิ่งขึ้น จึงทำให้สินค้าบางประเภทเปลี่ยนมาใช้ในการขนส่งทางถนนแทนการขนส่งทางทะเล ทำให้ความต้องการขนส่งสินค้าระหว่างไทยและเวียดนามทางถนนมีสูงขึ้น

ประเภทการขนส่ง โดยทั่วไปการส่งสินค้าประเภทต่าง ๆ ไปยังเวียดนาม นิยมใช้เส้นทางและประเภทการขนส่งดังนี้

ตารางที่ 11.5 ประเภทสินค้า การขนส่ง และจุดกระจายสินค้า

ประเภทสินค้า	ประเภทการขนส่ง	จุดกระจายสินค้า
1. กลุ่มสินค้าเกษตรและวัตถุดิบทางการเกษตร เช่น ยางพารา อาหารสัตว์ และกากน้ำตาล	ทางทะเล : ท่าเรือไซ่ง่อน (โฮจิมินห์)	แหล่งอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม ในภาคใต้: นครโฮจิมินห์ และเกิ่นเทอ
2. สินค้าวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเบา เช่น เม็ดพลาสติก และผ้าฝ้าย	ทางทะเล : ท่าเรือไซ่ง่อน (โฮจิมินห์) และโฮฟอง	เขตอุตสาหกรรมในบริเวณภาคเหนือ และภาคใต้ของประเทศ : กรุงฮานอย โฮฟอง นครโฮจิมินห์ และด่งนาย
3. สินค้าประเภทวัสดุก่อสร้าง เช่น เหล็ก และ โลหะปูนซีเมนต์	ทางทะเล : ท่าเรือไซ่ง่อน (โฮจิมินห์) และโฮฟอง ทางบก : เส้นทาง R9	เขตอุตสาหกรรม ภาคเหนือ: ฮานอย และโฮฟอง ภาคกลาง : ดานัง กวางจิ เว้ ภาคใต้ : นครโฮจิมินห์ ด่งนาย
4. ยานพาหนะและอุปกรณ์ รถจักรยานยนต์และ ส่วนประกอบ	ทางทะเล : ท่าเรือไซ่ง่อน (โฮจิมินห์) และโฮฟอง ทางบก : เส้นทาง R9	กระจายสินค้าไปยังตัวแทนขายที่อยู่ใน เมืองใหญ่และเมืองสำคัญ
5. สินค้าอุปโภคบริโภค น้ำตาลทราย เบียร์ เครื่องดื่มชูกำลัง เครื่องใช้ไฟฟ้า อาหารสำเร็จรูป ของใช้ประจำวัน เช่น สบู่ ยาสระผม	ทางบก : ผ่าน สปป.ลาว เส้นทาง R9 R12 R8	ลาวบาว เมืองกวางจิ เว้ ดานัง วินห์ ฮานอย นครโฮจิมินห์ เกิ่นเทอ ด่งนาย บาเรียะ-หุงเต่า
6. สินค้าอื่นๆ เช่น น้ำมัน เชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง	ทางบก : R9	กระจายสินค้าตามเมืองทั่วไป ภาคเหนือ : ฮานอย วินห์ ภาคกลาง : กวางจิ เว้ ดานัง

ตารางที่ 11.6 ระยะทางขนส่งสินค้าทางถนนเส้นทาง R12 (กรุงเทพฯ-นครพนม-ฮานอย)

เส้นทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
กรุงเทพฯ-สะพานมิตรภาพไทย ลาว แห่งที่ 3	740	12
สะพานมิตรภาพไทย ลาว แห่งที่ 3-ด่านน้ำพาว (สปป.ลาว)-ด่านจอละ (เวียตนาม)	160	3
ด่านจอละ-วังหี-ฮานอย	480	12
รวม	1,380	27

ตารางที่ 11.7 ระยะทางถนนหมายเลข 9 (R9) (กรุงเทพฯ-มุกดาหาร-ฮานอย)

เส้นทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
กรุงเทพฯ-มุกดาหาร	700	12
มุกดาหาร-สะพานห้วยน้ำเซต (ดำเนินพิธีการผ่านแดน)	2	2
สะพานห้วยน้ำเซต-แดนสะพาน	250	5
แดนสะพาน-ลาวบาว (ดำเนินพิธีการผ่านแดน)	1	2
ลาวบาว-ฮานอย	680	22
รวม	1,633	43

11.5.2 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขนส่ง

ตารางที่ 11.8 รายการต้นทุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า

รายการ	เงื่อนไขค่าใช้จ่าย
1. ค่า Invoice	ขึ้นอยู่กับประเภทสินค้า
2. ค่าขนส่งคอนเทนเนอร์	ขึ้นอยู่กับประเภทสินค้า
3. ค่า Shipping	ขึ้นอยู่กับประเภทสินค้า บริษัท Shipping และระยะทางขนส่ง
4. ค่าประกันภัย	ขึ้นอยู่กับบริษัท Shipping และประเภทสินค้า
5. ค่า Overhead	ขึ้นอยู่กับแต่ละกรณี สัญญา และประเภทบริการหรืออุตสาหกรรม

12

กฎระเบียบ เกี่ยวกับการนำเข้า และส่งออก

12.1 ขั้นตอนและกฎระเบียบการนำเข้า

เนื่องจากเป็นประเทศที่มีนโยบายการเปิดประเทศโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ แต่ในขณะเดียวกันทางภาครัฐได้คำนึงถึงการแข่งขันของอุตสาหกรรมภายในประเทศที่เกิดจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้กระจายอำนาจสู่จังหวัดต่าง ๆ ในการกำหนดกฎระเบียบในการบริหารจัดการด้านการค้า ด้วยสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้กฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ในประเทศเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งผู้ส่งออกต้องติดตามและแก้ไขปัญหาคำว่า การมี การติดตามและศึกษาข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ และที่สำคัญแต่ละจังหวัดยังมีกฎเกณฑ์และกฎระเบียบด้านการค้าที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถขอข้อมูลกับหน่วยงานภายใต้กระทรวงวางแผนและการลงทุน (MPI) ของแต่ละจังหวัด นอกจากนี้ ระบบการคิดคำนวณอัตราอากรศุลกากรนำเข้ายังคงเป็นปัญหา พิธีการและแบบฟอร์มศุลกากรแตกต่างกันไปในแต่ละเมือง อย่างไรก็ตาม มาตรการที่เป็นสากลในการใช้ปฏิบัติต่อการนำเข้าก็ยังคงปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้เพื่อความเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติด้านศุลกากร

กฎเกณฑ์และพิธีการทางศุลกากรของสินค้านำเข้า

ระเบียบและข้อกำหนดของสินค้าที่จะนำเข้า และพิธีการทางศุลกากร ซึ่งประเด็นหนึ่งที่ต้องส่งออกต้องตระหนักคือ ลักษณะทางกายภาพของประเทศเวียดนามที่มีภูมิประเทศทอดยาวติดทะเลกว่า 3,444 กิโลเมตร ดังนั้นการขนส่งสินค้าทางเรือนับว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ ในขณะเดียวกันท่าเรือขนาดใหญ่ของเวียดนามก็ถูกสร้างขึ้นในบริเวณจังหวัดที่ติดทะเลโดยกระจายกันทุกภาคของประเทศ นับตั้งแต่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ นอกจากนี้ ทางรัฐบาลกลางได้พยายามที่จะกระจายอำนาจการตัดสินใจทางเศรษฐกิจให้กับแต่ละจังหวัด โดยการกำกับดูแลของหน่วยงานกลางของรัฐบาลส่งผลให้แต่ละจังหวัดมีหลักปฏิบัติด้านการค้าที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะพิธีการทางศุลกากร ในขณะที่หลักปฏิบัติหลัก ๆ อาทิ ประเภทของสินค้านำเข้า โควตา สินค้าควบคุม ยังเป็นหลักปฏิบัติที่ใช้ทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อความเป็นมาตรฐานในการกำกับดูแลและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ขององค์การการค้าโลก (WTO) โดยที่กฎเกณฑ์มาตรการควบคุมการนำเข้าจากส่วนกลาง และพิธีการศุลกากรของแต่ละจังหวัด มีดังนี้

1) มาตรการควบคุมการนำเข้าของเวียดนามจากส่วนกลาง

รัฐบาลเวียดนามมีกฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำเข้าหลายประการ ยกตัวอย่างเช่น

- ยกเว้นภาษีสินค้าที่นำเข้ามาเพื่อจัดนิทรรศการงานแสดงสินค้า เครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่นำเข้ามาชั่วคราวเพื่อใช้ในการประชุม งานวิจัย งานแข่งขันกีฬาระดับชาติ งานสัมมนาเชิงวิชาการต่าง ๆ โดยเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วก็จะส่งออกสินค้านั้นไปยังต่างประเทศ
- ยกเว้นภาษีสินค้าที่นำเข้ามาเพื่อทำการผลิตส่งออกไปยังบริษัทที่อยู่ในต่างประเทศ ตามข้อสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ ประเภทของสินค้านักจะได้แก่ วัตถุดิบเพื่อทำการผลิต สินค้าตัวอย่าง เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต เป็นต้น
- เมล็ดพันธุ์พืชหรือสัตว์ชนิดต่าง ๆ จะมีการยกเว้นภาษีนำเข้า ถ้าเป็นการนำเข้าเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- ยกเว้นภาษีสินค้านำเข้าโดยผู้ประกอบการที่ได้รับ Build-Operate-Transfer Contract (BOT) เพื่อดำเนินการในโครงการที่ได้ Build-Operate-and-Transfer (BOT), Build-Transfer-and-Operate (BTO), หรือ Build-and-Transfer (BT) โดยสินค้านำเข้าเหล่านี้มักจะ ได้แก่ เครื่องจักร วัสดุชิ้นส่วนอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำเข้ามาเพื่อทำการผลิตสินค้า รวมถึงจะเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตและเป็นการเพิ่มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการผลิตด้วย

ตารางที่ 12.1 แสดงมาตรการทางการค้าของเวียดนาม

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. มาตรการกีดกันทางอุปสรรคด้านเทคนิค (Technical Barriers to Trade: TBT)	สินค้าที่จำหน่ายภายในประเทศ ประเภทยา เวชภัณฑ์ รวมถึงยาฆ่าแมลงและสินค้าเคมีภัณฑ์ต่าง ๆ	การติดฉลากจะต้องมีภาษาเวียดนาม บอกรายละเอียดของสินค้าและวิธีการใช้ด้วย	กระทรวงสาธารณสุข
- การติดฉลาก	สินค้าทุกชนิดที่ผลิตภายในประเทศ นำเข้า หรือส่งออก	ครอบคลุมทั้งสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ และสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งข้อกำหนดนี้จะช่วยแก้ปัญหาด้านการปลอมแปลงและเลียนแบบสินค้าได้ ต้องติดฉลากที่ประกอบด้วย ชื่อที่อยู่ผู้ผลิต ส่วนประกอบ ปริมาณ ข้อมูลด้านเทคนิค และคำเตือน ด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยของสินค้าชนิดนั้น	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี	รถยนต์	- Decree 116/2017/ND-CP กำหนดตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2561 ผู้นำเข้ารถยนต์ต้องมีใบรับรองแบบ (VTA) ที่ออกโดยหน่วยงานที่มีอำนาจของประเทศ ผู้ส่งออก อีกทั้งกำหนดให้รถยนต์นำเข้าแต่ละ Model ในทุก Shipment จะต้องมีการ Sampling เพื่อตรวจสอบและทดสอบความปลอดภัยทางเทคนิค และการป้องกันสิ่งแวดล้อม	กระทรวงคมนาคม

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
3. มาตรการสุขอนามัย (Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS)	สินค้าอาหารสัตว์/ พืช/ พืชที่นำมาใช้เป็นอาหารสัตว์	ใช้มาตรฐานระหว่างประเทศและมาตรฐาน CODEX, OIE และ ASEAN เป็นมาตรฐานกลางสำหรับสุขอนามัย กำหนดให้การนำเข้าต้องมี Health Certificate ซึ่งแสดงว่าปราศจากโรคหรือแหล่งของโรคปากเท้าเปื่อย	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	สัตว์น้ำ	กำหนดให้การนำเข้าต้องมี Health Certificate	กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท
	ผลไม้และผัก พืช และส่วนของพืช	- กำหนดให้การนำเข้าต้องมี Phytosanitary Certificate จากหน่วยงานของประเทศผู้ส่งออก (กรมวิชาการเกษตร) - การบรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่เป็นส่วนของพืชต้องได้รับการรับรองว่าปราศจากโรคและแมลง	กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท
	อาหารแปรรูป/ สินค้าอาหาร	ต้องมีการวิเคราะห์ทาง LAB และผลิตด้วยกระบวนการมาตรฐานสากล GMP/ HACCP	กระทรวงสาธารณสุข
4. การบริหารโควตา	ยาสูบ ไข่ เกล็ด และน้ำตาล	- กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมในแต่ละปีจะกำหนดโควตาเพื่อนำเข้ายาสูบ ไข่ และเกล็ด - ไข่ และเกล็ด: ในปี 2560 กระทรวงฯ จัดสรรโควตานำเข้าไข่ไก่ ไข่เป็ด ปริมาณ 50,051 โหล และเกล็ด 102,000 ตัน - น้ำตาล: ในปี 2560 กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม เปิดการประมูลโควตานำเข้าน้ำตาลดิบ รวม 44,000 ตัน และน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ 45,500 ตัน โดยมีผู้ประกอบการ 11 ราย ได้ชนะการประมูล - ยาสูบ (HS Code 2401): ปี 2561 กระทรวงฯ จัดสรรโควตานำเข้ายาสูบ ปริมาณ 53,604 ตัน	กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
5. มาตรการห้ามนำเข้า	อาวุธยุทธโปกรณ์ ระเบิด ยาเสพติด สารเคมีเป็นพิษ สิ่งพิมพ์หรือพัสดุที่ขัดต่อความมั่นคง ของเล่นเด็ก บางชนิด ประทัดและดอกไม้ไฟชนิดต่าง ๆ บุหรี่ สินค้าอุปโภค บริโภคที่ใช้แล้ว รถยนต์ขับเคลื่อนพวงมาลัยซ้าย อะไหล่ที่ใช้แล้วของรถยนต์ ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของ Asbestos of Amphibole Group และเครื่องใช้รหัสลับ	ห้ามนำเข้าสินค้า เพื่อความมั่นคงของชาติ ปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัย	
6. การจำกัดการนำเข้า/การนำเข้าภายใต้เงื่อนไข	กระเบื้องปูพื้นเซรามิก ซีเมนต์อัด Clinker กระดาษสำหรับเขียนและสำหรับใช้ในการพิมพ์ หนังสือพิมพ์ เหล็กก่อสร้างต่าง ๆ น้ำมันพืชกลั่น น้ำตาลบริสุทธิ์/ไม่บริสุทธิ์ รถจักรยานยนต์ ชิ้นส่วนและอะไหล่ รถยนต์นั่งไม่เกิน 16 ที่นั่ง spirits under 30 vol.	มีการจัดกลุ่มสินค้าไว้ในหมวดควบคุมลักษณะพิเศษ โดยการนำเข้าสินค้าในกลุ่มนี้จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมโดยผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดสินค้านี้ดังกล่าว เหตุผลเพื่อการจัดการอุปสงค์และอุปทาน	กระทรวงอุตสาหกรรม และการค้า
7. มาตรการการขออนุญาตนำเข้า	สินค้าประเภทวัสดุเกี่ยวกับนม ข้าวโพด และไข่ของสัตว์ปีก	ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมโดยต้องมีใบอนุญาตนำเข้า (Import Licensing) ซึ่งจะกำหนดปริมาณตามความต้องการภายในประเทศ	Ministry of Agriculture and Rural Development
	ยารักษาโรคสัตว์ และวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ทางชีววิทยาที่ใช้ในทางสัตวแพทย์ ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช (วัตถุดิบ พันธุ์พืชและสัตว์ อาหารสัตว์และวัตถุดิบ ปุ๋ยเคมี)	ต้องมีการออกใบอนุญาตสำรวจ/ทดสอบ	

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
7. มาตรการการขอ อนุญาตนำเข้า	แหล่ง Genes ของพืชและ สัตว์เลี้ยงจุลินทรีย์ที่ใช้ใน การวิจัยแลกเปลี่ยนทางด้าน วิชาการและเทคนิคสัตว์น้ำ	- ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า - สัตว์น้ำประเภทต่าง ๆ ที่ห้ามส่งออก และนำเข้าจะเป็นไปตามประกาศเป็น คราวๆ	
	ระบบแผ่นเนกาตีฟ หรือ เรย์ฟิมพ์ เครื่องพิมพ์ออฟเซต	ต้องขออนุญาตก่อนนำเข้า	กระทรวงวัฒนธรรม และข่าวสาร
	สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ วรรณกรรม ด้านภาพยนตร์และเครื่องเสียง	ต้องมีการพิจารณาอนุมัติเนื้อหา	
	- สารเสพติดและอุปกรณ์ การแพทย์ที่มีผลโดยตรงต่อ สุขภาพมนุษย์ - เกสซ์ภัณฑ์ที่ยังไม่มี หมายเลขการจดทะเบียน วัคซีน ชีวสารป้องกันโรค ระบาด - วัตถุดิบเพื่อผลิตยาและ บรรจุภัณฑ์ที่สัมผัสโดยตรง กับยา	- ต้องออกใบอนุญาตนำเข้า - สินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้า - สินค้าที่ต้องออกใบอนุญาตทดสอบ	กระทรวงสาธารณสุข
	- เครื่องสำอางที่มีผล โดยตรงต่อสุขภาพมนุษย์ สารเคมีสารปรุงแต่ง ฆ่าแมลง และเชื้อโรคซึ่งใช้ในครัวเรือน และการแพทย์ - เกสซ์ภัณฑ์ที่มีหมายเลข การจดทะเบียนแล้ว	- สินค้าที่ต้องมีการจดทะเบียน - สินค้าที่ต้องมีการรับรอง	
	สารเคมีและผลิตภัณฑ์ที่ มีพิษและสารอะลูมิเนียม อนุภาคเดี่ยว	สินค้าที่ห้ามนำเข้าหรือนำเข้าโดยมี เงื่อนไข	กระทรวงอุตสาหกรรม และการค้า
	โซเดียมไฮดรอกไซด์ กรดคลอไรด์ กรดกำมะถัน กรดฟอสฟอริก	สินค้านำเข้าที่ต้องมีการกำหนด มาตรฐาน	

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
7. มาตรการการขอ อนุญาตนำเข้า	ไปรษณียากร สิ่งพิมพ์ไปรษณียากร และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ อุปกรณ์รับ-ส่งคลื่น	สินค้าที่ต้องมีใบอนุญาตส่งออก	ทบวงไปรษณีย์โทรเลข
	อุปกรณ์เรดาร์ถ่ายทอด เครื่องโอเปอร์เรเตอร์ อุปกรณ์ถ่ายทอดสายเคเบิล เคเบิลสื่อสารทำด้วยโลหะ อุปกรณ์โทรศัพท์ไร้สาย อุปกรณ์ต่อเครือข่าย PSTN ISDN เครื่อง TELEX เครื่อง FAX เครื่อง PAGER เครื่องโทรศัพท์มือถือ/ โทรศัพท์ปรากฏภาพความเร็วต่ำ	สินค้านำเข้าที่ต้องมีหนังสือรับรอง มาตรฐาน ระยะเวลารับรอง 2 ปี	
	สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ธนบัตรเครื่องแยก ผูก และ ทำลายธนบัตรกระดาษ พิมพ์ธนบัตร หมึกพิมพ์ เครื่องพิมพ์และเครื่องหล่อ อัดเงิน ชนิดโลหะ	กำหนดรายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับ อนุญาตให้นำเข้าสินค้าบางประเภท และรับผิดชอบในการควบคุมดูแลให้มี การนำเข้าไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์	ธนาคารชาติ

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
8. การประเมินภาษีศุลกากร (Customs Evaluation)	นมและผลิตภัณฑ์นม กระดาษและกล่องกระดาษ เครื่องมือ แป้งข้าวสาลี แป้งข้าวโพดและข้าว-มอลต์ ซีเมนต์ น้ำมันพืชทุกชนิด ผงชูรสและเครื่องเทศ น้ำมัน และขนมหวาน เตาแก๊ส เครื่องสุขภัณฑ์และกระเบื้อง เซรามิก กระจกก่อสร้าง สี และน้ำยาขัดเงาทุกชนิด เหล็กทุกชนิด แคมพู สบู่อ เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน พลาสติกและผลิตภัณฑ์ พลาสติก แบตเตอรี่ทุกชนิด ยางและยางในรถทุกชนิด รถยนต์และชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์ทุกชนิด รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และชิ้นส่วน	มีการจำแนกและประเมินสินค้า โดยใช้ราคากลางในการประเมินจัดเก็บ ภาษีอากร นำเข้าสินค้าจำนวน 21 ประเภท โดยกำหนดราคาขั้นต่ำ ซึ่งบางครั้งสูงกว่าราคาดตลาด	กรมศุลกากร
9. มาตรการอุดหนุนการส่งออก (Export Subsidies)	ผู้ส่งออกครั้งแรก การส่งออก ไปยังตลาดใหม่ หรือสินค้าที่ มีความผันผวนด้านราคาสูง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำหน้าที่ จัดหา/ สนับสนุนในส่วนขออัตราดอกเบี้ย การสนับสนุนด้านการเงินโดยตรงกับ ผู้ส่งออกครั้งแรก การส่งออกไปยัง ตลาดใหม่ หรือสินค้าที่มีความผันผวน ด้านราคาสูง	The Export Promotion Fund บริหารโดย Ministry of Finance

สินค้าเหล่านี้เป็นสินค้าที่ทางเวียดนามได้ใช้มาตรการในการควบคุม จำกัด ห้ามนำเข้า หรือกำหนดลักษณะของสินค้าที่มีความปลอดภัย ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลทางด้านความปลอดภัยและการช่วยเหลือผู้ประกอบการในประเทศ เป็นต้น ซึ่งหลักปฏิบัติดังกล่าวถูกบังคับใช้อย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ

2) พิธีการทางศุลกากร

สำหรับขั้นตอนพิธีการทางศุลกากร รัฐบาลได้ออกกฎหมายเลขที่ 87/2012/NĐ-CP และระเบียบเลขที่196/2012/TT-BTC กำหนดพิธีการทางศุลกากรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับสินค้าส่งออกและนำเข้าทางการค้า ตั้งแต่ปี 2556 กรมศุลกากร

ได้เริ่มใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Customs) ในการดำเนินพิธีการทางศุลกากร การใช้ระบบนี้ทำให้ลดระยะเวลาขั้นตอนในการติดต่อขออนุมัติใบขนส่งสินค้าจากกรมศุลกากรจนถึงขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้าจากเดิมที่ใช้เวลาถึง 42 ชั่วโมง ให้เหลือเพียงภายในเวลา 34 ชั่วโมงสำหรับสินค้านำเข้า และจาก 16 ชั่วโมงให้เหลือเพียงภายในเวลา 6 ชั่วโมงสำหรับสินค้าส่งออก

12.2 ตัวอย่างกฎระเบียบสินค้าบางประเภทของเวียดนาม

12.2.1 กฎระเบียบการนำเข้าผักและผลไม้

กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทของเวียดนามออกระเบียบว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับการนำเข้าสินค้าเกษตร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมสุขอนามัยผักและผลไม้สดนำเข้าทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศทุกด้าน มีผลใช้บังคับในปี 2554 นอกจากนี้ เวียดนามเริ่มเข้มงวดต่อการบังคับใช้ระเบียบว่าด้วยการนำเข้าสินค้าประเภทผักและผลไม้ (Decision 48/ 2007/ QĐ เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2553) มีสาระสำคัญกำหนดให้สินค้าผักและผลไม้ต้องมีใบรับประกันคุณภาพจากหน่วยงานควบคุมของประเทศต้นทาง โดยระบุรายละเอียดข้อมูล อาทิ สินค้าที่ส่งออก แหล่งผลิต การควบคุมการผลิต การใช้สารเคมี เพื่อกำจัดวัชพืชหรือแมลงที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค อีกทั้งจะต้องได้รับเอกสารใบรับรองสุขอนามัยพืชจากกรมคุ้มครองพันธุ์พืชเวียดนาม

12.2.2 กระบวนการเพื่อควบคุมสุขอนามัยและความปลอดภัยของอาหาร

ครอบคลุมสินค้าปศุสัตว์สด แช่เย็น และแช่แข็ง สินค้าประมง ผลิตภัณฑ์ไข่ และน้ำผึ้ง นำเข้าจากทุกประเทศ จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

- Circular No.25/ 2010/ TT-BNNPTNT กำหนดให้สถานประกอบการของประเทศผู้ผลิตต้องได้รับการตรวจรับรองจากหน่วยงานรับผิดชอบของเวียดนาม นอกจากนี้ ต้องมีใบรับรองสุขอนามัย (SPS) ประกอบการนำเข้าสินค้าแต่ละล็อต และอาจมีการสุ่มตรวจสินค้าที่วางจำหน่ายในตลาด หากพบว่าสินค้าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน อาจถูกส่งกลับหรือถูกทำลายได้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2553

- Circular No.29/ 2010/ TT-BNNPTNT กำหนดปริมาณสารเคมีตกค้างและเชื้อจุลินทรีย์ ที่อนุญาตให้มีได้ในสินค้า มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2553

สำหรับอาหารทั่วไป Decree 15/2018/ND-CP ที่ว่าด้วยแนวทางในการปฏิบัติของกฎหมายความปลอดภัยด้านอาหาร มีผลบังคับใช้วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 ใช้แทน Decree 38/ 2012/ ND-CP โดย Decree 15 ได้รับการจัดทำขึ้นเพื่อลดขั้นตอนการบริหารจัดการ และทำให้การดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับอาหารง่ายขึ้น โดยมีประเด็นใหม่ เช่น ผู้นำเข้าส่งสินค้าไปตรวจทางแลปแล้วสามารถเผยแพร่ผลิตภัณฑ์แปรรูป วัตถุเจือปนอาหาร สารที่ใช้ในการแปรรูปอาหาร และบรรจุภัณฑ์อาหารด้วยตนเองได้ โดยไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานของรัฐจะเข้าตรวจสอบหลังจากบริษัทมีการดำเนินการธุรกิจ และหากพบว่าบริษัท ละเมิดข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของอาหารจะถูกลงโทษ ส่วนกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี และผลิตภัณฑ์อาหารเสริมจะต้องผ่านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์กับหน่วยงานที่มีอำนาจก่อนทำการตลาด ส่วนอาหารนำเข้า หน่วยงานของรัฐจะสุ่มตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องในสัดส่วนร้อยละ 5 ของจำนวน shipment ทั้งหมดใน 1 ปี อย่างไรก็ตาม หน่วยงานรัฐจะตรวจสอบผลิตภัณฑ์อาหารนำเข้าอย่างเข้มงวด สำหรับผู้ประกอบการที่มีประวัติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน

12.2.3 กระบวนการนำเข้าเครื่องสำอาง

Circular 06/ 2011/ TT-BYT กำหนดการนำเข้าเครื่องสำอางไม่ต้องขอใบอนุญาต แต่ต้องดำเนินการขั้นตอนการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์กับกรมควบคุมเภสัชกรรม กระทรวงสาธารณสุข ใบจดทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางมีอายุ 5 ปี โดยเอกสารประกอบด้วย

- แบบฟอร์ม Notify cosmetics products
- หนังสือจดทะเบียนธุรกิจ (ของผู้นำเข้า)
- หนังสือมอบอำนาจของผู้ผลิต
- หนังสือรับรองการจำหน่าย Certificate of free sale

13

การครอบครอง อสังหาริมทรัพย์

13.1 กฎระเบียบเกี่ยวกับการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ ของต่างชาติ

13.1.1 กฎระเบียบเกี่ยวกับการเช่าที่ดินของต่างชาติ

รัฐบาลเวียดนามให้สิทธิในการเช่าที่ดิน (Land Use Right) ซึ่งมีระยะเวลาการเช่าขึ้นอยู่กับระยะเวลาของโครงการลงทุนตามที่ได้รับ Investment License เป็นหลัก โดยทั่วไปนักลงทุนต่างชาติจะได้รับสิทธิในการเช่าที่ดินประมาณ 50 ปี แต่อาจขยายได้ถึง 70 ปี หากเป็นโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษจาก The Standing Committee of the National Assembly ของเวียดนาม

ภายใต้กฎหมายที่ดินของประเทศเวียดนาม นักลงทุนต่างชาติสามารถขอใช้ที่ดินระยะยาวได้ 3 วิธีดังต่อไปนี้

- การร่วมลงทุน (Joint Venture) กับหุ้นส่วนชาวเวียดนามที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลให้ได้สิทธิในการใช้ที่ดินระยะยาว โดยส่วนใหญ่การลงทุนร่วมดังกล่าวนี้ ผู้เป็นหุ้นส่วนชาวเวียดนามจะลงทุนในลักษณะของการให้ใช้ LURC ดังนั้นกิจการที่มีการลงทุนโดยต่างชาติจึงไม่ต้องเช่าที่ดินจากรัฐบาล
- การเช่าที่ดินจากรัฐบาล โดยคณะกรรมการระดับจังหวัด (Provincial People's Committee) เป็นผู้ที่มีอำนาจในการให้วิสาหกิจที่มีต่างชาติเป็นผู้ลงทุนเช่าที่ดิน โดยมีกระทรวงพลังงานธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวแทนในฐานะฝ่ายเวียดนามในการทำสัญญาให้เช่าที่ดิน
- การเช่าช่วงที่ดินจากเขตอุตสาหกรรม เขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก หรือเขตเทคโนโลยีขั้นสูง การใช้ที่ดินนี้เป็นการเช่าช่วงต่อจากนักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จัดสรรที่ดินเป็นเขตพิเศษต่าง ๆ เช่น เขตอุตสาหกรรม เขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก หรือเขตเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อให้ให้นักลงทุนเข้ามาดำเนินกิจการในเขตนั้นโดยการเช่าช่วง ซึ่งโดยปกติจะมีการสร้างสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินนั้น และให้เช่าไปพร้อมกับที่ดิน

ขั้นตอนการเช่าที่ดินสำหรับโครงการลงทุนของชาวต่างชาติ

การเช่าที่ดินสำหรับโครงการลงทุนของชาวต่างชาติ นักลงทุนต้องอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่วนจังหวัด ตามเอกสารต่อไปนี้

- แบบฟอร์มการขอเช่าที่ดิน
- ใบอนุญาตลงทุน
- แผนที่รังวัดที่ดิน

โดยผู้ลงทุนจะต้องเตรียมแบบฟอร์มสัญญาเช่าที่ดิน ในกรณีที่แบบฟอร์มข้อมูลอยู่ในความดูแลของคณะกรรมการบริหารเขตของนครหรือจังหวัด ดังนั้นหลังจากที่ได้ตรวจสอบเอกสารแล้วจะส่งไปยังสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แบบฟอร์มการขอเช่าที่ดินจะอยู่ในความดูแลของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลังจากที่ได้รับใบอนุญาตลงทุนแล้ว จะต้องแนบชุดเอกสารสิทธิในที่ดินกับโครงการที่จำเป็นต้องได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานของรัฐ นักลงทุนสามารถที่จะดำเนินการกรอกแบบฟอร์มให้เสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 20 วันทำการที่ได้รับแบบฟอร์มขอเช่าที่ดิน คณะกรรมการจังหวัดจะพิจารณาและลงนามอนุมัติลงในที่ดินที่ให้เช่า หลังจากนั้นสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะลงชื่อและทำการส่งมอบที่ดินให้พร้อมออกใบรับรองการใช้ที่ดินให้ ส่วนโครงการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับ

การจัดการกรมการวางแผนและการลงทุน (Department of Planning and Investment: DPI) จะแจ้งนักลงทุนทราบเกี่ยวกับอัตราตอบแทนในการฟื้นฟูที่ดิน (Land recovery) โดยหลังจากที่คณะกรรมการบริหารนครโฮจิมินห์ลงนามพิจารณาอนุมัติการฟื้นฟูที่ดิน คณะกรรมการบริหารอำเภอ (People's Committee of District) จะประสานกับนักลงทุนเรื่องค่าตอบแทนและทำการปรับพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้ หากโครงการได้รับการสนับสนุนแต่มีค่าฟื้นฟูที่ดินของโครงการที่ค่อนข้างสูง คณะกรรมการบริหารนครหรือต่างจังหวัดจะพิจารณาให้การช่วยเหลือนักลงทุนในการปรับพื้นที่หรือช่วยจ่ายค่าฟื้นฟูที่ดินในจำนวนที่ไม่เกินค่าเช่าที่ดินทั้งหมดที่จะต้องชำระ ทั้งนี้ในกรณีพิเศษ คณะกรรมการบริหารนครหรือจังหวัดจะให้การช่วยเหลือนักลงทุนโดยการออกค่าฟื้นฟูที่ดินและปรับพื้นที่ให้ก่อน หรือทำการรื้อถอนหรือสร้างที่อยู่อาศัยในพื้นที่ให้ใหม่ และหลังจากที่นักลงทุนได้รับใบอนุญาตการลงทุน นักลงทุนต้องขอใช้ค่าฟื้นฟูที่ดินและปรับพื้นที่พร้อมดอกเบี้ยคืนให้แก่คณะกรรมการบริหารนครหรือจังหวัด (เท่ากับอัตราดอกเบี้ยในขณะนั้นตามที่ธนาคารแห่งชาติระบุ) ในระหว่างขั้นตอนการเตรียมโครงการ นักลงทุนสามารถหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผังเมืองและสถาปัตยกรรม รวมทั้งราคาเช่า กฎหมาย สถานะที่ดินแหล่งและประเภทของที่ดินจาก DPI หรือศูนย์กลางการลงทุนและส่งเสริมการค้า (Investment and Trade Promotion Centre หรือ ITPC) ทั้งนี้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและการจดทะเบียนการเคหะ (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) รับผิดชอบในการกำหนดแผนที่รังวัดที่ดินให้กับนักลงทุนภายใน 2 วันทำการหลังจากที่ได้รับการร้องขอ หากภายใน 2 วันทำการ ยังไม่มีการดำเนินการ สำนักงานจะแจ้งให้นักลงทุนทราบและให้คำแนะนำถึงขั้นตอนการทำแผนที่ตำแหน่งโครงการต่อไป

13.1.2 กฎระเบียบเกี่ยวกับการซื้อขายที่ดินของต่างชาติ

การอนุญาตให้องค์กรและชาวต่างชาติมีสิทธิ์ถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยในเวียดนามตามกฎหมายที่อยู่อาศัยฉบับแก้ไขปี 2557 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนกรกฎาคม 2558 โดยจะต้องเป็นองค์การ บุคคลชาวต่างชาติ สถานประกอบการที่มีเงินลงทุนจากต่างประเทศ สาขาหรือสำนักงานตัวแทนของสถานประกอบการต่างชาติ กองทุนการลงทุนต่างชาติ สาขาของธนาคารต่างชาติประจำเวียดนามหรือชาวต่างชาติที่อาศัยในเวียดนามมีสิทธิ์ซื้อ เช่า รับมรดกและถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยประเภทห้องชุดไม่เกินร้อยละ 30 ต่อคอนโดมิเนียมหนึ่งแห่ง ส่วนที่อยู่อาศัยประเภทวิลล่าหรือบ้านทั่วไปมีสิทธิ์ถือครองได้ไม่เกิน 250 หลังต่อตำบล ส่วนระยะเวลาที่ถือครองกรรมสิทธิ์คือ 50 ปี หรือถือครองได้เหมือนชาวเวียดนามในกรณีที่เหมาะสมกับชาวเวียดนาม

13.2 กฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนของต่างชาติในด้าน อสังหาริมทรัพย์

กฎหมายที่อยู่อาศัยฉบับแก้ไขปี 2557 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนกรกฎาคม 2558 อนุญาตให้องค์กรและชาวต่างชาติมีสิทธิ์ลงทุนโครงการธุรกิจการเคหะในเวียดนามเมื่อตอบสนองเงื่อนไขต่าง ๆ ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อดำเนินโครงการธุรกิจการเคหะ องค์กรและชาวต่างชาติต้องจัดตั้งบริษัททำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์โดยมีเงินทุนอย่างน้อย 20 พันล้านด่ง

นักลงทุนชาวต่างชาติสามารถเข้ามาลงทุนทั้งโครงการธุรกิจการเคหะและโครงการธุรกิจการเคหะรายได้ต่ำ โดยชาวต่างชาติที่จะลงทุนในธุรกิจการเคหะจะต้องมีใบรับรองการลงทุนภายใต้กฎหมายการลงทุนทั่วไป โดยมีเงื่อนไขว่าหากมีนักลงทุนสนใจโครงการมากกว่าหนึ่งรายจะต้องตัดสินโดยการประมูลโครงการ สำหรับขอบเขตของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ นักลงทุนชาวต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้เลือกลงทุนในโครงการธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ดังต่อไปนี้

- ลงทุนในเรื่องของการสร้างบ้านและอาคารเพื่อขาย ให้เช่าหรืออนุญาตให้เช่าซื้อ
- ลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่และเพื่อลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้เช่าพื้นที่หรือให้เช่าที่พร้อมโครงสร้างพื้นฐานสำเร็จรูป
- บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เช่น ธุรกิจบริการนายหน้าอสังหาริมทรัพย์ การประเมินอสังหาริมทรัพย์

การบริการให้คำปรึกษาด้านอสังหาริมทรัพย์ การบริการประมวลอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจโฆษณาอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจบริการจัดการอสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้ นักลงทุนชาวต่างชาติได้รับอนุญาตให้ซื้อบ้านหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อขายต่อ ให้เช่า หรือเช่าซื้อ

14

สภาพการดำรงชีวิต ในเวียดนาม

14.1 ประชากร

เวียดนามนับเป็นประเทศหนึ่งในแถบคาบสมุทรอินโดจีนที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลานาน และยังคงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน อีกทั้งเวียดนามมีความสัมพันธ์กับจีนมาาก่อนการปฏิวัติระบบการปกครอง จึงทำให้ความเชื่อ ศิลปะ วิถีการดำรงชีวิต ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของจีนมีอิทธิพลต่อเวียดนามด้วย เช่น ลัทธิขงจื๊อที่ให้ความสำคัญต่อการนับถือเช่นไหว้บรรพบุรุษ ลัทธิเต๋าที่สอนเรื่องความสมดุลของธรรมชาติ รวมไปถึง ศาสนาพุทธนิกายมหายานที่สอนเรื่องกรรมดีและกรรมชั่ว

ในจำนวน 54 ชนเผ่า ชนเผ่ากิงห์เป็นชนเผ่าที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 86.2 ภาษาที่ใช้เป็นทางการคือภาษาเวียดนาม รองลงมาเป็นชนเผ่าไต (Tay) ที่มีจำนวนประชากรอยู่ที่ร้อยละ 1.9 ชนเผ่าไท (Thai) ร้อยละ 1.8 ชนเผ่าเหมื่อง (Muong) เขมร (Khmer) เหมอง (Hmong) มีจำนวนประชากรอยู่ที่ร้อยละ 1.48 1.47 และ 1.2 ตามลำดับ ส่วนคนเวียดนามเชื้อสายจีนมีจำนวนประมาณ 823,000 คน (ตามสถิติปี 2552) และพักอาศัยอยู่ทั่วประเทศ แต่ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่นครโฮจิมินห์ และบางจังหวัดภาคใต้

ลักษณะนิสัยของคนเวียดนาม

- พฤติกรรมชาวเวียดนาม โดยทั่วไปแล้วชาวเวียดนามจะมีความเชื่อมั่นและมีความคิดเป็นของตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้ง ไม่ชอบการถูกตำหนิต่อหน้าผู้อื่น ชอบแสดงความคุ้นเคย ความสนิทสนมกับผู้อื่น มักถามเรื่องราวส่วนตัวเช่น อายุ สถานะสมรส ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือเป็นวัฒนธรรมแบบชุมชนที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ ปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนกับญาติพี่น้องของตน

- ชาวเวียดนามมีความมานะ อดทน พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ
- ชาวเวียดนามชอบพูดคุยขณะรับประทานอาหาร มักยกถ้วยหรือชามไว้ในมือขณะรับประทานอาหาร
- ใช้ภาษาเวียดนามเป็นหลักในการสื่อสาร แต่ในสถานที่ราชการหรือที่สำนักงาน บริษัทต่าง ๆ เจ้าหน้าที่และพนักงานที่จบปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้
- ปัจจุบันแรงงานในเวียดนามมีคุณภาพมากขึ้น และการทำธุรกิจเป็นระบบมากขึ้น

14.2 วัฒนธรรมด้านอาหาร

คนเวียดนามทานข้าวเป็นอาหารหลักและใช้ตะเกียบขณะรับประทานอาหาร โดยทั่วไปอาหารเวียดนามมีผักเยอะ ไม่หวานมาก ไม่มันมาก พฤติกรรมการบริโภคของชาวเวียดนามที่อยู่ทางภาคใต้และทางภาคเหนือนั้นมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากวิถีการดำรงชีวิต และอุปนิสัยที่แตกต่างกัน เป็นต้น อาหารภาคเหนือรสจัดและไม่เผ็ด มีอาหารที่ขึ้นชื่อเช่น เฟอ (Pho) ขนมหุ้นมยู่ (Bun Cha) ข้าวเกรียบปากหม้อ (Banh cuon) ปอเปี๊ยะทอด (Nem ran) เป็นต้น ส่วนอาหารภาคกลางมีลักษณะรสจัดและเผ็ด และมีหลากหลายประเภท ขณะที่อาหารภาคใต้จะเป็นการผสมผสานจาก

อาหารจีน อาหารไทย และจากภาคต่าง ๆ ของเวียดนาม เพราะฉะนั้นอาหารภาคใต้จะมีทั้งรสหวาน รสเผ็ด และรสมันทำให้รสชาติกลมกล่อมอร่อย อาหารที่มีชื่อเสียง คือ แหนมเนือง ก๋วยเตี๋ยวน้ำ ก๋วยเตี๋ยวแห้ง เป็นต้น

มื้ออาหารครอบครัวถือเป็นช่วงเวลาที่สำคัญสำหรับสมาชิกทุกคนในครอบครัวเพื่อพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข่าวคราวทุกเรื่องหลังจากหนึ่งวันทำงานกลับมา ครอบครัวของคนเวียดนามจะรักใคร่ปรองดองกัน ก่อนเริ่มรับประทานอาหาร คนเวียดนามมักจะพูดคำว่า ‘เชิญทานข้าว’ ขณะทานข้าวคนเวียดนามจะไม่ใช้ช้อนกลางในการตักกับข้าวเหมือนคนไทย นอกจากนี้ เวลาแขกมาทานอาหารที่บ้าน เจ้าของบ้านมักจะทำอาหารหลายอย่างเพื่อต้อนรับแขก แสดงถึงการให้การต้อนรับด้วยความยินดี

14.3 ที่พักอาศัย

ที่พักอาศัยในเวียดนามจะแตกต่างกันไประหว่างตัวเมืองและต่างจังหวัด สำหรับเมืองใหญ่ เช่น ฮานอย ดานัง และโฮจิมินห์ อาคารบ้านเรือนส่วนใหญ่จะสร้างบ้านโดยใช้เนื้อที่น้อยแต่สร้างขึ้นในแนวสูง นอกจากนี้ เนื่องจากมีการสร้างคอนโดมิเนียมมากขึ้น คนเวียดนามโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่จะนิยมอาศัยอยู่ในคอนโดมิเนียมจำนวนมาก แต่ในส่วนของต่างจังหวัดที่พักอาศัยมักเป็นรูปแบบของบ้านเดี่ยวที่มีเนื้อที่กว้างกว่า แต่คนเวียดนามนิยมสร้างบ้านหลายชั้น ค่าครองชีพและค่าที่อยู่อาศัยในกรุงฮานอยและโฮจิมินห์จะแพงกว่าโซนที่พักอาศัยอื่น ๆ เช่น คอนโดมิเนียมขนาด 2 ห้องนอนตกแต่งพร้อม จะมีอัตราค่าเช่าอยู่ระหว่าง 500-1400 เหรียญสหรัฐฯ ขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งและประเภทของคอนโดมิเนียม นั้น เนื่องจากในตัวเมืองมีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ มากมาย เช่น สาธารณูปโภค การเดินทาง การพักผ่อน โรงพยาบาล ร้านอาหาร เป็นต้น

14.4 ความปลอดภัย

เวียดนามก็เหมือนกับสถานที่หลาย ๆ แห่ง เมื่อจะเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ต้องระมัดระวังเรื่องความปลอดภัย หลีกเลี่ยงการเดินทางไปสถานที่เปลี่ยวและมีดโดยลำพัง หรือการสวมเครื่องประดับมีค่าโดยเฉพาะในเมืองฮานอยและโฮจิมินห์ที่มีมิจฉาชีพปะปนอยู่ การเดินทางในช่วงเวลาเร่งด่วนเช้า (7.00-8.00 น.) และตอนเย็นหลังเลิกงานและช่วงค่ำ (17.00-18.00 น.) จะมีปัญหาจราจรติดขัดโดยเฉพาะในเขตตัวเมือง เนื่องจากถนนที่คับแคบ ปริมาณรถที่หนาแน่นโดยเฉพาะรถยนต์และมอเตอร์ไซด์

15

มารยาททางธุรกิจ และวัฒนธรรม

15.1 เวลาในการเจรจาธุรกิจ

- โดยปกติบริษัท ในเวียดนามจะเจรจาธุรกิจในวันทำการ (จันทร์-ศุกร์) เท่านั้น โดยชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ที่ 40 ชั่วโมง เช่นเดียวกันกับหน่วยงานราชการเวียดนามที่เปิดทำการระหว่างวันจันทร์-วันศุกร์

- ควรจะหลีกเลี่ยงการเริ่มเจรจาธุรกิจที่ประเมินแล้วว่าจะต้องใช้เวลามาก หรือการเตรียมงานสำคัญ ๆ ก่อนช่วงเต็ต (TET) หรือปีใหม่ของเวียดนาม (เดือนมกราคมหรือเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งวันจะตรงกับวันตรุษจีน) เพราะช่วง TET เป็นช่วงเวลาขึ้นปีใหม่ที่ชาวเวียดนามให้ความสำคัญมากที่สุด จะเรียกว่ามากกว่าวันขึ้นปีใหม่สากล (1 มกราคมของทุกปี) ก็ได้ ชาวเวียดนามจะใช้เวลาสำหรับการเตรียมตัวขึ้นปีใหม่ และให้ความสำคัญกับครอบครัวรวมถึงญาติมิตร

- ในช่วง 2 สัปดาห์ก่อน TET แม้ว่าหน่วยงานราชการและเอกชนจะเปิดทำการตามปกติ แต่เจ้าหน้าที่และพนักงานอาจจะทำงานได้อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพนัก รวมทั้ง TET เป็นวันหยุดราชการติดต่อกัน 5-7 วัน การที่จะเริ่มเจรจาธุรกิจและปล่อยให้การเจรจาผ่านช่วงเวลานี้อาจจะต้องเริ่มต้นเจรจาใหม่หลังจากผ่านเทศกาล TET ไปแล้ว การหาแรงงานต่าง ๆ ทั้งแรงงานทั่วไป แรงงานฝีมือ หรือช่างเทคนิคต่าง ๆ ในช่วง TET จะเป็นไปได้ยาก เพราะชาวเวียดนามจะเดินทางกลับภูมิลำเนาของตนเองเพื่อเยี่ยมครอบครัวและญาติมิตร

15.2 โครงสร้างธุรกิจ

บริษัทเวียดนามส่วนใหญ่ค่อนข้างมีลำดับชั้นชัดเจน การตัดสินใจและความคิดมักเกิดขึ้นในระดับบนโดยผู้มีอาวุโสมาก จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ สำหรับการประชุมทางธุรกิจ ผู้ที่มีอาวุโสที่สุดจะเดินเข้าห้องประชุมก่อนเสมอ นอกจากนี้ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงานก็เป็นตัวบ่งบอกสถานะในสังคมเวียดนามเช่นกัน

15.3 การสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ และคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจในเวียดนาม

- นักธุรกิจเวียดนามมักไม่ค่อยไว้วางใจคนที่เพิ่งรู้จักกัน ดังนั้นจึงควรใช้เวลาในการพบกันในช่วงแรก เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ก่อนจึงค่อยเริ่มหาหรือธุรกิจ โดยการพูดคุยส่วนใหญ่ในช่วงแรกมักเป็นเรื่องทั่วไป จะไม่เกี่ยวกับธุรกิจนัก การพูดคุยเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัว ครอบครัว งานอดิเรกจะทำให้รู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น

- คนเวียดนามยังให้ความสำคัญกับความตรงต่อเวลา

- ถึงแม้การประชุมส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษแต่ควรจ้างคนแปลภาษาเพื่อช่วยเหลือในการสื่อสารด้วย กรณีสามารถพูดภาษาเวียดนามได้จะเป็นการสร้างความประทับใจให้คู่สนทนาอย่างยิ่ง
- การดำเนินธุรกิจเวียดนามจะใช้เวลาค่อนข้างนาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับทางราชการที่มีขั้นตอนและใช้เวลานาน
- โดยปกติเวลาสนทนา คนเวียดนามจะหยุดเว้นระยะเวลาก่อนตอบโต้ จึงควรเตรียมตัวสำหรับช่วงเวลาเงียบระหว่างการเจรจาธุรกิจ
- การเจรจาธุรกิจส่วนใหญ่ใช้เวลาค่อนข้างนาน เนื่องจากในการพิจารณาทุก ๆ อย่าง ชาวเวียดนามจะมีการปรึกษาหารือก่อน
- หากได้รับการแนะนำผ่านช่องทางไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่ มักจะเจรจาธุรกิจได้ราบรื่นและประสบความสำเร็จมากกว่า
- เนื่องจากความอาวุโสมีความสำคัญมากในสังคมเวียดนาม การใช้คำนำหน้านามโดยใช้ตำแหน่งหน้าที่จะถือเป็น การให้เกียรติมากกว่า เช่น ท่านประธาน ผู้อำนวยการ แทนการใช้คำว่า Mr./ Miss/ Mrs. นามบัตรควรพิมพ์ภาษาเวียดนามควบคู่กับภาษาอังกฤษ
- มักจะมอบนามบัตรให้เมื่อแรกพบก่อนเริ่มเจรจาธุรกิจ การมอบนามบัตรจะใช้มือขวา หรือมือทั้งสอง (การใช้มือทั้งสองแสดงให้เห็นถึงความสุภาพมากกว่า)
- การมอบของขวัญ ควรพิจารณาเลือกของขวัญที่ดีกว่าสำหรับผู้บริหารอาวุโส ไม่ควรมอบของขวัญที่เหมือนกันให้ทุกคน ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง เป็นเพียงสัญลักษณ์แสดงความขอบคุณเท่านั้น
- ในการพัฒนาธุรกิจ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะเป็นสิ่งสำคัญ การพัฒนาธุรกิจอาศัยเวลา การพัฒนาสายสัมพันธ์ส่วนตัวและความไว้วางใจกับพันธมิตรชาวเวียดนามโดยการพูดคุยเกี่ยวกับครอบครัว งานอดิเรก อาชีพ เช่น กอล์ฟหรือฟุตบอล และมุมมองส่วนบุคคลในประเด็นที่น่าสนใจทั่วไปถือเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างมิตรจิตและความไว้วางใจกับคนที่คุณติดต่อกับ
- การทำธุรกิจในเวียดนามต้องใช้ความมุ่งมั่นระยะยาว บ่อยครั้งที่ธุรกิจมักจะดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ส่วนตัว และคุณจำเป็นต้องลงทุนด้านเวลาและค่าใช้จ่ายเพื่อมาเยือนอย่างสม่ำเสมอและพัฒนาสายสัมพันธ์มิตรจิตกับลูกค้า เอเจนต์ และเจ้าหน้าที่ติดต่อภาครัฐบาลและธุรกิจ
- การสังสรรค์เป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งของการทำธุรกิจ ส่วนใหญ่จะสังสรรค์ในร้านอาหาร ร้านกาแฟ และให้เจ้าภาพเป็นผู้สั่งอาหาร

- การสื่อสารกับพนักงานถือเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงาน ผู้บริหารหรือพนักงานคนไทยควรเรียนภาษาเวียดนามเพื่อสื่อสารกับพนักงานทุกระดับ จะสร้างความคุ้นเคยได้ดีกว่า อีกทั้งยังช่วยให้การใช้ชีวิตในประจำวันสะดวกมากขึ้นเวลาไปเที่ยวไปซื้อของในตลาด ในร้านอาหาร เป็นต้น

- การไปลงทุนในเวียดนามควรใช้บริการนักกฎหมายมืออาชีพ เพราะกฎหมายในเวียดนามเปลี่ยนแปลงเร็วและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์

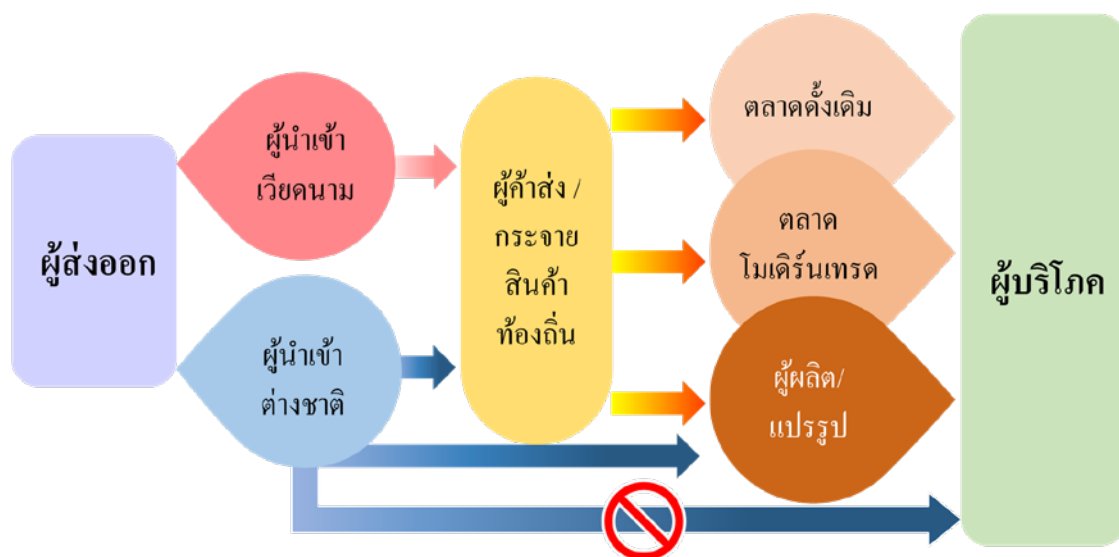
15.4 ข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นในการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม

15.4.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าและการหาผู้ค้า

นักธุรกิจเวียดนามยังไม่มี ความชำนาญกับการที่จะออกไปหาสินค้าในต่างประเทศ ประกอบกับยังมีทุนน้อย ดังนั้นส่วนมากจะอยู่ที่บริษัทคอยให้นักธุรกิจต่างชาติมาติดต่อมากกว่า นักธุรกิจต่างประเทศ เช่น ไต้หวันฮ่องกง ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ รู้จุดอ่อนเหล่านี้ดี จึงพยายามจะเข้ามาหาตลาดเวียดนามมากกว่าที่จะรอให้นักธุรกิจเวียดนามไปติดต่อโดยตรง

ดังนั้นการทำธุรกิจกับประเทศเวียดนาม ผู้ส่งออกสามารถส่งออกทางตรงซึ่งเป็นการดำเนินการต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยอาจมีสำนักงานสาขาในประเทศเวียดนาม หรือการส่งออกทางอ้อมผ่านคนกลาง หรือผู้นำเข้าจะต้องเข้าใจถึงประเภท การขนส่งและประเภทของสินค้า เมื่อสินค้าเข้าสู่เวียดนามแล้ว จะมีช่องทางการจัดจำหน่ายดังนี้

ตารางที่ 15.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าในเวียดนาม

บริษัทนำเข้าที่เป็นต่างชาติสามารถนำเข้าสินค้าได้ และสามารถจัดจำหน่ายค้าปลีกหากมีการจดทะเบียนประกอบธุรกิจค้าปลีก และขอใบอนุญาตจัดตั้งร้านค้าปลีกจากสำนักงานอุตสาหกรรมและการค้าส่วนจังหวัด ดังที่กำหนดใน Decree 09/ 2018/ ND-CP

15.4.2 การหาผู้ค้า

สำหรับผู้สนใจจะหาผู้ค้าในประเทศเวียดนามนั้น การเข้าสู่ตลาดที่ง่ายที่สุดคือการส่งออก และหากสนใจที่จะร่วมทุนหรือลงทุนทำธุรกิจ อาจเริ่มจากการศึกษาข้อมูลและเดินทางดูสภาพการทำธุรกิจจริง อาจเริ่มต้นด้วยการติดต่อผ่านหน่วยงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศที่กรุงฮานอยหรือนครโฮจิมินห์ เพื่อเข้าร่วมงานแสดงสินค้าที่จัดเป็นประจำในช่วงเดือนต่าง ๆ ทั้งนี้ในการเข้าร่วมงานแสดงสินค้านี้ จะเป็นการทำให้สินค้าของผู้ส่งออกเป็นที่รู้จักของลูกค้าหรือผู้สนใจในการเป็นตัวแทนการนำเข้าในเวียดนาม

15.4.3 ระบบการชำระเงิน

วิธีการชำระเงิน: การรับชำระค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าของไทยกับเวียดนามเป็นดังนี้

(1) การโอนเงินโดยทางโทรเลข (Telegraphic Transfer: T/T) โดยผู้ขายสินค้าจะจัดส่งสินค้าให้ผู้ซื้อก่อน หลังจากนั้นผู้ซื้อจะทำการโอนเงินค่าสินค้าให้แก่ผู้ขายในภายหลังตามระยะเวลาที่ตกลง

(2) การเปิด L/C at sight โดยผู้ซื้อต้องติดต่อให้ธนาคารในประเทศตนเองเปิด L/C ให้ผู้ขาย โดยผ่านธนาคารในประเทศของผู้ขาย หลังจากนั้นธนาคารผู้ขายจะส่ง L/C ให้ผู้ขายเพื่อส่งสินค้าให้ผู้ซื้อ

(3) การขายแบบวิธีเรียกเก็บเงินประเภทที่ผู้ซื้อต้องชำระเงินก่อนจึงจะสามารถนำเอกสารไปออกสินค้าได้ (Documents Against Payment: D/P)

การเปิด L/C จากผู้นำเข้า เป็นวิธีการที่ดีที่สุด ธนาคารที่ผู้นำเข้าเปิด L/C ควรจะเป็นธนาคารของต่างประเทศที่มีสาขาอยู่ในเวียดนาม หรือธนาคารไทยที่มีสาขาอยู่ในเวียดนาม ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารวินาสยาม (Vinasiam: เป็นธนาคารร่วมทุนระหว่างธนาคารไทยพาณิชย์ ซีพีและธนาคารของเวียดนาม) หรือธนาคารของรัฐบาลเวียดนามหลายแห่งที่เชื่อถือได้ เช่น The Bank for Foreign Trade of Vietnam (VIETCOM BANK), The Export-Import Bank (EXIMBANK), The Industrial and Commercial Bank of Vietnam เป็นต้น

15.4.4 ถิ่นนิยมของชาวเวียดนามในการซื้อสินค้า

ชาวเวียดนามในปัจจุบันเริ่มมีรายได้มากขึ้น (แม้จะมากไม่เท่าคนไทย) และมีค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป จากการนิยมสินค้านำเข้าโดยไม่สนใจเรื่องคุณภาพ ในปัจจุบันได้หันมาให้ความสนใจกับคุณภาพมากขึ้นแม้ต้องจ่ายแพงก็ตาม สินค้าไทยในสายตาของชาวเวียดนามนั้นพบว่าอยู่ในระดับกลางค่อนข้างไปถึงระดับสูง นั้นหมายถึงคุณภาพของสินค้าไทยสูงกว่าสินค้าจากจีน นอกจากนี้ สินค้าไทยอาจจะได้รับผลพลอยได้จากกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของไทย เช่น กลุ่ม ปตท. กลุ่มอมตะนคร กระติงแดง เป็นต้น ที่ไปตั้งฐานการผลิตและทำตลาดมาอย่างยาวนานจนเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค จะเห็นว่าสินค้านี้เป็นสินค้าที่ไม่จำเป็นต้องเป็นสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสูง เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น การที่เม็ดเงินธุรกิจไทยไปบุกเบิกตลาดเวียดนามเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ทำให้ภาพลักษณ์ของสินค้าไทยในสายตาของชาวเวียดนามค่อนข้างมีอนาคตที่ดีในตลาดเวียดนาม

15.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในเวียดนาม

ตารางที่ 15.2 แสดงสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำขณะที่ใช้ชีวิตในเวียดนาม

Do's	Don't
• ต้องพกหนังสือเดินทางติดตัวไว้ตลอดเวลา และควรถ่ายเอกสารหนังสือเดินทาง บัตรเครดิต และเอกสารสำคัญอื่น ๆ เก็บไว้ต่างหากจากต้นฉบับ • ใช้ความระมัดระวังในขณะข้ามถนนให้มาก ให้มองด้านซ้ายและด้านขวาและเดินช้า ๆ • หากพักอาศัยในเวียดนามเกิน 30 วัน ต้องขอวีซ่าจากสถานเอกอัครราชทูตเวียดนามประจำประเทศไทยก่อน • อาหารเวียดนามเกือบทุกแห่งใช้ผงชูรสในการปรุงอาหาร หากแพ้ผงชูรสให้ระมัดระวัง หรือแจ้งทางร้านให้ทราบก่อน	• อย่านำหัวข้อเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางศาสนาในเวียดนามและการเมือง ผู้นำประเทศ หรือนโยบายของรัฐ ขึ้นพูดเนื่องจากเป็นเรื่องอ่อนไหว • อย่าพกสิ่งของมีค่าติดตัวเมื่อออกไปข้างนอก • ไม่ควรต่อว่าแรงงานเวียดนามต่อหน้าคนอื่น เพราะคนเวียดนามรักษาน้ำและศักดิ์ศรี

15.6 หน่วยงานราชการและเอกชนไทยในประเทศเวียดนาม

15.6.1 หน่วยงานราชการไทย

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย

26 Phan Boi Chau Street, Hanoi

Tel: (+84 24) 3823-5092-94

Fax: (+84 24) 3823-5088

Email: thaihan1@fpt.vn

Website: <http://www.thaiembassy.org/hanoi>

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงฮานอย

Suit 905, 9th Floor, HCO Building,

44 B Ly Thuong Kiet Street, Hanoi

Tel: (+84 24) 3936-5226-7

Fax: (+84 24) 3936-5228

Email: thaitchanoi@ditp.go.th

สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ณ นครโฮจิมินห์

Unit 4, 18th floor, Saigon Centre Tower 2,
67 Le Loi Street, Ben Nghe Ward, District 1, Ho Chi Minh City, Vietnam
Tel: (+84 28) 6291-3885-6
Fax: (+84 28) 6291-3887
Email: info@tourismthailand.org.vn
Website: www.tourismthailand.org.vn

สถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์

77 Tran Quoc Thao Street, District 3, Ho Chi Minh City
Tel: (+84 28) 3932-7637-8
Fax: (+84 28) 3932-6002
Email: thaihom@mfa.go.th
Website: <http://thaiembassy.org/hochiminh/en/>

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

Unit 1805, Saigon Centre Tower 2
67 Le Loi Street, District 1, Ho Chi Minh City, Vietnam
Tel: (+84 28) 3914-1838
Fax: (+84 28) 3914-1864
Website: www.thaitradehcmc.com
Email: ttc_hcmc@vnn.vn, ttchcmc.ditp@gmail.com

The Thai Business (Vietnam) Association

2 Fl., Gia Thy Building, 158 Dao Duy Anh, Ward 9, Phu Nhuan Dist., Ho Chi Minh City, Vietnam
Tel/Fax: (+84 28) 6528 3606
Email: thaiassociation@vnn.vn
Email: thaibusiness.association@gmail.com
Website: www.tbavietnam.org
Office Phone: (+84 24) 833-6805
Fax: (+84 24) 833-6804

15.6.2 หน่วยงานเอกชนไทย

ธนาคารกรุงเทพ สาขาฮานอย

41B Ly Thai To Street, Hoan Kiem District, Hanoi

Office Phone: (+84 24) 826-0886/ 824-0307

Fax: (+84 24) 826-7397

ธนาคารกรุงเทพ สาขาโฮจิมินห์

35 Nguyen Hue Street, District 1, HCMC

Office Phone: (+84 28) 3821-4396/ 3821-4397

ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานตัวแทน (ฮานอย)

Hanoi Representative Office

Unit V807, 8th Floor, Pacific Place

83B Ly Thuong Kiet, Hoan Kiem, Hanoi

Tel: (+84 24) 3946-0007

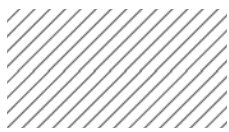
ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานตัวแทน (โฮจิมินห์)

Kasikorn Bank Representative Office - HCMC

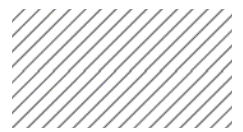
14th floor, AB Tower, 76 A, Le Lai Street, District 1, HCMC

Tel: (+84 28) 3827 4147-8

16

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. 2554. การค้าและการลงทุนของประเทศเวียดนาม.

กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม. 2556. คู่มือประกอบธุรกิจขนส่งสินค้าทางถนนในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. 2557. รอบรู้เรื่องการลงทุนในอาเซียน: สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์. 2554. คู่มือการค้าและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. 2557. DBD ACCOUNTING ฉบับเดือนกรกฎาคม 2557.

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กระทรวงพาณิชย์. 2557. ข้อมูลการค้าและการลงทุนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร. 2554. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กระทรวงพาณิชย์. คู่มือการค้าและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ภาษาอังกฤษ

PTV Logistics Co., Ltd. 2015. Logistics and transportation rate for air shipments.

แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กรมการค้าต่างประเทศ [http://www.dft.moc.go.th/the_files/\\$59/level14/vn3.htm](http://www.dft.moc.go.th/the_files/$59/level14/vn3.htm)

<http://fia.mpi.gov.vn/>

<https://www.gso.gov.vn/>

<https://www.customs.gov.vn/>

<http://viipip.com/ipvn/?ipcode=15&module=price>

<http://www.industrialzone.vn/lng/1/industrial-zone-detail/200/%C4%90a-Nang/Hoa-Khanh-mo-rong.aspx>

<http://maisonreal.vn/cam-nang/gia-thue-van-phong-tai-ha-noi/>

<http://vietnamfinance.vn/gia-thue-van-phong-hang-b-c-tai-da-nang-sut-giam-manh-20170519105407636.htm>

<https://alohadat.com.vn/cho-thue-mat-bang-trong-cac-toa-nha-phu-hop-lam-vp-giao-dich-showroom-f-b-lh-bds-mizuland-2757859.html>

<https://www.fa.net.vn/media/first-alliances/client/Salary%20Guide/vietnam-salary-2018-first-alliances.pdf>

<https://vietnammoi.vn/tra-cuu-muc-luong-toi-thieu-vung-tung-dia-phuong-nam-2018-70880.html>

https://www.reeracoen.co.th/th/jobsearch/jid_25518

<https://pasona.co.th/d/3871>

<https://vn.indeed.com/Vi%E1%BB%87c->

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

**Department of International Trade Promotion
Ministry of Commerce, THAILAND
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์**

563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทรศัพท์ +66 (0) 25078218-20

โทรสาร +66 (0) 25474212-14

<http://www.ditp.go.th/aec>

www.facebook.com/ditpaecclub

Website

Fanpage